

Budsjettdokument 2005 – 2007 HiST

Innholdsliste:

INNHALDSLISTE:	1
1 INNLEIING – MELDING FRÅ STYRET	3
1.1 FAGLEG PROFIL	3
1.2 ARBEIDET I STYRET	3
2 GENERELL VURDERING AV TILSTANDEN	6
2.1 KVALITET I UTDANNINGA	6
2.2 FORSKING OG UTVIKLINGSARBEID	9
2.3 EVNE TIL Å MØTE SAMFUNNETS BEHOV	11
2.4 ADMINISTRASJON, PERSONAL, HELSE, ARBEIDSMILJØ OG SIKKERHEIT	12
2.5 BYGG OG LEIGE	13
2.6 SÆRSKILTE OMRÅDE	14
2.7 REKNESKAP 2005	15
2.8 TILSTANDEN – OPPSUMMERING	16
3 KVALITET I UTDANNINGA	18
3.1 ELEMENT I KVALITETSREFORMA	18
3.2 KAPASITET OG GJENNOMFØRING I UTDANNINGA	21
3.3 INTERNASJONALISERING	29
3.4 LÆRINGSMILJØ	32
3.5 SAMARBEID MELLOM HØGRE UTDANNINGSINSTITUSJONAR	33
3.6 REVIDERING AV AKKREDITERING AV SJUKEPLEIARUTDANNINGANE	34
4 FORSKING OG UTVIKLINGSARBEID	35
4.1 FORSKINGS- OG UTVIKLINGSAKTIVITET	35
4.2 STRATEGISKE PRIORITERINGAR	36
4.3 DOKTORGRADSUTDANNING	42
4.4 VITSKAPLEG UTSTYR	42
4.5 VITSKAPLEGE PUBLIKASJONAR	43
4.6 INTERNASJONALISERING	44
4.7 FAGLEG LEIING	47
4.8 FAGEVALUERINGAR	47
5 EVNE TIL Å MØTE SAMFUNNETS BEHOV	48
5.1 SAMARBEID MED SAMFUNNS- OG NÆRINGSLIV	48
5.2 INNOVASJON OG ENTREPRENØRSKAP	50
5.3 RANDSONEINSTITUSJONAR	53
5.4 KOMPETANSEUTVIKLING AV LÆRARAR	54
5.5 FORMIDLING	54
5.6 FLEKSIBLE UTDANNINGSTILBOD OG ETTER- OG VIDAREUTDANNING	56
5.7 SAMARBEID MED REGIONALE HELSEFORETAK	56
5.8 REKRUTTERING AV STUDENTAR MED MINORITETSSPRÅKLIG BAKGRUNN	56
6 ADMINISTRASJON, PERSONAL, HELSE, ARBEIDSMILJØ OG SIKKERHEIT	57
6.1 STYRINGA AV INSTITUSJONEN	57
6.2 PERSONAL	59
6.3 ARBEIDSMILJØ	60
7 BYGG OG LEIGE	61
7.1 AREAL	61

8	SPESIELLE OMRÅDER	64
8.1	MILJØSPØRSMÅL / MILJØLEIING	64
8.2	BEREDSKAP SARBEID	64
8.3	VURDERING AV SKIKKAHEIT	64
9	BUDSJETT OG ØKONOMI.....	66
9.1	REKNESKAP 2005	66
9.2	TALLBUDSJETTFORSLAG FOR 2007 (FORSLAG INNAFOR RAMMA)	67
9.3	FRAMTIDIGE SATSINGSFORSLAG (UTANFOR RAMMA)	67
10	PLANAR FOR VERKSEMDA I 2006.....	82
10.1	PLANAR FOR VERKSEMDA I 2006	82
10.2	UTDANNING AV HØG INTERNASJONAL KVALITET.....	82
10.3	RESULTAT AV HØY INTERNASJONAL KVALITET.....	84
10.4	RELEVANTE UTDANNINGSTILBOD	85
10.5	EFFEKTIV UTNYTTING AV RESSURSANE	87
11	VEDLEGG TABELLAR	89

1 Innleiing – melding frå styret

1.1 Fagleg profil

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) har vedteke ny strategisk plan for perioden 2005-2010. HiST sin faglege profil går fram av visjon, idé for verksemda og verdigrunnlag:

Visjon

Med profesjon i fokus – kvalitet basert på yrkeserfaring og forskning.

Idé for verksemda

HiST er studentane, regionen og dei tilsette sin høgskole.

Vi tilbyr eit breitt utval profesjonsutdanningar på bachelor - og masternivå som er baserte på det fremste innan forskning, fagleg og kunstnarisk utviklingsarbeid og erfaringskunnskap.

Vi utdannar kandidatar som med praktisk dugleik, vitskapeleg tenkemåte, robuste kunnskapar og sosiale eigenskapar skal vidareutvikle dei yrka og bransjane dei går inn i.

Vi utviklar ny kunnskap gjennom forskning, fagleg og kunstnarleg utviklingsarbeid som skal komme allmenta, våre partnerar i næringslivet og offentleg sektor til gode, samt bidra til utvikling i regionen.

Kvaliteten i utdanningane, forskings- og utviklingsarbeidet og formidlinga blir sikra gjennom eige FoU-arbeid, gjennom eit solid fagleg miljø med god kontakt mot omverda, gjennom samhandling med studentar og private og offentlege partnerar og gjennom nettverksbygging med andre lærestader i inn - og utland.

Verdigrunnlag

Verksemda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag er forankra i akademiske og humanistiske ideal med fokus på menneskeverd, likeverd og medverknad.

1.2 Arbeidet i styret

Høgskolestyret har i 2005 hatt 9 møte og behandla i alt 66 saker. Eitt av møta har vore strekt over to dagar i kombinasjon med eit styreseminar. Styret har hatt styringsdialogmøte med styret ved alle dei sju avdelingane, til dels i samband med styremøte.

Saker med større strategisk tyngde der styret har gjort vedtak:

Styrka økonomistyring

Arbeidet i høgskolestyret har i 2005 vore særst prega av behovet for å styrke økonomistyringa i HiST. Tidlege bekymringsmeldingar frå Riksrevisjonen og seinare avgjerd i Riksrevisjonen om å ikkje kunne anbefale godkjenning av rekneskapen frå HiST, har vore følgt opp gjennom systematisk arbeid i økonomiseksjonen organisert som prosjekt, med månadleg rapportering i høgskolestyret. Høgskolestyret er godt nøgd med det arbeidet som er gjort.

Kriterium for tildeling av sentrale FoU - midlar

Høgskolestyret gir kvart år i eiga sak retningslinjer for korleis ein meiner dei sentralt avsette FoU - midlane skal brukast for å nå dei strategiske måla i høgskolen. I 2005 gav høgskolestyret særst tydelege signal om sterkare konsentrasjon av innsatsen gjennom samstundes å ta i bruk fleire tyngre virkemiddel mot utpeika faglege satsingsområde (stipendiatmidlar, større forskingsløyvingar,

professorkvalifiseringsmidlar). Høgskolestyret følgde opp tidlegare kompetansestrategi med ytterlegare auke i talet på rekrutteringsstillingar trass i små løyvingar i statsbudsjettet.

Vurdering av implementeringa av ny administrasjonsstruktur

I samband med at ein vedtok ny administrasjonsstruktur i HiST i 2004, var høgskolestyret sær opptatt av at endringa ikkje skulle føre til vekst i administrasjonen. I 2005 bad såleis høgskolestyret høgskoledirektøren gjennomføre eit prosjekt der han vurderer administrasjonen på høgskolenivå og avdelingsnivå i forhold til oppgåveplassering etter Adm2003 og budsjett. Leksen - utvalet leverte si utgreiing på nyåret i 2006. Høgskoledirektøren vil gjere greie for i styret korleis han vil følgje opp tilrådingane frå utvalet. Høgskolestyret drøftar dimensjoneringa av administrasjonen årleg i budsjett- og årsverksrammesak.

Handtering av lov om retten til oppfinningar som er gjort av arbeidstakarar ved HiST

Høgskolestyret har i 2005 vedteke eit system for å ivareta patenterbare oppfinningar i HiST. Samstundes gav styret høgskoledirektøren fullmakt til å inngå samarbeidsavtaler med Leiv Eiriksson Nyskaping AS, NTNU TTO AS og Innovasjon Noreg om rådgiving og hjelp til kommersialisering og patentering. I same sak vedtok styret å nedsette eit kommersialiseringsutval i HiST.

Retningslinjer, mål og strategi for innkjøpsområdet ved HiST

Nye retningslinjer, mål og strategi for innkjøpsområde blei vedteke i sak 014/2005. Vedtaket er grunnlag for vidare arbeid med å etablere rutinar som sikrar at HiST både får dei beste innkjøpsavtalene og held seg innanfor dei statlege krava.

Framtidig utbygging av HiST

I styresak 024/2005 vedtok høgskolestyret å inngå ein avtale med NTNU om samarbeid med sikte på å realisere ei samla utbygging for høgskolen og universitetet i området Øya – Gløshaugen. Høgskolestyret har deretter med jamne mellomrom diskutert framdrifta i prosjektet NTNU 2020/HiST 2020 – eventuell samlokalisering. I sak 038/2005 behandla høgskolestyret rapporten ”*Virksomhetsmodellering og overordnet programmering for HiST*” som gir grunnlag for vidare arbeid med dimensjoneringa av eit framtidig samla HiST. Trondheim kommune og Samskipnaden i Trondheim har seinare komme inn som partnarar i samlokaliseringsprosjektet. Rapporten frå utgreiingsprosjektet er ferdig 13.03.06 og høgskolestyret vil behandle saka i mai 2006 etter høyring i organisasjonen.

Revisjon av strategisk plan

Strategisk plan for perioden 2000-2010 er revidert fem år ut i perioden. I tillegg til generelt behov for oppdatering, var det naudsynt å setje nye og høgare mål innanfor ei rekke område. Høgskolen sin profil som ein ambisiøs profesjonsutdanningsinstitusjon ligg fast. Det same gjer høgskolen sin strategi med omsyn til regionalt samarbeid og eksternt retta verksemd. FoU - måla er tydelegare enn før.

Styrets arbeidsform og styringskalender

Høgskolestyret har i 2005 endra HiST sin styringskalender. Endringane har utgangspunkt i styret sin eigen oppfatning av dei verktøya som ein har hatt til rådvelde. Arbeidsprosessen rundt behandlinga av årsrapportar frå avdelingane og budsjettokument har ikkje vore optimal. Styret har derfor vald å leggje større vekt på handsaminga av dei årlege kvalitetsrapportane frå avdelingane, den samla kvalitetsrapporten, oppfølgjande årsplanar og styringsdialogar. Omlegginga viser seg å gå godt saman med endringane i departementet sitt opplegg.

Overgangsordning vedrørande styresamansetting og leing i samband med ny lov om universitet og høgskolar

Høgskolestyret vedtok i sak 026/2005 å behalde gamal styresamansetting ut valperioden. Styret vil ta stilling til spørsmålet om vald eller tilsett rektor hausten 2006.

Omdalutvalet – HiST 2020...? Fem kapittel om HiST sitt forhold til NTNU sett frå høgskolen

Etter vedtak i høgskolestyret seinhaustes 2004 arbeida Omdalutvalet våren 2005 med ei utgreiing om høgskolen sitt forhold til NTNU. Bakgrunnen for opprettinga av utvalet var at leiinga i NTNU hadde teke opp spørsmålet i sitt styre samstundes som at leiinga i HiST offentleg hadde stilt seg positiv til ei eventuell utvikling i retning av samanslåing. Høgskolestyret vedtok i sak 039/2005 å sende rapporten til avdelingane og studentparlamentet til intern behandling. Utgreiinga viser til moglege synergjar ved ei eventuell samanslåing, men peiker og på problemområde som må avklarast gjennom forhandlingar. Anbefalinga frå utvalet er å ikkje ta stilling til eventuell samanslåing før begge institusjonar er mogne for slike forhandlingar.

Kvalitetssystemet – vidareutvikling

Vidareutvikling av HiST sitt kvalitetssystem har vore til behandling i høgskolestyret i fleire saker. Høgskolestyret har mellom anna sagt seg særskild nøgd med den auka kvaliteten på kvalitetsrapportane frå avdelingane. Rapporteringa er no av ein slik kvalitet at det er mogleg for høgskolestyret å bruke ho som styringsverktøy.

Deltaking i Trøndelag sitt Europakontor

Det regionale partnerskapet i Trøndelag representert med fylkeskommunane i sør og nord, Trondheim og Steinkjer kommunar, høgskolane i Nord- og Sør-Trøndelag og noen større private verksemdar som gir større bidrag til regional utvikling, etablerte for tre år sidan Trøndelag sitt europakontor i Brussel. Kontoret har til oppgåve å vere regionen sin lyttepost i Europa, hjelpe til med internasjonalisering av næringsliv og utdanningsinstitusjonar og spreie informasjon om Trøndelag til aktuelle partnerar. Frå å vere organisert som eit prøveprosjekt administrert av Sør-Trøndelag Fylkeskommune, er kontoret no etablert som ei foreining. I tillegg til at europakontoret kan vere til hjelp i internasjonaliseringsarbeidet, ser HiST tiltaket som eit middel til auka samhandling i regionen.

Handlingsplan for internasjonalisering ved HiST 2006-2007

HiST nye handlingsplan for internasjonalisering vidarefører satsingar mellom anna når det gjeld å kunne tilby fleire kurs på engelsk og ulike tiltak som hever studiekvaliteten for utvekslingsstudentar som kjem til HiST, etablere og kvalitetssikre samarbeidsavtaler som hever kvaliteten for utreisande studentar. Den nye handlingsplanen er tydelegare enn før mellom anna når det gjeld ansvarsfesting.

Kutt i studieplassar og vidareutvikling av HiST sin fagportefølje

Høgskolestyret følgde opp pålagde kutt i talet på studieplassar etter lang og prinsipiell debatt om HiST sin studieportefølje gjennom fleire møte. Leiinga i høgskolen har sett i gang eit utgreiingsarbeid om HiST sin framtidige studieportefølje, og det er tatt fleire initiativ til nyutvikling i tillegg til at ein vurderer reduksjonar. Arbeidet med å auke fagporteføljen innanfor høgre grad har høg prioritet frå styret. Alle avdelingar arbeider med kompetanseheving, nettverksbygging og utvikling av studium med tanke på å kunne tilby heile eller delar av mastergradsstudium med høg relevans for dei yrkesgruppene vi utdannar. Høgskolestyret godkjenner framleis etablering av nye studietilbod med omfang over 30 studiepoeng. I 2005 har styret mellom anna godkjent oppretting av jordmorutdanning, paramedicutdanning og masterprogram i samfunnsfagdidaktikk i samarbeid med NTNU. Dei to førstenemnde er i særleg grad basert på kontakt med regionen om behov for auka kompetanse og auka tilgjenge på arbeidskraft. Masterprogrammet innan samfunnsfagdidaktikk er eitt tilbod i ein større plan innanfor lærarutdanninga om oppbygging av relevante mastergradstilbod for allmennlærarar i Midt-Noreg i samarbeid med dei andre kompetansemiljøa.

Budsjettildeling

Den årlege budsjettsaken viser klårt dei problema HiST har med utgangspunkt i ei særskild dårleg grunnløyving. Sentrale kutt i studieplassar kombinert med mange bindingar av aktiviteten gjennom aktivitetskrav og oppbygging innan ulike realfag og teknologiske utdanningar, har forverra økonomien ytterlegare i 2005. Trass i svak økonomi har HiST følgd opp eigen strategisk plan gjennom auka avsetjing til FoU og kompetanseheving.

2 Generell vurdering av tilstanden

Høgskolen har eit hovudfokus på kvalitetsarbeid. Arbeidet med å utvikle eit læringsmiljø med tettare oppfølging av den einskilde studenten, meir studentaktive læringsformer, nye eksamensformer og meir forskingsbasert undervisning held fram. Det er laga eit godt system for kvalitetsrapportering frå avdelingane som gir styret god oversikt over status for verksemda. Det nye kvalitetssystemet femner om alle sider ved verksemda og blir gått gjennom av NOKUT våren 2006. Som eit svar på dei nye utfordringane har HiST ny organisasjonsstruktur, leiarstruktur og administrasjonsordning. Dei endringane som er innførte fungerer godt. Det står enno igjen noko arbeid med implementeringa av administrasjonsordninga.

Høgskolen følgjer opp *Strategisk plan 2005-2010* gjennom interne prioriteringar og tiltak retta mot dei sentrale satsingsområda, kvalitet i grunnutdanningane, forskning og utvikling, etter- og vidareutdanning, entreprenørskap, innovasjon og arbeid mot regionen.

Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) er blant dei største i landet. Nøkkeltala frå 2004 i tabell 2.a illustrerer dette.

Tabell 2.a Nøkkeltal for 2004

Registrerte studentar (eigenfinansierte) haust 2004	
Stillingsramme – totalt	
- herav faglege	
Rekneskap:	
Samla utgifter	
- herav lønnskostnader	
- herav andre driftskostnader	
- herav husleige	
- herav investeringar	
Areal (brutto kvm)	

Studentar på forkurs for ingeniørutdanning og tilpassningskurs for næringsmiddelteknologi er ikkje medrekna i studenttala.

2.1 Kvalitet i utdanninga

2.1.1 Arbeid med kvalitetsreforma

HiST har eit godt utgangspunkt når det gjeld kvalitetsreforma fordi dei aller fleste av våre studentar er inne i veldefinerte studieprogram med klåre forventningar til yrkesretta innhald og tette læringsmiljø. Deler av HiST har og god røynsle med oppfølging av studentar med svak studieprogresjon, særleg innan teknologi. Ein følgjer no opp dette for alle fagområde i samband med innføring av individuelle utdanningsplanar.

Kvalitetsreforma utfordrar særskilt universiteta og høgskolane når det gjeld oppfølging av studentane sin studieprogresjon. Studieprogresjonen er både avhengig av god studieinnsats og av at lærarane har tid til å følgje opp den einskilde studenten si faglege utvikling. Det er derfor ei utfordring i ein del fagområde i HiST å finansiere det naudsynte supplementet til dei store førelesingane. Fagområde med relativt låg løyving og store kull, så som økonomi/administrasjon og ingeniør, har framleis relativt

mye storførelesingar. Fagmiljøa har likevel gjort ein stor innsats for å betre tilhøva mellom anna når det gjeld tilbakemelding undervegs og nye eksamens- og vurderingsformer. Løyvingane knytte til kvalitetsreforma har også på HiST ført til at ein har kunna auke innsatsen på nye læringsformer så som problembasert og prosjektbasert læring. Reduksjonen i løyvingane siste åra fører til at noko av vinsten frå kvalitetsreforma går tapt igjen.

For opptak hausten 2005 har UFD skjerpt realfagskravet, også innanfor fag der realfagskrava i seg sjølv ikkje er naudsynte for å gjennomføre studiet, til dømes innanfor bachelorstudia i IKT-fag. HiST stiller seg undrande til desse endringane og fryktar at dei vil virke mot sin hensikt ved at det no blir enno fleire studium som krev 2MX, 2MY eller 3MZ utan at endringa i seg sjølv fører til at fleire elevar velgjer tilstrekkeleg matematikk og fysikk i vidaregåande skole.

Praksisstudium er viktig innanfor mange av høgskoleutdanningane. Eit godt praksisstudium er derfor eit vesentleg element i kvalitetsreforma for helse- og sosialfaga og lærarutdanninga. Høgskolane i regionen og Helse Midt-Noreg RHF oppretta i 2004 ei rammeavtale med målsetting å regulere samarbeidsformer og klårgjere rettar og plikter for partane. Avtalen som omfattar samarbeid om praksis, etter- og vidareutdanning og forskings- og utviklingsarbeid, har skapt eit felles fagleg miljø for fagleg utvikling og forskning samtidig som ein sikrar at etterspurnaden etter helse- og sosialfagleg personell blir dekt både med omsyn til talet på kandidatar og kompetanse. Rammeavtalen og samarbeidsorganet som no er oppretta mellom helseføretaket og høgskolane og som forvaltar avtalen, har alt gjort det lettare å planleggje verksemda i institusjonane og stimulert til større fagleg samarbeid mellom partane.

HiST har vedteke sitt kvalitetssystem og er i gang med å implementere det. Samanhengen mellom registrering, rapportering, tilbakemelding og prioritering har blitt meir tydeleg for alle som arbeider i institusjonen. Kvalitetsrapportane opp mot styret har no begynt å fungere som tydelege element i styringa og leiinga av institusjonen, og har blitt viktige styringsverktøy for leiinga. Høgskolen har tatt i bruk LMS-systemet It's Learning i alle fag. Etter nokre oppstartsproblem fungerer det godt, og målingar på bruk av systemet viser særleg høg bruksfrekvens. Ved AITeL har ein eit FoU-prosjekt der ein vurderer fleire LMS-system.

2.1.2 Kapasitet og gjennomføring i utdanninga

HiST har eit breitt studietilbod og er blant dei høgare utdanningsinstitusjonane som har flest primærsøkjarar i høve til talet på ledige studieplassar. HiST har og fylt studieplassane på ingeniørutdanninga der dei fleste høgskolane har store rekrutteringsproblem. Tre av ingeniørstudia (bygg, maskin og logistikk) hadde i år poenggrenser for opptak. Byggutdanninga var for 3. år på rad landets mest søkte byggingeniørutdanning og den med høgaste poenggrenser. Høgskolen legg vekt på å ha ein stabil kjerne av sentrale profesjonsstudium med stor etterspurnad frå både søkjarar og arbeidslivet. Eit avgrensa tilfang av nye studium blir utvikla ut frå dei same kriteria. Dei siste åra gjeld det IT- støtta bedriftsutvikling, masterstudium i matematikk og norsk for grunnskulen. Dels har ein vedteke dels arbeider ein med å utvikle 2-årig jordmorutdanning, eit bachelorstudium i bygningsvern og restaurering, PHD - studium i økonomisk analyse i samarbeid med NTNU, yrkesfaglærarutdanning, Bachelor for tospråklege lærarar, naturfagdidaktikk i samarbeid med NTNU, tilbod i juridiske fag retta mot offentleg sektor med vekt på sosialområdet.

I 2004 hadde ein i alt 7 primærsøkjarar til 7 plassar i grunnutdanningane som vert omfatta av Samordna Opptak (SO). Fråfallet ved opptaket var noko mindre enn rekna med, og i alt 1923 studentar starta opp. Høgskolen har eit særleg godt søkjargrunnlag. HiST ønskjer derfor fleire studieplassar for å kunne auke opptaket ytterlegare. Det er gledeleg at departementet har følgd opp auken i opptaket innanfor ingeniørfag, men det er eit problem at departementet ikkje i 2005 tildelte dei 20 plassane som skulle til for å slutføre omlegginga av audiografstudiet til ei 3-årig bachelorutdanning. Ventetida for

høyreprøver og tilpassing av høyreapparat er framleis opp mot to år. Det er grunn til å rekne med at dette problemet aukar i åra som kjem med eit aukande tal på eldre i befolkninga.

Høgskolen stiller seg og undrande til at ein har skore ned talet på studieplassar innanfor Sosionom, vernepleie og ergoterapi. Dette er studietilbod med svært god søkning, og så godt som inga arbeidsløyse. Nedskjeringa gjer at fagmiljøa blir svært små og sårbare og mindre i stand til å skape gode FoU-miljø innanfor område med store samfunnsendringar og stor trong for oppdatert forskingskunnskap.

Både mastergradstudiet i økonomi og administrasjon og MPA –studiet, som er eit samarbeid mellom HiST, HiNT og CBS (Copenhagen Business School), har svært god søkning, men er og sterkt underfinansiert. Som for resten av høgskolen ligg finansieringsnivået klart under det ein finn ved andre høgskolar. For 2007 ynskjer ein i tillegg å starte opp ei masterutdanning i økonomi og administrasjon for teknologar. Studiet vil vera viktig for å rekruttere gode leiarar til små og mellomstore verksemdar i regionen.

HiST har og eit samarbeid med IT-Universitetet i København og HiNT om eit mastergradstudium i softwareutvikling. HiST har ? studentar på studiet.

Grunnløyvinga i HiST som byggjer på dei historisk låge løyvingane til våre utdanningsmiljø, gjer det sær utfordrande å finansiere masterstudiet innanfor eiga ramme utan at det får uakseptable konsekvensar for kvaliteten i grunnstudia.

Forkursa har vore og vil framleis vere eit avgjerande element i arbeidet med å fylle opptakstalet innanfor ingeniørfaga. Forkurs er ein målretta og effektiv måte å auke rekrutteringa til teknologiske utdanningar. Ei auking av løyvinga til forkurs slik ein fekk for 2006 vil difor truleg vera den beste måten å realisere målet om fleire ingeniørar. Målmedveten rekrutteringsaktivitet har gjort at dei teknologiske utdanningane i HiST har fylt opptakstalet sitt kvart einaste år etter 1998. Forkursa er eit særleg høveleg tilbod for elevar frå yrkesfagleg retning i vidaregåande skule, men vert og brukt av elevar frå allmennfaga som ikkje har fordjuping i realfag. Svake kunnskapar i realfag gjer at ein set inn ekstra tiltak i fag som matematikk og statistikk, og aukar bruken av studentassistentar i nokre fag.

Høgskolen ser eit behov for å betre tilbodet om utdanning av høgare grad tilpassa yrkesgruppene innanfor helse- og sosialfag. Det første steget på vegen er å tilby fleire modular som går inn i NTNU sine tilbod innanfor helsevitenskap og sosialt arbeid. Eit slikt samarbeid er starta opp innan rørslevitenskap (fysioterapi og ergoterapi) og sosialt arbeid (barnevern). HiST har samarbeid med NTNU om eit mastertilbod innan molekylærmedisin. Mastertilbodet i molekylærmedisin starta opp hausten 2005 og HiST har representant i programrådet.

Det er på nasjonalt nivå sett i verk tiltak for å styrkje kompetansen i skolen innanfor lese-, skrive og rekneopplæring. Lærarutdanninga i HiST har spissa sin kompetanse nettopp på desse to områda over år. Det er spesielt at høgskolen har god og stabil søking til realfagslina i allmennlærarutdanninga (60 av 180 studentar pr. år). HiST byggjer vidare på det ein har oppnådd gjennom å etablere ei mastergradsutdanning. Ein har til no ikkje fått løyvingar til dette studietilbodet, men starta likevel opp to profesjonsmasterstudium, eitt for grunnskolelærarar i matematikk og eitt tilsvarande for grunnskolelærarar i norsk hausten 2005, i liten skala. Ein reknar med at det etter kvart bør vere mogeleg å få studieplassar til desse masterprogramma i eit omfang som gjer at ein kan få ei styrking av matematikkopplæringa i grunnskolen som viser attende i internasjonale undersøkingar og jamføringar. Målet må vere at alle grunnskular, også barnetrinnet, skal ha lærarar med spesialkompetanse på masternivå innan matematikk.

I samarbeid med PLU på NTNU er det etablert ei masterutdanning i samfunnsfagdidaktikk som starta hausten 2005. Planen er å få opp eit tilsvarande fellestilbod i naturfagdidaktikk frå hausten 2006.

HiST har no tilbod innan innovasjon og entreprenørskap for alle studentar i høgskolen. Høgskolen er særst spent på resultatane av dei nyetablerte tilboda innanfor området for lærarar, som er resultat av samarbeid med regionen, og tilbodet innanfor helse- og sosialfaga. Det næringsretta høgskoleprogrammet (nHS) har gitt eit løft til tverrfakultær innsats innanfor dette området.

Helseekspertar i team er eit felles prosjekt mellom NTNU, HiST og St. Olav innanfor etikk, der radiografstudentar, sjukepleiarstudentar og medisinarstudentar samarbeider om ei felles problemstilling som er gitt av St. Olav.

2.1.3 Internasjonalisering

I tråd med kvalitetsreforma har HiST auka innsatsen innanfor internasjonisering. Høgskolen har etablert reisestøtteordning for tilsette frå ulike fagmiljø som samarbeider om å opprette institusjonsavtalar og tildelt innsatsmidlar som skal stimulere til utvikling av fleire fagtilbod på engelsk. Det er og sett i gang engelskkurs for fagleg tilsette.

Høgskolen har eit mål om at minst 10% av studentane skal ta delar av grunnutdanninga si i utlandet. Ein har og ei målsetting om at ein skal ha like mange innreisande studentar som utreisande. Høgskolen har avtaler med ei rekkje universitet og høgskolar om studentutveksling og nyttar dei europeiske og nordiske programma aktivt. Ein legg til rette for innreisande studentar gjennom språkkurs, og kurs i norsk samfunnsliv og kultur. Talet på engelskspråklege kura aukar og ved nokre avdelingar har ein no meir enn eitt semester studietilbod på engelsk. Ved TØH har ein 60 studiepoeng på engelsk. Ein legg vekt på å ha eit avgrensa tal på avtalar med institusjonar av god kvalitet. I dei siste åra har ein sett ein auke i samarbeidet med tyske og nederlandske institusjonar.

HiST søker å auke samarbeidet med land utanfor den engelske språkkrisen, mellom anna Tyskland, i tillegg til land i den tredje verda. Høgskolen har hatt ein auke i talet på utvekslingsstudentar på kortare opphald, men er ikkje nøgd verken med talet på studentar og lærarar som reiser ut eller med talet på studentar og lærarar som kjem til HiST på opphald i tre månader og meir. Det har vist seg å vere behov for ein langt større innsats for å motivere studentar og lærarar til å reise ut. Samstundes vil høgskolen halde fram arbeidet med å gje internasjonisering ein meir sentral plass i FoU-arbeidet og studieprogramma. Ein er no i ferd med å avgrense avtalane til færre universitet for å sikre kvaliteten på mottaksinstitusjonen betre og få til ei meir strukturert oppfølging. Høgskolen har to fagtilbod for innreisande studentar som gjer dei viktig innblikk i norsk kultur og som samstundes styrkar integreringa og samhaldet mellom desse studentane.

2.2 Forsking og utviklingsarbeid

Etter innføringa av ny leiarstruktur har det blitt auka fokus på FoU i alle avdelingane i høgskolen. HiST ser FoU-arbeidet i samheng med utviklinga av mastergradar, praksisfeltet sine behov for forskingsbasert kunnskap og regionane sine behov. Studentar som kjem ut i arbeidslivet skal oppdatert, forskingsbasert kunnskap om faget sitt og innsikt i korleis ein held seg oppdatert om forskning og utvikling på feltet. Alle fagmiljøa i HiST arbeider målmedvetne med å auke FoU-innsatsen, gjennom allokering av ressursar og auka ekstern finansiering. Alle avdelingane skal i snitt bruke minst 25 pst. av arbeidsressursane til FoU. Det er knytt plan- og dokumentasjonsplikt til tildeling av FoU-tid. Sentralt er det sett av 12 mill kr. til FoU som fagmiljøa kan søkje på. Mesteparten av løyvinga er knytt til langsiktige strategiske satsingar på utvalde område der ein ynskjer å bli nasjonalt konkurransedyktige.

HiST byggjer FoU-miljø gjennom auka løyvingar til større, fleirårige FoU-prosjekt der ein søker å styrkje kompetansen innanfor strategisk viktige område. Ei relativt stor del av løyvinga går til doktorgradsstipend. Saman med NFR-program som næringsretta høgskolesatsing og FORNY, EU-

program og auka stillingsdel til FoU, gjer dette at ein får ein jamn auke i FoU-innsatsen på HiST. Den positive utviklinga viser seg både gjennom mengda FoU som er registrert i FORSKDOK, talet på tilsette med førstekompetanse, talet på tilsette som arbeider med doktorgrad og talet på stipendiatsstillingar.

Høgskolen har teke i bruk administrative og økonomiske styringsmiddel for å nå dei strategiske måla innan FoU-området. Dei sentrale verkemidla er:

- utarbeiding av handlingsplan for FoU
- budsjettmodell med ein komponent basert på resultatindikatorar innan FoU
- auke i sentrale kroneavsetjingar til strategiske satsingar innan FoU;
- store, strategiske prosjekt
- stipendiatsatsing
- professorkvalifiseringsstipend
- førstelektorsatsing
- styrt auke i del av arbeidsressursen avsett til FoU
- innføring av plan- og dokumentasjonsplikt knytt til arbeidsressurs brukt til FoU

Helse- og sosialutdanningane og lærarutdanninga har styrka samarbeidet med regionale aktørar innanfor FoU. Det er samarbeid med kommune, fylke og sjukehus om sjukeheimforskning, breibandutvikling, rådgiving og entreprenørskap. Ingeniørutdanninga gir eit viktig bidrag til utviklingsarbeidet i næringslivsverksemdene i regionen gjennom meir 200 studentprosjekt årleg.

Høgskolen i Sør-Trøndelag har i perioden satsa særskilt på FoU innan følgjande område:

- Marknadsgjering og modernisering av offentleg sektor
- Habilitering og rehabilitering
- Profesjonsutdanning for lærarar med særskilt fokus på matematikk og norsk
- e-læring og digital kompetanse
- Innovasjon og entreprenørskap

I tillegg har alle delar av høgskolen ei brei satsing innan innovasjon og entreprenørskap. Her har ein og eit aktivt forskingsmiljø.

- Følgjande område er under bygging i planperioden
- Utsette barn og unge der ein har 4 doktorgradsprosjekt
- Cellebiologiske mekanismar. Dette er knytt til samarbeidet med NTNU om mastergrad i molekylærmedisin.
- MR (magnetisk resonans), bildebehandling og visualisering. Forskinga er mellom anna grunnlaget for HiST-samarbeid med NTNU mastergrad i MR.
- Arbeid i sjukeheim
- Mat, helse og teknologi

Høgskolen har innført ein ny, produksjonsavhengig budsjettmodell der FoU er eit av tildelingskriteria.

I tillegg til doktorgradsstipenda har ein ei førstelektorsatsing og 6 tilsette har fått 2-årige professorkvalifiseringsstipend.

Innanfor teknologiske fag er dei låge løyvingane til vitenskapleg utstyr eit problem.

Talet på artiklar publiserte i UHR-autoriserte publiseringskanalar var 63, av dette 30 i tidsskrift. Dette er ein auke frå 23 året før.

2.3 Evne til å møte samfunnets behov

HiST legg avgjerande vekt på å vere ein kompetanseressurs for regionen. Vi skal levere kandidatar med innovativ kompetanse frå høgskolen sine ordinære utdanningsprogram, ha eit breitt tilbod av etter- og vidareutdanningar tilpassa behov i regionen og tilby dei høgskoletilsette sin kompetanse innanfor oppdragsmarknaden. Høgskolen legg arbeid i nettverksarbeid og informasjon om den funksjonen høgskolen har som ein kompetanseformidlar mellom tyngre forskingsmiljø og små og mellomstore verksemdar. Vedtekne retningslinjer for den eksternfinansierte verksemda har lagt eit godt grunnlag for den vidare satsinga. All eksternfinansiert verksemd skal bidra til å fremje hovudmålsettinga til høgskolen slik denne er definert i Lov om universitet og høgskolar. All eksternfinansiert verksemd skal styrke utdanning og forskning enten gjennom å auke inntektene eller gjennom å auke kompetansen.

Tilpassa desentraliserte grunnutdanningstilbod og skreddarsaum av vidareutdanningspakkar, både oppretta gjennom avtalar med industrien, er ein annan grunn til at ingeniørutdanningsmiljøet i HiST har lukkast godt. HiST har tradisjonelt hatt eit nært samarbeid med Prosessindustriens landsforening (PIL) no Norsk industri, om desentralisert ingeniørutdanning. Ein arbeider med tilsvarande avtalar med elektrobefridtenes landsforening. Med aukande spesialisering har fleire og fleire enkeltpersonar ei nøkkelrolle i verksemda, og utdanningspermisjonar skaper problem i produksjonen. HiST satsar derfor sterkt på utdanningstilbod på nett som kan kombinerast med arbeid. Ingen høgskolar har fleire IKT-baserte studietilbod innan ingeniørfaga enn HiST. Det har vore ein markant nedgang i etterspurnaden etter IKT-utdanning på nasjonalt nivå. Det gjeld både gradsstudia og etter- og vidareutdanning. HiST har og ein svak nedgang, men har framleis ei stor verksemd innan vidare- og etterutdanning. Innan eit par år skal ein være tilbake til dei høge tala ein hadde i 2001.

I 2004 har HiST starta opp eit samarbeid med Høgskolen i Nesna (HiNe) om ingeniørutdanning etter sterkt påtrykk frå næringslivet på Helgeland. HiNe tek seg av forkurs med støtte i HiST sine planar og nettilbod. Vidare er det planen at studentane skal kunne vere i Mo i Rana og på Nesna i første året av ingeniørutdanninga med bruk av HiNe sin realfaglege kompetanse, deretter vil dei få det ingeniørfaglege tilbodet i Trondheim i 2. og 3. studieår. Ein er og i samtale med HiNT om eit tettare samarbeid om rekruttering til ingeniørutdanning i Trøndelag. Dette arbeidet vart vanskeleggjort av at HiNT sine ingeniørutdanningsplassar vart trekte inn og ikkje stilt til rådvelde for samarbeidsprosjektet.

Etterspurnaden etter utdanning på alle nivå innanfor helse- og sosialfag er særskild høg. Det er derfor framleis behov for å auke verksemda på utvalde område, mellom anna for å kunne tilby fleire utdanningar desentralt. Det er særleg stor etterspurnad etter desentralisert sjukepleiar- og vernepleiarutdanning. HiST har i dag slik utdanning i Nea-, Fosen- og Orkdals- og Fjellregionen. Bortfallet av løyvingar til desentrale studium har gjort det vanskeleg for ein institusjon som HiST med landets lågaste basisløyving, å oppretthalde omfanget av desentrale studium. Ein er særskild nøgd med at det no på nytt blir gitt tilskott til desentrale studium. I samband med NAV-reforma der ein samlar både sosialteneste, trygdeetat og Aetat, ser ein på eigna sosialutdanningane og trongen for endringar for å tilpasse dei nye utfordringar og oppgåver.

Studietilbod innan innovasjon og entreprenørskap inngår ved alle avdelingane med valfag. Ein lyser kvart år ut stipendmidlar for studentar og tilsette som skal nyttast til å kommersialisere idear utvikla ved høgskolen. Ved AITeL vil ein starte opp ei eiga studentverksemd, og HiST og HiST-studentane er aktivt med i alle nettverk i regionen som arbeider for å nytte kunnskap frå universitetet og høgskolen til å utvikle regionen vidare. HiST har oppretta ein eigen grunderstipendkonkurranse der studentar og tilsette deltek med tekniske oppfinningar, nye tenestetilbod og freretningsidear.

Etter initiativ frå HiST er det etablert eit aksjeselskap, *Oi!, Trøndersk mat og Drikke AS* med deltaking frå næringslivet, bransjeorganisasjonar, trøndelagsfylka og dei andre utdannings- og forskingsmiljøa i regionen. Selskapet skal vere reiskap for samarbeid mellom industrielle aktørar, småskalaproducentar, landbruk, havbruk og utdannings- og forskingsinstitusjonar om utvikling av trøndersk mat.

2.4 Administrasjon, Personal, helse, arbeidsmiljø og sikkerheit

HiST har innført ein ny organisasjon frå 1. januar 2004. Den nye strukturen er tilpassa målsetjinga om einskapleg fagleg leiing og sterkare fagleg styring. Dekanane vert no tilsette på åremål i styret. Dei har eit tydelegare ansvar for utviklinga på eiga avdeling, og gjennom deltaking i leiargruppa har dei eit klårt ansvar for i samarbeid med rektor å realisere felles institusjonelle mål. Det er ein føresetnad for den nye strukturen at avdelingane har ein storleik som gjer det mogeleg for dekanen å følgje opp og styre den faglege verksemda og også ta del i den fagleg-strategiske styringa av institusjonen i leiargruppa. HiST har derfor auka talet på avdelingar frå 5 til 7, samstundes som ein har kutta instituttnivået og sentralisert administrative tenester i ei ny administrasjonsordning som vart sett i verk 1. januar 2004.

På bakgrunn av dei endringane ein har sett utvikle seg i institusjonsstrukturen innanfor høgre utdanning har eige utval som spesielt har hatt som oppgåve å greie ut HiSTs framtidige status og tilhøvet til NTNU.

Ny administrasjonsordning har sentralisert dei fleste administrative oppgåvene under høgskoledirektøren. Ein har følgd opp den nye administrasjonsordninga med ei eiga gjennomgang. Ein har sett ned eit eige utval som i lys av røynsla frå dei to siste åra skal foreslå tilpassingar og forbetringar av den administrasjonsordninga ein har valt. På fleire område kan ein no sjå resultata av ei meir strømlinjeforma organisasjon. På andre, særleg det som har med tenester opp mot studentane å gjere, viser det seg at det tar det noko lenger tid å tilpasse seg den nye organisasjonsordninga

Skillet mellom fag og administrasjon har blitt klårare. Dekanane har hovudfokus på fagleg leiing og fagadministrative oppgåver, kontakt mot næringsliv og offentlege institusjonar i regionen og styrking av den eksterne innteninga.

Administrasjonen søker heile tida å rasjonalisere dei administrative prosessane slik at ein størst mogeleg del av dei totale ressursane kan nyttast i kjerneaktivitetane. Studenten si læring er grunnaktiviteten, og dei fagleg og administrativt tilsette arbeider alle for å fremje studenten sin læringsprosess og eit godt studiemiljø. Moderne læringsprosessar, ny teknologi, eksternfinansiert verksemd og FoU-aktivitetar er felt der arbeidsoppgåvene til fag og administrasjon fell saman. Innføring av læringsstøttesystemet It's Learning aukar kvaliteten på studietilboda, men aukar kravet til administrasjonen som skal vedlikehalde strukturen, gje opplæring og brukarstøtte.

Høgskolen opplever at nye store datasystem, sterkt auka krav til både omfang og kvalitet av rapportering og dokumentasjon, oppretting av nye funksjonar, pålegg om arbeidsordningar, sentrale avtalar, overgang til nettobudsjettering med meir, fører til eit auka press på dei administrative ressursane. Vurdering av realkompetanse og innføring av individuelle utdanningsplanar krev administrative ressursar. Det same gjer auka krav til individuell tilrettelegging, Diploma Supplement, ny karakterskala, innføring av ny teknologi i undervisninga og nytt kvalitetssikringssystem, samt periodisering og kontantstrømskontroll i rekneskapen. Ein er utrygg på i kva grad dette minskar byråkratiseringa og aukar effektiviteten i administrasjonen

Høgskolen har pr. 1. oktober 2005 totalt registrert ? årsverk i DBH. Talet på faglege årsverk registrert i DBH er?. Fordelinga på dei ulike stillingsgruppene varierer mellom avdelingane. Det er no ? tilsette med førstekompetanse ved høgskolen. Det er sett i gang ei medviten satsing dei siste åra for å auke talet på tilsette med professorkompetanse og førstestillingskompetanse i åra som kjem. Høgskolen fekk to nye rekrutteringsstillinger i budsjett for 2004, men ingen i 2005. Høgskolen satsar i tillegg av eigne midlar for å auke talet på stipendiatar. Ein ber om ei sterkt auka satsing på stipendiatstillinger til høgskolen i 2007.

Det er laga kompetansehevingsplanar for faglege tilsette, og det vil bli laga slike planar for teknisk-administrativt tilsette. HiST har i 2005 inngått avtale om inkluderande arbeidsliv, og det utvikla nye seniorpolitiske retningslinjer.

Arbeidet med likestilling i HiST følger ein vedteken handlingsplan. Høgskolen har ein tiltaksplan/retningslinjer for arbeidet med førebygging og innsats mot seksuell trakassering. Studentparlamentet har og teke tak i arbeidet med likestilling og oppretta eigen likestillingskontakt.

Høgskolens interne system for helse, miljø og sikkerheit er revidert i 2005.

2.5 Bygg og leige

HiST har gjennom fleire år arbeidd med å planlegge ei vidare utbygging for å få ein samla høgskole nær NTNU og St. Olavs hospital.

Høgskolestyret har i vedtak i sak 055/2003 sett følgjande langsiktige mål for den vidare utbygginga av HiST:

- Sentrumsnær plassering og nærhet til gode kommunikasjonar
- Samlokalisering av HiST
- Lokalisering som kan faglige synergier i møtet mellom St. Olavs hospital og NTNU miljøet
- Lokalisering som kan gi faglige og miljømessige, økonomiske og administrative gevinstar internt
- Organisering og finansiering av byggeprosjekt som på sikt kan føre til at HiST kan bli eigar av egne bygg

HiST disponerte 76171 kvm. brutto i 2005. Høgskolen er delt på sju ulike geografiske område innanfor Trondheim og hadde i 2005 rekneskapsførde leigekostnader på til saman 74.7 mill. kr. Delen statsareal utgjør om lag 30 pst. HiST har stor geografisk spreiding, mange leigeavtalar, og ein til dels gamal og lite tilpassa bygningsmasse og med det dyr drift. I tillegg har den store auken i verksemda skapt store arealbehov som ein har måtta løyse ved mindre om-/påbyggingar og leige av større eller mindre tilleggsareal.

Den bygningsmassen ein nå har for høgskolen sine teknologiske utdanningar, er ikkje tilpassa dei føresetnader og krav som ein i dag stiller til eit godt undervisnings- og læringsmiljø og kostnadseffektiv drift.

HiST har gått saman med NTNU i eit prosjekt for å vurdere ei samla utbygging av høgre utdanning i Gløshaugen-/Øya-området, HiST 2020/NTNU 2020. NTNU vil ta si endelege avgjerd om ein går for ei to-campus løysing i mai 2006. HiST har alt vedteke at ein ynskjer å samla utbygging i Øya-/Gløshaugen-området. For HiST vil det være klare føremoner knytt til å få realisert eit felles utbyggingsprosjekt med NTNU. Det gjere det mogeleg og å få til positive sambrukseffektar med NTNU, og slik gjere det lettare å realisere dei måla styret i HiST har sett opp for høgskolen si vidare utbygging. HiST har ikkje fått noko løyving til prosjektarbeidet men har dekkja det over eige budsjett. For at ein skal kunne gå vidare med prosjektet etter mai 2006, må ein forutsetje at ein får noko sentral støtte for vidareføringa.

Dersom NTNU velgjer ikkje å gå vidare med prosjektet, vil HiST måtte gå vidare med eit eige HiST-prosjekt. Her trengs det prosjektløyvingar. Staten eig areal i Øya-/Gløshaugen området. Desse eigedomane må kunne nyttast til HiST si utbygging dersom NTNU held fram med utbygginga på Dragvoll.

Kyrkje- og utdanningskomiteen sa dette i sin merknad til statsbudsjettet:

”Komiteens fleirtall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og representanten Simonsen, viser til Budsjett-innst. S. nr. 12 (2002-2003) der flertallet bl.a. uttalte:

"Komiteen vil peke på at det er viktig at en ser nytt bygg for helse- og sosialfagene ved Høgskolen i Sør-Trøndelag i sammenheng med utbygging av St. Olavs hospital. Utbyggingen av St. Olav er godt i gang, og komiteen ber departementet ta initiativ til å få vurdert nytt bygg for helsefagene i tilknytning til utbyggingen av St. Olavs hospital".

Flertallet viser til at Høgskolen i Sør-Trøndelag er spredt på ulike læresteder. Å få samlokalisert høgskolen vil være viktig og nødvendig for å utvikle høgskolens identitet.

Flertallet vil be departementet arbeide videre med å få høgskolen samlokalisert i tilknytning til det nye St. Olavs hospital. I denne sammenheng vil flertallet be departementet vurdere modeller for utbygging som kan gjennomføres innenfor rammene av dagens husleiekostnader og høgskolens driftsbudsjett. Flertallet vil peke på at høgskolen har husleiekontrakter i andre næringsbygg som løper ut til ulike tidspunkt".

HiST samarbeider med Trondheim Kommune om utbygging av Øya sjukeheim. Bygget skal gi plass for ein sjukeheim, eit lækjarsenter og Institutt for samfunnsmedisin, NTNU. Sjukeheimen skal være ein intermediær institusjon for pasientar som er ferdige med sjukehusbehandlinga men treng noko oppfølging før dei kan forast over til heimebasert omsorg, eller som skal overførast til ein permanent plass i ein annan institusjon.

Sjukeheimsarbeid er eit satsingsområde for Avdeling for sjukepleie. Nærleiken til sjukeheim blir derfor viktig for FoU-arbeidet ved avdelinga. Det same gjeld for samlokaliseringa med eit lækjarsenter og Institutt for samfunnsmedisin. Sjukeheimen er og ein viktig arena for praksisstudium for studentar frå universitet og høgskole. Et studentaktivt sengeområde tyder at det er en stor andel studenter som er integrert i den daglige verksemda. Tverrfagleg trening og ansvar for større delar av verksemda enn i tradisjonell praksisundervisning, vil være nokre av kjenneteikna. Fagleg talar derfor alt for at ein søker å få realisert ei flytting av Avdeling for sjukepleie frå Ranheimsveien til Øya sjukeheim. Husleiga vil i dei første åra bli større enn dei ein har i Ranheimsveien i dag. I oppstarten vil ein og måtte betale husleige to stader av di kontrakten i Ranheimsveien ikkje går ut før i 2010. HiST treng noko auke av husleigeløyvingane alt frå 2007 for å få realisert prosjektet.

2.6 Særskilte område

Høgskolen i Sør-Trøndelag har merka seg den sentrale satsinga for statlege verksemdar gjennom prosjektet Grøn Stat. Høgskolen har til dømes over fleire år hatt gode resultat av ei satsing på energiøkonomisering i samarbeid med eigarane av dei der lokala HiST driv si verksemd i. I 2005 har ein starta opp eit prosjekt med å innføre eit miljøleingssystem. Dette vert vidareført i 2006 og vert integrert med institusjonens kvalitetssystem for området helse, miljø og tryggleik.

HiST har i 2005 starta opp arbeidet med å revidere sine planar for beredskap i krisesituasjonar. På dette feltet har ein og vidareutvikla eit samarbeid med Noregs teknisk-naturvitskapelege universitet (NTNU), Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) og Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT). Høgskolen vil rapportere tilstanden på dette feltet til departementet innan utgangen av februar 2006.

3 tvilsmeldingssaker vart handsama av institusjonsansvarleg, i samsvar med § 7 i forskrifta om skikkaheit. Det har ikkje vore saker oppe i skikkaheitsnemnda. To av tvilsmeldingane er oppfølging av saker frå 2004.

Det er dermed ei ny tvilsmeldingssak i 2005. Det blir følgt opp med rettleingssamtale.

2.7 Rekneskap 2005

Høgskolen i Sør-Trøndelag er sterkt uroa over den svake grunnløyvinga til høgskolen. Situasjonen er belyst i NSD si undersøking frå 2000. Der går det fram at HiST på det tidspunktet hadde den lågaste løyvinga pr. vektal av alle norske høgre utdanningsinstitusjonar:

Tabell 2.b Kostnader pr. vektal innan høgre utdanning

Institusjon	Kostnader i tusen kr	Avlagde enkeltvektal	Kostnader pr. vektal i kr
Høgskolen i Agder	330 720	96 580	3 424
Høgskolen i Bergen	272 965	75 540	3 614
Høgskolen i Oslo	467 526	136 060	3 436
Høgskolen i Stavanger	335 222	87 780	3 819
Høgskolen i Sør-Trøndelag	286 147	95 920	2 983

(Kilde: NSD brukermelding – nr. 3 2001 s. 15)

Dei seier følgjande om kostnadsnivået i utdanningane: ”*Det er grunn til å anta at institusjonar som domineres av utdanningar der det kreves en del praksis og individuell veiledning, eller gjør bruk av mye teknisk utstyr, vil være mer kostnadskrevende enn institusjoner som domineres av utdanningar som består av overveiende teorifag*” (NSD: Brukermelding nr. 3/2001). HiST er så og seie ein tilnærma rein profesjonsutdanningsinstitusjon. Kostnadsnivået skulle i følge NSD-rapporten såleis tilseie at HiST burde ha hatt ei anna relativ løyving, - også om ein tek omsyn til fråtrekk knytt til distriktstilskott og kostnader knytt til mindre gruppestorleik. I sær meiner HiST det er grunn til å stille spørsmål til den store relative skilnaden mellom storbyhøgskolane. HiST har ikkje annleis og mindre kostnadskrevjande fagportefølje enn høgskolane i Oslo og Bergen.

Ei tilsvarande undersøking med ei litt anna tilnærming men med same resultat vart presentert av førsteamanuensis Erik Mønness i Forskerforum nr 9, 2005 s. 34.

Den nye finansieringsmodellen har ikkje endra situasjonen på dette punktet i særleg grad. Det relative løyvingsnivået vart vidareført gjennom basisdelen i modellen. HiST har likevel gjort ei enkel samanlikning basert på kjende tal frå budsjettproposisjonen og DBH. Tabell 2.c viser liknande skilnader mellom høgskolane som NSD si samanlikning:

Tabell 2.c Berekning av ulikskapar i basisfinansiering

HØGSKOLE	St.prp. nr. 1 (2003-2004) UFD				Berekningar utført ved HiST										
	TB (i 1000)	Herav Basis (i 1000)	SPE i basis	SPE pr. stud. 2002	60-SPE 2002 pst.						Vekta SPE 2002	Vekta SPE i basis	Basis i pst. av TB	Est. Basis p (i 1000)	Diff. Basisb. (i 1000)
					A	B	C	D	E	F					
HIA	592 936	394 068	4 578	43,09	0	1	5	1	60	32	6166	5 630	66,5	70	113 782
HIB	417 178	266 095	3 595	49,12	0	0	0	16	75	9	5075	4 560	63,8	58	44 615
HIO	781 255	522 795	6 726	46,10	0	1	0	18	52	29	8556	8 300	66,9	63	72 132
HIS	555 959	361 788	4 349	39,68	0	2	8	2	48	41	5870	5 418	65,1	67	94 648
HIS T	484 481	301 977	4 842	49,42	0	0	0	17	56	27	6214	5 939	62,3	51	0

Forklaringar til tabellen:

SPE = Talet på 60-studiepoengseiningar (fullproduserande studentårsverk)

TB = Total løyving for 2004.

Basis = Basisdelen av samla løyving (ca. 60 pst. jf. Finansieringssystemet for høgre utdanning).

Vekta SPE = Talet på SPE i de ulike priskategoriar multiplisert med prisfaktoren (til dømes SPE i kategori A * 4)

Vekta SPE i Basis = UFD oppgir SPE finansiert over basisløyvinga, men ikkje fordelinga på priskategoriar. Vi har vekta i høve til fordelinga av faktisk produksjon i 2002.

Basis i pst. av TB = Institusjonen si basisløyving rekna i pst. av TB. Samla for statlege høgskolar er basisfinansieringa 67 pst. i høve til teknisk dokumentasjon.

Est. Basisp. = Basisløyvinga for 2004 dividert med vekta SPE i basis.

Diff. Basisb. = Differansen i Estimert basispris multiplisert med vekta SPE i basis ved HiST. Gir et uttrykk for "manglande" basisløyving for HiST samanlikna med andre høgskolar.

Tabellen syner mellom anna at HiST har ei løyving som sett i høve til talet på studentar er 40 mill. kr lågare enn Høgskolen i Bergen. HiST kan ikkje sjå at skilnaden mellom høgskolane i dei store byane er grunnlagt nokon stad. HiST har i det store og heile ein fagportefølje som er å samanlikne både med HiB og HiO. Vi ville derfor venta eit større samsvar mellom basisløyvinga til institusjonane. Om ein ser på tala for St.prp.nr.1 (2004-05) frå UFD, er det ikkje noko som tyder på at basisløyvingane er jamna ut. Snarare kan ein sjå at forfordelinga av HiST er forsterka, utan at det kjem fram noko grunnlag for dette.

Vi finn det urimeleg at studentane ved HiST skal ha eit ressursmessig dårlegare tilbod enn studentane ved andre høgskolar. Det ein ser er at ein historisk urett er vidareført og forsterka i den nye budsjettordninga, mellom anna ved departementet/NSD ved ein feil rekna inn studiepoeng for forkursa i startløyvinga for 2000. Effekten av dette er at basisløyvinga vart sett for lågt. Ein har gjort departementet merksam på dette, men kan ikkje sjå at dette er blitt korrigert i budsjettildelinga. Den låge basisløyvinga har tydelege konsekvensar for høgskolen, og kan i hovudsak relaterast til tre område. Det økonomiske grunnlaget for aktiv satsing på FoU og oppbygging av fagleg eigenkapital er ikkje til stades i same monn som ved institusjonar vi kan samanliknast med. Dette verker i sin tur og inn på evna til å satse midlar på intern kompetanseheving og dermed til å konkurrere om resultatbaserte FoU-løyvingar. Den låge basisløyvinga gjer det særst vanskeleg å få til ei jamn fornying av teknisk utrustning innanfor ingeniørutdanningane. For desse utstyrsintensive utdanningane har ein no eit stort akkumulert behov for oppgradering,

HiST er størst i landet når det gjeld teknologiske utdanningar på høgskolenivå, har svært mange helsefagtilbod, døvetolkutdanning og lærarutdanning. HiST har dermed eit studietilbod som skulle tilseie at ein er mellom dei høgskolane som har størst løyving pr. studiepoeng, ikkje slik det er i dag, lågast.

Avtalane om praksisundervisning for lærarutdanning er inngått på sentralt hald og rammene for praksis både i lærar- og helse- og sosialutdanningane er rammeplanfesta. Avtalane krev store utbetalingar frå høgskolen, noko som etter kvart blir eit stort problem når løyvingane ikkje aukar i takt med dei reelle utgiftene.

I dei laboratoriekrevjande faga er hovudproblema knytte til manglande utstyrsløyvingar over mange år. Det trengst eit nasjonalt løft og målretta satsing for å skaffe ingeniørutdanningane tidsmessig utstyr tilpassa dei utfordringane ingeniørane vil møte når dei går ut i industrien, og behova knytt til auka FoU-satsing. Høgskolen sine rammar er ikkje vide nok til å dekkje behovet aleine. Utstyrsbehovet gjer at har måtta skjære kraftig ned på løyvingane til ombyggingar.

2.8 Tilstanden – oppsummering

- HiST er blant dei høgskolane som har flest primærsøkjarar i høve til talet på studieplassar.
- Det er høge karakterkrav for å komme inn på HiST.

- HiST har høg studiepoengproduksjon og god kandidatproduksjon
- HiST er den høgskolen som har den lågaste tildelinga pr. studiepoeng.
- Innflytting i Øya sjukeheim er ein lekk i realiseringa av NTNU 2020/HiST 2020 og eit viktig fagleg tiltak for sjukepleiarutdanninga. Flyttinga vil medføre ein mellombelskostnadsauke.
- HiST har dei siste åra fått senka studenttalet knytt helse- og sosialutdanningane trass i god søkning, inga arbeidsløyse, auke i ungdomskulla. Ut frå den store studenttilstrøyminga og den forventa auken i ungdomskulla etter 2004, ønskjer HiST å få auka opptakstalet på alle studia i åra som kjem.
- For å betre søkinga til ingeniørutdanninga bør ein auke løyvingane til forskursstudentar.
- HiST arbeider for å auke tilbodet innanfor høgare grad. I 2002 kom høgskolen sitt første sjølvstendige mastergradstilbod i gang, innanfor økonomi og administrasjon. I 2004 fekk ein akkreditert og godkjent to mastergradar i grunnskolenens matematikkfag og i norskfag i grunnskolen. Ein har samarbeid om fleire gradar med NTNU, og arbeider med å få realisert ein grad i økonomi og leing for teknologar.
- Høgskolen arbeider for å auke kompetansen i det fagleg-vitskaplege personalet og tek sikte på å tilsetje fleire med professorkompetanse og førstekompetanse i åra som kjem.
- Kvalitetsrapporten fungerer som styringsverktøy.
- HiST søker å halde dei administrative kostnadene nede. Krava til rapportering og dokumentasjon og nye, pålagde oppgåver verkar likevel til å auke talet på administrativt tilsette.
- Høgskolen disponerer 77 576 kvm brutto. Bygningsmassen er ikkje tilpassa dei krava ein i dag stiller til eit godt undervisnings- og læringsmiljø og kostnadseffektiv drift. Høgskolen samarbeider med NTNU om ei felles samla utbygging i Øya-/Gløshaugenområdet.
- HiST får ein auke i husleigeutgiftene knytt til overflytting av Avdeling for sjukepleie får ein auke i leigeutgiftene i samband med innflytting i Øya Sjukeheim. Dersom ein ikkje får ekstraløyvingar vil ein måtte ta av det ordinære driftsbudsjettet for å kunne betale leigene i dei areala ein har. Eit driftsbudsjett som alt er det lågaste mellom norske høgskolar.
- HiST får ein auke i leigeutgiftene knytt til innflytting i det nye St. Olavs hospital for radiograf og bioingeniør.
- HiST står framfor store IKT-investeringar knytte til nytt arkivsystem, nye servere for nytt læringssystem, nytt lønns- og personalsystem og felles brukardatabase.
- Mykje av utstyret i dei teknologiske faga er utdatert. Det rengs eit krafttak for å styrke utstyrsbudsjettet.

3 Kvalitet i utdanninga

3.1 Element i Kvalitetsreforma

3.1.1. Rapport 2005

Kvalitetssikringssystem

Høgskolen sitt kvalitetssystem har vore under implementering i 2005, og denne implementeringa fortsett i ein ny fase ut over våren 2006. Utvikling og implementering av kvalitetssystemet har vore, og er framleis ei krevjande oppgåve. Som supplement til den permanente organiseringa med sentralt og avdelingsvise kvalitetsutval, har det i 2005 vore etablert et eige implementeringsprosjekt. I dette prosjektet har ein mellom anna arbeidd med normering av innhaldselementa i dei årlege kvalitetsrapportane, uarbeidd innhaldet i dei institusjonelle evalueringane mot studentmassen innanfor inntaks-, ramme- og program- og relevanskvalitet, samt etablert institusjonell normering på utvalde område. Ein har og arbeidd med innføring eit elektronisk system for handtering av kvalitetsdokument, og gjennomført opplæring i høve til dette.

I fagmiljø er det lagt ned mykje ressursar for å strukturere, dokumentere og vidareutvikle kvalitetsarbeidet inn mot fyst og fremt program- og undervisningskvalitet. Her inkluderast og studentane si evaluering på program og emnenivå. Det er lagt opp til at ansvaret for denne delen av systemet ligg til dei einskilte dekanane, og det vert difor arbeidd noko ulikt mellom avdelingane. Dette gjev og ein moglegheit for institusjonen i å skaffe seg røynsle frå fleire tilnærmingar. Dei administrative seksjonane har teke aktiv del i implementeringsprosjektet. Det er og lagt ned mykje arbeidd i dokumentasjon og utarbeiding av felles rutinar innan dei fleste administrative felta. Det er og ei oppgåve ein ser at har tent høgskolen på fleire plan.

Hausten 2005 fikk styret lagt føre seg den andre årlege kvalitetsrapporten. Denne følgde ei langt sterkare grad av innhaldsmessig normering enn det rapporten frå førre året gjorde. I si handsaming sa styret seg sær s n gde med utviklinga i innhaldsnormering, men sa og at det kan gjerast ytterlegare grep for å styrke informasjonskvaliteten i rapporten. Styret har vore klår på at ein ser på kvalitetsrapportane som sær viktige styringsdokument, og dei ber om at arbeidast vidare med å utvikle indikatorar og datagrunnlag for desse. I handsaminga var styret og tydeleg på kva område dei var tilfreds med stoa, og dei peika på fleire område ein måtte ver merksame på og på kva tiltak som må settast i verk i 2006.

Alt i alt er det røynsla etter dei to første åra med eigne kvalitetsrapportar til styret, at rapportane i seg sjølve er gode styringsdokument som sett styret i stand til å gje tydelige tilbakemeldingar til organisasjonen om kva som ventast framover. Det er og ein sær viktig verknad at alle delar av institusjonen får auka medvit om kvalitetsarbeid gjennom å utarbeide denne rapporten.

Samstundes med dette såg ein hausten 2005 at det var fare for at institusjonen i det heile ville komme til å nytte langt meir ressursar til rapportering enn det som er ønskeleg. Grunna i dette avgjorde ein at kvalitetsrapporten frå avdelingane no skal gå inn i høgskolestyret sin styringskalender i staden for avdelingsvise årsrapportar slik ein hadde tidlegare. Med dette får avdelingane flytta den tyngste rapporteringa frå januar/februar til perioden august september. Ein anna konsekvens av denne endringa er at avdelingane på bakgrunn av eigne kvalitetsanalysar (kvalitetsrapport), styret si handsaming av denne og løyving for neste år, må legge fram ein årsplan for høgskolestyret i januar. Samla trur ein desse grepa vil gje ein betre indre logikk i styringssystemet ved høgskolen.

Sensorordningar

I den fyste tida etter at krava til ekstern sensor på kvart emne vart tekne bort, hadde ikkje høgskolen nokre sentrale føringar for korleis fagmiljøa skulle arbeide med spørsmål knytt til sensur. Dette vart sett på som eit fagleg ansvar lagd inn under dekanane. Ein kunne etter kvart sjå at dei ulike fagmiljøa utvikla særskilte ordningar – frå nesten ingen eksterne bidrag, til å fortsette som før med ekstern sensor for alle eksamenar.

I samband med revisjon av eksamensforskrifta i 2005, valde ein difor å leggje inn nokre sentrale føringar eller minimumskrav til korleis ekstern sensor skal nyttast. I § 11 nr. 3 i forskrifta heiter det no:

Ved hvert studieprogram skal det ved skriftlig eksamen benyttes ekstern sensor i tillegg til intern i minimum ett emne per årstrinn. Ekstern sensor i tillegg til intern skal benyttes i eksamener som omfatter minimum 1/5 av studieprogrammet. I tillegg til å sensurere besvarelsene skal ekstern sensor før eksamen godkjenne eksamensoppgavene i emnet. For større eksamener på 30 studiepoeng eller mer og med mer enn 30 studenter som går opp, kan ekstern sensor alternativt benyttes til samsensur av et begrenset antall uttrekte besvarelser, sammen med intern sensor. Ekstern sensor i tillegg til intern skal også benyttes ved masteroppgaver og ved klagesensur, jf. uhl. § 3-9.

Denne ordninga har ikkje verka lenge nok til at ein kan trekkje nokon endeleg konklusjon om kva verknader ho har førd til, men so langt er ein nøgd med denne nyordninga. Våren 2006 tek ein sikte å skipe til ein institusjonell temadag om sensorordningar og ekstern sensur.

I høgskolen sitt kvalitetssystem er omgrepet studiekvalitet splitta opp i sju ulike dimensjonar; relevans, inntaks-, program-, undervisnings-, styrings-, ramme- og resultatkvalitet. Desse dimensjonane utgjer og rammeverket for den vedtekne normeringa av dei årlege kvalitetsrapportane. Det er i høve til dimensjonen undervisningskvalitet at avdelingane skal gje rapport sensorordningar. Det skal både rapportere på indikatorar om omfang av ekstern sensur, og gje ein verbal rapport om korleis dei nyttar ekstern sensor. Kvalitetsrapportane for studieåret 2004/2005 syner at bruken av ekstern sensor ved dei enkelte eksamenane varierer frå 10 til 100 prosent mellom dei einskilte utdanningane. Dei som ligg lågast har sett seg som mål for inneverande år, at minstekrava i den reviderte eksamensforskrifta skal fyllast. Den store spreininga syner og at høgskolen ikkje har noko sameint syn på korleis ekstern sensor skal gå inn i den samla vurderinga av studentane sine prestasjonar. Høgskolens sentrale kvalitetsutval har ved handsaminga av den samla kvalitetsrapporten til styret, sett følgjande mål for 2005/2006:

”Arrangere årlige studiekvalitetsseminar som stimulerer til debatt på tvers av programmer om bruk av virkemidler som sikrer kvaliteten på studiene. Tema for 2006: Bruk av eksternsensor. Ansvar: Kvalitetsutvalget”

Gjennom slike tiltak legg ein opp til at høgskolen skal bli meir sameint i bruken av ekstern sensor.

Utdanningsplanar

Individuelle utdanningsplanar er eit viktig element i kvalitetsreforma. Frå og med haustsemesteret 2004 vart den elektroniske versjonen av utdanningsplanane sett i produksjon ved høgskolen. Om lag 5 900 studentar hadde godkjend individuell utdanningsplan i haustsemesteret 2005. På det formelle og overordna nivået kan ein seie at individuelle utdanningsplanar er sett i verk i tråd med føringane i kvalitetsreforma. Når det gjeld å utvikle utdanningsplanane til eit aktivt og nyttig verktøy i kvalitetsarbeidet, gjenstår det enno mykje arbeid.

Nokre fagmiljø i høgskolen hadde lang erfaring med å nytte individuelle utdanningsplanar for enkelte studentar allereie før reforma. Då omfatta det rett nok berre studentar som fagmiljøa såg vart hengjande etter, eller studentar som sjølve tok kontakt for få hjelp til eit eller anna problem. Den store mengda med studentar som følgde normal progresjon, vart ikkje pålagd å ha nokon slik plan.

Høgskolen har og særleg mange utdanningsprogram kor det er få eller ingen moglegheit for individuelle tilpassingar av programmet. I begge desse situasjonane oppstår det lett haldningar hjå studentane, og mange tilsette, om at utdanningsplanane mest er å sjå som formalistiske og unyttige. Dette gjer oss framleis nokre utfordringar i høve til å "selje" utdanningsplanar som eit nyttig verkty for oppfølging av studentane.

Det skal og seiast klart at innanfor den utdanningsstrukturen høgskolen har, og dei arbeidsformene som no vert nytta mykje, vert studentane tett følgd opp og gjennom andre verkemiddel enn utdanningsplanar. Tett lærarkontakt i basisgrupper er eit døme på dette. Det er sjølvsagt og slik at utdanningsplanane slik dei er i dag, nyttast i noko mon. Det er likevel ikkje til å komme bort frå at høgskolen ikkje har komme langt nok i å etablere klare rutinar for, og krav om, bruken av utdanningsplanane i det daglege arbeidet med oppfølging og rettleiing av studentane.

Former for undervisning, rettleiing og vurdering

I alle delar av høgskolen vert det arbeidd aktivt med utprøving av nye former for undervisning og vurdering. Samla sett er det grunn til å seie at det er ein god variasjon i dei tilboda studentane presenterast for, jamvel om det og er store skilnader internt. Desse skilnadene byggjer mellom anna på ulike fagtradisjonar, pedagogiske føresetnader, faglege mål og ikkje minst ressursgrunnlag. Mange fagmiljø har til dømes hatt tradisjon for mykje bruk av studentaktive læringsformer sidan lenge før kvalitetsreforma. Mål i reforma var soleis ikkje noko nytt for desse miljøa. Historisk har dei og hatt eit ressursgrunnlag tilpassa slike former. Andre fagmiljø har tradisjonar som i langt større grad bygger på tradisjonelle former for formidling, som til dømes reine førelesningar i store grupper. Også for desse fagmiljø speglast undervisningstradisjonane i nokon grad av historisk løyvningsnivå.

Jamvel om desse interne ulikskapane er lette å sjå, og peike på, utviklast det heile tida nye måtar å arbeide på i høve til dei tradisjonelle opplegga. Ein legg og vekt på at det ikkje er slik at det finst ein rett måte å tilby undervisning til studentane. I nokre situasjonar kan det være rett med opplegg drivne av studentane sjølve, mens det i andre situasjonar kan være rett med einvegs formidling i store grupper. Utfordringa ligg i å finne ei blanding mellom formene som både gjer god og variert læring, og som er økonomisk berekraftig.

I samband med utarbeiding av kvalitetsrapportane for 2004-05, skulle avdelingane mellom anna rapportere i høve til korleis ein nytta alternative former for undervisning og vurdering. Det ein kan sjå frå dette materialet er mellom anna at:

- Av den samla tilrettelagde undervisninga, utgjer tradisjonelle førelesningar frå 10 – 80 prosent.
- Av den samla tilrettelagde undervisninga, utgjer den delen som er tilrettelagd for gjennomføring i arbeidslivet alt frå ein enkeltstående oppgåve (prosjekt- eller bacheloroppgåve) til om lag 50 %.
- For det store fleirtalet av studieprogram er det mellom 82 og 100 prosent av emna som har obligatoriske forprøver eller arbeidskrav for studentane.
- Før høgskolen sine studieprogram varierer mengda av emne med alternative vurderingsformer (dvs. endelige karakter blir fastsett på grunnlag av meir enn ei prøve) frå 14 til 100 prosent.

Sjølve arbeidet med dette området gjeng i stor grad føre seg innafor dei einskilte fagmiljøa. Det er ikkje etablert nokre institusjonelle møteplassar for til dømes å arbeide systematisk med forsøksverksemd. Utveksling av røynsle mellom fagmiljøa skjer meir på det uformelle planet, gjennom felles tverrfaglege opplegg osv. Ein held på å etablere sentrale møteplassar for å dele tankar og røynsler når det gjeld å nytte verkty innafor e-læringsområdet. Dette følgjer naturleg at heile høgskolen frå hausten 2005 har nytta den same plattformen for e-læring.

Intern budsjettmodell

Gjeldande frå og med budsjettåret 2004 innførte høgskolen ein ny intern budsjettfordelingsmodell. Denne søkte å ta opp i seg to hovudelement; kontinuitetsprinsipp og auke vekt på resultatbaserte element. Dei administrative tenestene, bygg og leige og nokre sentrale satsingar vert realbudsjetterte. Kontinuitetsprinsippet innebar at ein skipa til ei grunnløyving for avdelingane som var basert på historiske løyvingar. Dette skulle syte for at ein ikkje fikk for markerte brot med som var gjeldande løyvingsnivå.

Dei resultatbaserte elementa utgjerast av to hovuddelar – utdanningsproduksjon og FoU-produksjon.

Utdanningsproduksjonen fungerer slik at alle endringar i departementets si løyving knytt til produksjonsendringar (studiepoeng og utveksling) vidareførast direkte til avdelingane. Dette gjelde både reduksjonar og auingar. Berekningane tek utgangspunkt i dei einskilte studieprogramma, og ein oppnår med dette ei parallellforskyving av departementet sin modell ut på dei einskilte avdelingane i høgskolen.

Elementet knytt til FoU-produksjon vart frå starten konstruert omkring departementet som modell for RBO-løyving, men med nokre modifikasjonar. Berre in del av høgskolen si RBO-løyving vart fordelt etter prestasjon (omkring 20%). Til grunn for den interne fordelinga la ein følgjande parametar/vekt: Tal på førstestillingar (vekt: 0,5), Studiepoengsproduksjon på mastergradsnivå (vekt: 0,1), Inntekter frå NFR/EU (vekt: 0,1), Registrerte publikasjonar i utvalde kategoriar i Forskdok (vekt: 0,3).

Modellen gjev og rom for løyving til einskilte tidsavgrensa tiltak, fordeling av generelle innsparingar frå departementet basert på skjønn og så vidare.

Det er ikkje vurdert som naudsynt å ha ordningar for utsette fag i den generelle modellen, men ein må likevel ta slike omsyn i nokre situasjonar. Særleg ved omfattande endringar i utdanningskapasiteten må ein ha rom for å innarbeide dempingstiltak for små fagmiljø.

3.2 Kapasitet og gjennomføring i utdanninga

3.2.1. Rapport 2005

Utvikling i studenttal

Tabell 3.2.1a er henta frå DBH, og syner hovudtrekk i utviklinga frå 2004 til 2005 på nokre nøkkelområde. Tala gjeld for høgskolen i det heile, og det går fram at det berre er små endringar frå året før. Innanfor dei einskilte områda skjuler det seg større endringar for enkelte utdanningar, men samla tenderer desse verknadene til å utjamne kvarandre.

Tabell 3.2.1a Hovudtal utvikling i studenttal

Datatype	2005	Endring frå førre året
Studiepoeng	5,253	-260
Kandidattal	1,555	-41
Søkjartal	24,555	-516
Opptakstal	2,915	300
Registrerte studentar	6,219	-230

Det vart registrert noko over 25,5 tusen personar som har søkt om opptak på eit eller fleire tilbod på høgskolen i 2005. Dette er ein nedgang på omlag 2 pst. frå året før. Årsakene til dette er fleire, men skilnader i tilbodet av vidareutdanningar, og noko nedgang i søkinga til grunnutdanningar gjennom

samordna opptak, er truleg dei viktigaste faktorane. Dette er eit resultat som høgskolen ikkje er nøgd med, jamvel om det jamt over er nok søkjarar til at det er konkurranse om plassane. I tabell 3.2.1b har vi gitt eit oversyn over tala for søkning og opptak som er registrerte i Samordna opptak for 2005.

Tabell 3.2.1b Oversyn over søkjar- og opptakstal - utvalde grunnutdanningar

Studieprogram	Budsjettfinansiert verksemd					
	Søkjarar		Opptatte		Søkjarar pr. plass	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Ingeniørutdanning - Bachelor	582	498	377	364	1,5	1,2
Radiografutdanning	265	178	41	41	6,6	4,5
Bioingeniør	89	90	69	65	1,6	1,6
Sjukepleiar	894	773	189	212	5,2	3,5
Vernepleiar	125	163	86	82	1,5	2,3
Barnevernsped.	352	344	79	71	4,7	5,3
Sosionom ¹⁾	355	276	96	76	3,9	3,8
Ergoterapi	167	125	104	89	1,9	1,6
Fysioterapi	642	597	73	73	10,7	10,0
Audiograf	91	98	43	43	2,3	2,5
Bachelor informatikk ²⁾	249	109	134	78	4,5	3,6
Teiknspråk og tolking (Bachelor)	67	84	23	27	3,4	4,2
Allmennlærer	427	398	198	223	2,4	2,2
Økonomi-administrasjon	744	688	279	280	3,1	3,2

Alle tala i tabellen er henta frå Samordna opptak.

¹⁾ Samla tal for ordinær sosionomutdanning og sosionomutd. Med vekt på *Internasjonalt og interkulturelt sosialt arbeid*.

²⁾ Talet på plassar er senka frå 55 til 30 grunna venta svak søking etter regelendringar.

Det går fram av tabell 3.2.1a at talet på opptatte studentar har ein uke på om lag 11 pst. frå 2004. Det er to viktige forklaringar på dette. Ein har i 2005 hatt opptak til store vidareutdanningar som normalt har opptak kvart anna år. Mellom anna er det gjort opptak til psykisk helsearbeid med meir enn 110 studentar. Ein annan viktig faktor er at ein gjennom endra rutinar har fått synleggjort opptak til fleire vidareutdanningar der ein tidlegare ikkje har nytta opptaksmodulen i FS. Reelt er det med andre ord slik at det er vore ei viss underrapportering av opptak tidlegare år. Til grunnutdanningane er det jamt over tatt opp noko færre i 2005 enn i 2004. Dette er i tråd med den reduksjonen i studieplassar som vart pålagd hausten 2005.

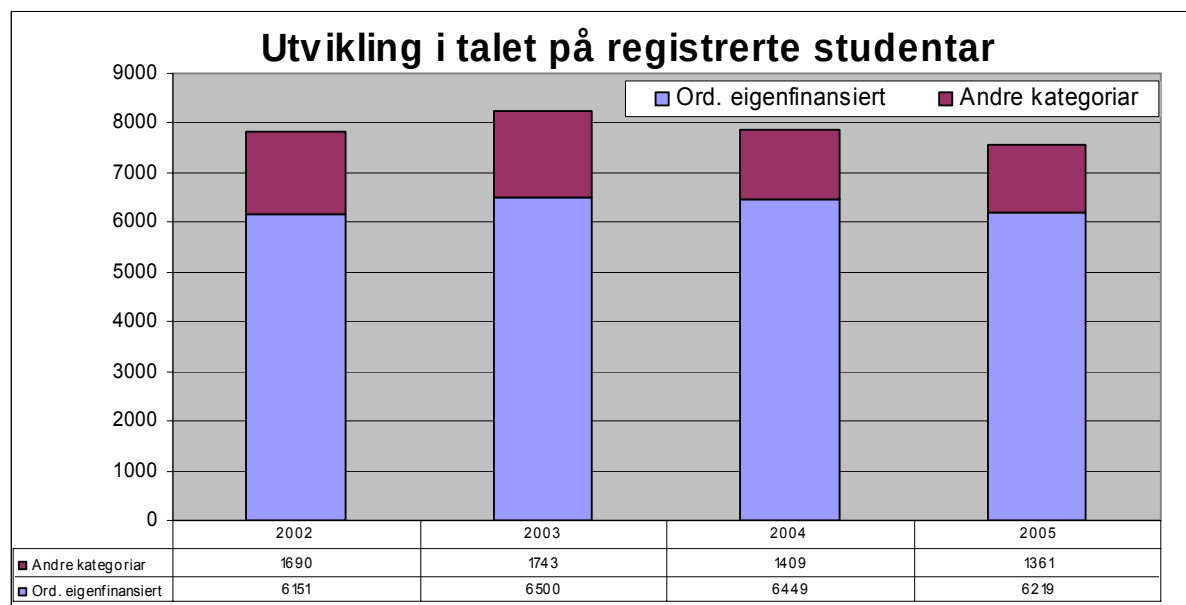
For ingeniørutdanningane er det eit ujamnt bilete mellom dei einskilte studieretningane. Det er på elektro ein ser stor nedgang dette året, medan data held seg på om lag det same låge nivået som i 2004. Til nokre av dei andre retningane, til dømes bygg og transport, er utviklinga klårt betre. Eit anna markert trekk innafor det teknologiske fagområdet er den store nedgangen i opptak til dei to *bachelorstudia i informatikk*. Dette trur ein i det store og heile skuldast dei nye opptakskrava, med aukande krav til førehandskompetanse i realfag. Då ein rekna med ei slik utvikling, omdisponerte ein tidleg mange studieplassar til ei ny utdanning i *IT-støtta bedriftsutvikling*. Til denne utdanninga vart det teken opp meir enn 50 studentar.

I tabellen kan det sjå ut som om det er ein stor auke til sjukepleiarutdanning. Dette skuldast at det i 2004 var opptak til desentralisert utdanning i tillegg til vanleg opptak gjennom samordna opptak. Det er difor ikkje snakk om nokon reell auke.

Det går og fram at det var ein stor uke i opptaket til lærarutdanninga. Dette var ikkje planlagd, men skuldast meir tilfeldige verknader av sjølve opptaket. Høgskolen legg vekt på å få fylt plassane allereie i hovudopptaket, og da ukar risikoen for å få for mange studentar noko. Ein reknar likevel dette for betre enn å fortsette med etterfylling utover hausten.

Talet på registrerte løyvsfinansierte studentar er og gått ned med 3,6 % frå 2004. Om lag halvparten av dette skuldast planlagd nedgang i samband med at talet på studieplassar vart skore ned frå styresmaktene si side. Ut over dette heng nedgangen mest saman med naturlege fluktusjonar både på grunn- og vidareutdanningar. I dei andre studentkategoriane har det og vore ein mindre reduksjon i

talet på registrerte studentar. Den største endringa er knytt til eksternfinansiert vidareutdanning innan lærarutdanninga.

Særskild om studiepoeng

Som det går fram av tabell 3.2.1a, har vi ein reduksjon i talet på avlagde 60-studiepoengseiningar på 260, eller om lag 4,7 pst. I tabell 3.2.1d finst det eit nærare oversyn over produksjonen på nokre utvalde utdanningar. I samband med avviksrapporteringa til departementet hausten 2005 rekna vi med at produksjonen skulle gå noko ned i høve til 2004, og ende opp på om lag 5300 studiepoengseiningar. Det syner seg no at dette var noko optimistisk og i det vi ikkje kom opp i meir enn om lag 5253. Dette vil i sin tur gje ein nedgang i inntektene som vil bli klårt merkbare for høgskolen, og kjem på toppen av ei pressa basisløyving og høgare kostnader knytt til leige.

Departementet ber om at den samla endringa brytast ned i dei einskilte komponentane som kan forklare endringane, og nemner særskilt opptak, fråfall undervegs, tal på eksamenar studentane framstiller seg til, strykprosent, omleggingar i fagopplegg. Det er ikkje utan vidare slik at det i alle høve let seg gjære å isolere dei einskilte variablane frå kvarandre. I alle høve ville dette vore eit meir omfattande arbeid enn det har vore råde å få til. Ein voner at det på noko sikt skal verte mogleg å gjere slike omfattande analyser gjennom FS, men det vil ta noko tid. Nedanfor har vi søkt å gje eit oversyn over dei viktigaste faktorane som har gjeve store utslag på einskilte utdanningar.

Lærarutdanning

Det er ein særleg stor auke i produksjonen innanfor lærarutdanningane frå 2003 til 2004. Hovudårsaka til dette var ei omlegging av opplegga for valfrie emne i tredje og fjerde året. I siste budsjettokument melde vi at dette produksjonsauken ville reverserast noko i 2005, men no ser vi at det og frå 2004 til 2005 er i mindre auke. Dette skuldast at vi då ikkje hadde tatt full høgd for at det og er gjort omleggingar i heile studieopplegget i samband med opptak til ny lærarutdanning i 2003. Ein er no inne i ein fase kor studentar på dei to ordningane i nokon grad produserer dobbelt. Avtrappinga i kulla på gammal ordning er ikkje heilt i fase med opptappinga på ny ordning.

Vernepleiarutdanning

Det var ein unormalt stor produksjon for denne utdanninga i 2004. Dette hang saman med at ein stor eksamen for det avsluttande kullet, var flytta frå februar til desember. Det vart derfor registrert produksjon for 2 tredjeårskull i 2004, februar og desember. Ein drar med seg dette over til 2005 slik at produksjonen dette året vert tilsvarende lågare, og er meir å samanlikne med produksjonen i 2003.

Ergoterapeututdanning

????????????

Fysioterapiutdanning

Nedgangen for denne utdanninga heng i nokon grad saman med at dei enkelte kulla fluktuerar mykje i storleik. År om anna er det mange studentar som tek permisjon frå studia. Ei anna viktig forklaring er at strykprosenten er godt og vel dobla frå 2004 til 2005.

Ingeniørutdanning

Nedgangen for ingeniørutdanninga har hovudsak samanheng med ein reduksjon i talt på registrerte studentar i desse utdanningane. Særleg gjer dette seg gjeldande for dataingeniør, og det har vore svak rekruttering de to siste åra. Samla er det nok og ein auke i strykprosenten for desse utdanningane samla, sjølv om det er stor spreiding mellom dei ulike retningane.

Sjukepleiarutdanning

Det er ein nedgang på om lag 25 studiepoengseiningar. Årsakene kan være knytt til ein auke i strykprosenten på den ordinære utdanninga på nesten 1,5 prosentpoeng. Ei mogleg årsak kan og være at det i 2004 vart gjort eit stort opptak til desentralisert utdanning. I dette kullet har det vore høgare strykprosent enn på den ordinære utdanninga, og det har og vore noko fråfall frå hausten 2004 til hausten 2005. Ein kan og dra med seg nokre verknader knytt til avtakande innverknad frå overopptaka to til tre år attende i tid.

Omgjøring til studiepoengsgjevande emne

Ved HiST kan vi ikkje sjå at det har vore slike endringar med nye tilbod som erstattar tidlegare tilbod utan studiepoeng.

Aktivitetskrav

Tabell 3.2.1c Oversyn over aktivitetskrav og resultat

Studieprogram	MÅL		RESULTAT		Merknader
	2004-05	2005-06	2004-05	2005-06	
Sjukepleiar	205	197			For alle desse studia er det høgare poengutteljing om våren enn om hausten.
Fysioterapi	57	57			
Ergoterapi	78	48			
Radiograf	26	26			
Bioingeniør	39	39			
Audiograf	34	34			Studentane tek ein samla eksamen på 60 studiepoeng i vårsemesteret.
Vernepleiar	69	59			Studentane tek ein samla eksamen på 60 studiepoeng i vårsemesteret.
Døvetolk	32	32			Studentane får først utteljing i form av studiepoeng det siste semesteret i andre året.

Kan ikkje gjerast ferdig før i veke 8.

Rekruttering til utvalde utdanningar

HiST har jamt over god rekruttering til alle dei utdanningane kor departementet har sett fast aktivitetskrav. Vi meiner og at vi i stor grad dekker dei regionale behova for arbeidskraft i dei profesjonane vi utdannar. Det er i alle høve ikkje rekrutteringa som utgjer nokon flaskehals i denne samanheng.

Dei to områda kor vi over tid har hatt utfordringar knytt til rekrutteringa er til realfag/tekniske fag, sjå nedanfor, og til døvetolk. Som vi gjorde greie for i siste års budsjettdokument, har vi lagt om døvetolkutdanninga frå to- til treårig utdanning. So langt ser det ut til at dette har verka til at interessa for utdanninga er noko auka. Søkinga har teke seg noko opp, og det er tatt opp 27 studentar hausten 2005. I tillegg til dette tek ein framleis opp studentar til årsutdanninga i teiknspråk.

Realfag (MÅ KVALITETSSIKRES – MYE GJENTAKELSE FRA 2004)

Høgskolen har i mange år arbeidd særleg aktivt med rekruttering til ingeniørutdanningane, og dette arbeidet ber frukter ved at ein dei siste åra har nådd opptaksmåla. Jamvel om ein har nådd måla, må det stadig leggjast ned mykje arbeid og ressursar i rekrutteringa. I nokon grad må vi kunne seie at arbeidet no er vanskeleggjort, i det at det er langt fleire utdanningar som har fått krav om realfaglige fordjuping frå vidaregåande skole. På lang sikt er det heller ikkje nok å fylle plassane, men ein har som målsetting at det skal vere reell konkurranse om plassane også til desse utdanningane. Vanskane er ikkje noko særstørst for HiST, snarare er det slik at vi bergar betre enn dei fleste. Det er ei nasjonal utfordring å sikre nok studentar til dei tekniske og naturvitskaplege områda. Gjennom rekrutteringstiltaka legg ein derfor stor vekt på å vekke interesse for naturfag og teknikk, og RENATE er ein viktig partner.

I 2004 initierte ingeniørutdanningane eit nytt rekrutteringsprosjekt retta mot lærarstudentane, og det er vidareført. Prosjektet *Realist for en dag*, har som mål å skape entusiasme for realfag og teknologi, gjennom eksperimentelle dagar. Alle fagmiljøa ved ingeniørutdanningane stilte med demonstrasjonar av ulike forsøk, testar og oppfinningar som kan brukast av lærarstudentane når dei er ute i praksis. Tiltaket er lekk i eit langsiktig rekrutteringsarbeid kor sjølve haldningane til realfag og teknologi skal endrast i positiv lei. Prosjektet vart gjennomført i samarbeid med lærarutdanninga. Evalueringa av tiltaket var særstørst god, og tiltaket vert vidareført på årleg basis. RENATE støtta prosjektet økonomisk.

Forkurs, realfagskurs og skreddarsydd repetisjonskurs er heilt naudsynte for å sikre rekrutteringa og gjennomstrøyminga på ingeniørutdanningane. Kvar haust føretek me ei spørjeundersøking blant studentane i første klasse for å vurdere korleis desse rekrutteringstiltaka verkar. Undersøkinga både i 2002, 2003 og 2004 syner at nær 50 pst. av studentane på ingeniørutdanningane kjem frå forkurs/realfagskurs.

Synleggjering av moglegheitene innanfor teknisk utdanning gjennom direkte kontakt med rådgjevarar i vidaregåande skole, deltaking på messer av ulike slag (utdanningsmesser, fagmesser etc) og deltaking på Forskingsdagane er andre viktige satsingar. Dei tekniske fagmiljøa ved høgskolen legg kvart år ned mykje ressursar i slike tiltak.

Vi har i fleire år hatt særskilte rekrutteringstiltak retta mot jenter. Eit nytt initiativ vart teke i år gjennom prosjektet vi kalla *Real jentesatsing*. Målgruppa var jenter på 10. trinn i grunnskolen, og prinsippet var å bruke kvinnelege ingeniørstudentar som fagleg ressurs i skolen. Saman tok ein lærarstudent og ein kvinneleg ingeniørstudent over undervisinga i to timar, kor elevane vart trekte med i konkrete demonstrasjonar og laboratorieøvingar som gir innsikt i matematikk, kjemi, fysikk og elektronikk. Oppgåvene omfatta alt frå bygging av løgndetektor til produksjon av kosmetikk. Gjennom denne satsinga ønskte vi å gje elevane ei positiv oppleving av ingeniørstudentane sin kvardag og ingeniørfaga si tyding for samfunnet. Vi ville vise ingeniøryrket som eit skapande yrke, kor ein lærer å lage konkrete ting og får kunnskap til å eksperimentere og gjere nye oppfinningar sjølv, og kor evne til samhandling med andre menneske er ein føresetnad for å lykkast. Også dette prosjektet vart støtta økonomisk av Renate.

Eit nytt tiltak i 2005 er ingeniørutdanningane sine tilbod om oppfriskingskurs i matematikk for foreldre med born i ungdomsskolen. Dette har vore eit utradisjonelt og særstørst populært tiltak, som tek sikte på å styrke matematikkinteressa på lang sikt.

Av dei langsiktige tiltak må og nemnast satsinga på matematikk som skolefag innanfor lærarutdanninga. Hausten 2005 start det første kullet med masterstudentar innan dette faget, og betring av matematikkopplæringa i skolen er heile utgangspunktet for dette. Ulike internasjonale undersøkingar har synt at Noreg har eit potensiale for betring av matematikkopplæringa, og masterutdanninga må sjåast som eit svar på denne utfordringa.

Gjennomstrømming

Produksjon av studiepoeng (gjennomføring sett i høve til planlagde studiepoeng) vart målt og rapportert for fyste gong for haustsemesteret 2004. Denne målinga synte at høgskolen sine studentar i gjennomsnitt hadde greidd om lag 89 pst. Av dei studiepoenga dei hadde planlagd dette året. For 2005 hadde dette talet gått ned til 87 pst.. Resultata spriker framleis mykje mellom dei einskilde studia, og det er høgast avvik der kor ein er kjend med at gjennomføringa tradisjonelt har vore låg. På same måten er det best samsvar mellom planlagde og gjennomførte studiepoeng innanfor helse- og sosialfaga som tradisjonelt har høg gjennomføring.

Vi har ikkje gjort nokon omfattande analyse av desse resultata enno, men vert meir aktuelt når vi har noko lengre erfaring med bruk av utdanningsplanane. Det er fleire faktorar ein her må sjå nærare på framover. Til dømes kan ein spørje om tala er rett i den forstand at studentane har nytta utanningsplanane på rett måte. Om det skulle vises seg å vere slik at mange studentar kryssar av for dei forslaga systemet presenterer for dei utan å tenkje så nøye over kva dei gjer, så vil tala kunne gi eit gale inntrykk. Dette heng mellom anna saman med den informasjonen vi har presentert om utdanningsplanar, og den opplæringa vi har gjeve. Det er og interessant å gå nærare inn i tala for å sjå om det til dømes er slik at ulike årskull har systematiske skilnader i denne målinga.

Denne typen måling har og som verknad at jo lågare ambisjonar studentane har for seg sjølve, jo høgare vert graden av oppfylling.

Talet på ferdige kandidatar har gått noko ned at frå 2004, men er framleis langt høgare enn i 2003. I nokon grad er det slik at det er dei utdanningane som auka mest førre året, som no går noko attende. Vi har ikkje funne nokre klåre og eintydige årsaker til dette, og tilskriv det i hovudsak tilfeldige svingingar over tid.

Tabell 3.2.1d Nøkkeltal for utvalde utdanningar

Studieprogram	Budsjettfinansiert verksemd					
	60-studiepoengseiningar		Kandidatar		Greidde/planl.SP	
	2004	2005	2004	2005	2004	2005
Ingeniørutdanning - Bachelor	1039	926	280	282	85 %	81 %
Radiografutdanning	139	137	44	44	82 %	106 %
Bioingeniør	168	170	50	59	88 %	85 %
Sjukepleiar	639	612	217	198	97 %	98 %
Vernepleiar	298	227	71	74	94 %	95 %
Barnevernsped.	221	224	76	71	100 %	99 %
Sosionom	264	261	86	87	99 %	97 %
Ergoterapi	282	217	90	69	101 %	96 %
Fysioterapi	196	161	60	47	106 %	101 %
Audiograf	100	113	1	36	94 %	96 %
IT-kandidat	81	85	69	55	—	81 %
Allmennlærer	801	836	171	170	85 %	83 %
Økonomi-administrasjon	656	656	221	184	82 %	80 %
Master i økonomi-administ.	77	84	36	32	95 %	92 %
Andre	552	546	124	147	—	—
Totalt for HiST	5500	5253	1596	1555	89 %	87 %

Tabellen gir eit oversyn over produksjon av 60-studiepoengseiningar og kandidatar på nokre utvalde utdanningar. Samstundes syner han samanhengen mellom planlagde og greidde studiepoeng hausten 2005.

Fullføring på utvalde utdanningar

På same vis som dei to siste åra ber departementet om rapportering om fullføring på normert tid for nokre utvalde utdanningar. Desse tala er oppsummerte i tabell 3.2.1e nedanfor.

Tabell 3.2.1e Fullføring på utvalde utdanningar i heile 2005 (Tabell 3b)

Studium	Fullføring		Forkunnskapar		
	Tal på opptatte	Tal for fullført på normert tid	Median for karakterpoeng	Tal for gjennomsnittlege tilleggspoeng for fordjupning og realfag	
				Fordjupningspoeng	Realfagspoeng
Allmennlærerutdanning	192	133	42	2,1	0,8
Ingeniørutdanning	500	225	39,8	1,5	1,1
Sykepleierutdanning	168	161	42	1,8	0,6
Vernepleierutdanning	80	54	37,9	1	0,2
Sum	940	573			

Ein teknisk skilnad i tabellen er at tala for fullføring på normert tid tidlegare vart oppgitt som ein relativ storleik (%), er det no det fast talet som inngår. I rapporteringa for 2003 og 2004 peikte høgskolen på ei rekkje svake punkt i datagrunnlaget for denne rapporteringa. Vi trur no at det flest problemområda er løyste, men kan ikkje garantere dette heilt. For å kunne rapportere rett til DBH er det nett kome tekniske endringar i denne rapporten, som vi ikkje har fått studert nøye.

Lærerutdanning

Her er det klar betring i det at fullføringsgraden på normert tid har auka til nesten 70%. Dette er klårt høgare enn det vi rapporterte i tabellen førre året (63 %), men og høgare enn det vi nemnde som et meir korrekt estimat (66,5 %). Dette er ei utvikling høgskolen seier seg nøgde med.

Ingeniørutdanning

Samanlikna med tala for 2004 , er det om lag uendra for ingeniørutdanning. Målt i % er det ein reduksjon frå 46 til 45 prosent. Dette er framleis tal ein ikkje kan seie seg nøgde med. Det er framleis slik at SJEKK GJENSTÅENDE.

Sjukepleiar

Høgskolen er godt nøgd med fullføring på normert tid for sjukepleiarutdanninga. Ei fullføring på 96 % må ein over tid gå ut i frå er så høgt det er mogleg å komme, utan å gå på akkord med dei faglege krava. - og vernepleiarutdanninga.

Vernepleiar

Vernepleiarutdanninga har ei negativ utvikling frå 2004 til 2005, med ein reduksjon i fullføringsgraden frå 77 til 67 %. SJEKK OM DESENTRALISERT KULL LAGER TELLEFEIL HER.

Lærerutdanning

I vedleggstabellane 1.18 og 1.19 går det fram kor mange studentar som har teke dei ulike valfaga enten som del av lærerutdanninga eller som vidareutdanning. Desse rapportane er nye, i alle høve i denne forma. Det har ikkje vore mogleg for oss å etablere noko tidslinje bakover, og det kan derfor heller ikkje kommenterast noko utvikling. Dette vil verte lettare for seinare år.

Høgskolen har ikkje sett fast nokre klare mål for fordeling av studentar på dei ulike fordjupingane. Ein legg vekt på at ein skal søke å leggje til rette for at den einskilde studenten i størst mogleg grad skal få sine ønske oppfylde. Når det gjeld vidareutdanning er stoda slik at ein utan vidare fyller den samla kapasiteten som er tilgjengeleg innafor løyvinga. Fordelinga på dei ulike faga kan verte noko tilfeldig, av di det er den tilgjengelege kapasiteten etter at lærarstudentane har vald som skal utfylast.

Ny studie/fag og nedlegging av studie/fag

Detaljert oversyn over nye studietilbod sett i verk i 2004, ligg som vedlegg i tabell 1.14.

Av dei større nysatsingane er det to mastergradsutdanningar med eigen akkreditering, ein mastergrad i samarbeid med NTNU og ei bachelorutdanning.

Mastergrad i grunnskolenes norskfag og Mastergrad i grunnskolenes matematikkfag

Desse utdanningane kom i gang hausten 2005 etter å ha vorte akkreditert av NOKUT i 2004. Dette er ei stor og viktig satsing for høgskolen, og fell godt inn i høgskolenes forskings- og utdanningsstrategi.

Mastergrad i samfunnsfagsdidaktikk

Dette er eit samarbeid med NTNU, kor det er NTNU som forvaltar sjølve graden. Studiet går over to år (120sp), og studentane tek heile det første året på HiST. Etter samarbeidsavtalen mellom institusjonane er studentane dette året registrerte som studentar på HiST, og dei tek eksamen hjå oss. Det er HiST som rapporterar denne delen av studiepoengsproduksjonen til DBH.

Bachelor i IT-støtta bedriftsutvikling

Dette er ei nyutvikla utdanning som fagleg ligg mellom ei IT-utdanning og ei økonomisk-administrativ utdanning. Den vart etablert for å kunne nyttiggjere seg frigjort utdanningskapasitet som ein rekna med ville verte eit resultat av nye opptakskrav for IT-utdanning. Ein fekk god søking til studiet allereie første året, og det seier vi oss godt nøgde med.

Det er og etablert nokre nye vidareutdanningar, og det er gjort mindre endringar i mange utdanningar.

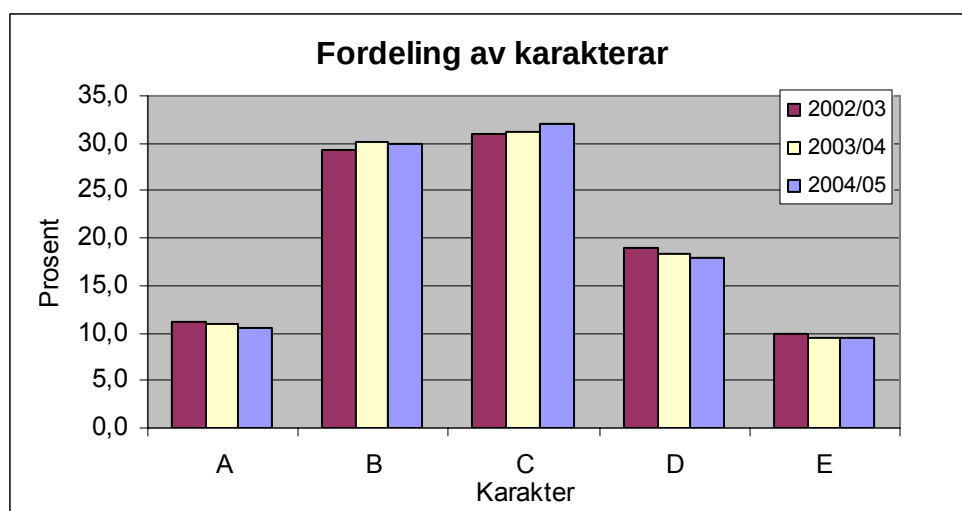
Det er det ikkje lagd ned nokre tilbod i løpet av året (SJEKK). Høgskolen har ei lang rekkje vidareutdanningar som ikkje har opptak i 2005, men dette tydar ikkje at dei er nedlagde. Det vil gjerast opptak til desse med ujamne intervall basert på etterspurnad og tilgjengelege ressursar.

Høgskolen arbeider med etablering av nye mastergradar, men det er usikkert om ein rekk å framsende søknad om akkreditering til NOKUT i 2006. Det som ligg nærmast er ei planlagd masterutdanning i økonomi for teknologar.

Karakterar

Rapportering av karakterar til DBH vart gjort første gongen for hausten 2004. Denne rapporteringa vil gje grunnlag for eit nasjonalt oversyn over korleis den nye karakterskalaen vert nytta i institusjonane. Ved HiST tok vi, med nokre unntak, i bruk dei nye karakterane frå hausten 2002. Dei første uttaka av statistikk over karakterar vart gjort med studieåret som tidseining. Dette skil seg noko frå det som no rapporterast til DBH, men er i tidsfase med høgskolen si kvalitetsrapportering. Karakterstatistikk på studieår, gjev eit godt grunnlag for samanlikning over tid. I budsjettdokumentet for 2004-06 gjorde vi greie for at i høve til studieåret 2002/03 var det to markerte skilnader. Ein nytta den ugraderte skalaen (stått/ikkje stått) i større omfang enn tidlegare, og delen ikkje stått etter den graderte skalaen (A-F) går noko opp. I 2003/04 gav om lag 6000 eksamenar stått etter ugradert karakterskala, mot om lag 5000 året før. Dette utgjer ein auke på om lag 20 pst.

Frå 2003/04 til 2004/05 har kan det sjå ut som om bruken av karakterskalaen har stabilisert seg. Fordelinga mellom gradert og ugradert skala er om lag uendra, og det same er strykprosenten etter den graderte skalaen. Etter den graderte skalaen er den delen av eksamensførekomstane som ikkje står (karakter F) gått ned med 0,2 prosentpoeng til 12,7 pst. Den relative fordelinga av eksamensførekomstar som er stått etter den graderte skalaen, går fram av figur 3.2.1b.

Som det går fram av figuren er det ingen særlege markerte skilnader mellom fordeling av karakterane i dei tre åra som inngår. Ein kan sjå ein liten nedgang i A og D, og ein liten auke C. I høve til ein rein normalfordeling av karakterane kan ein seie at det er noko overrepresentasjon av karakteren B. Men normalfordeling er ikkje noko ein strever etter i seg sjølv når ein fastsett karakterar. Karakterfordelinga på alle trinn ligg innanfor det som vart rekna som akseptable rammeverdiar i ulike utgreiingar i samband med innføringa av den nye skalaen

Praksis

Samla oversyn over praksisomfanget går fram av vedlagd tabell 1.16..

Ei lang rekkje av grunnutdanningane ved høgskolen har praksis som større eller mindre delar av utdanninga. Størst er innslaget på sjukepleiarutdanning med 50, og av dei som rapporterar at dei har praksis, er det lågast på ingeniørutdanning Bygg med 5 pst. Praksis utgjer med dette eit stort omfang. Praksisfeltet utgjer ei viktig kontaktflate for høgskolen, mellom anna i høve til å sikre relevans i utdanningsprogramma. Samstundes er det særskilt krevjande å handtere praksisopplegg av denne storleiken. Det krev store personalressursar både frå administrativt og fagleg personale, forutan reine økonomiske ressursar.

I høve til dei store helse- og sosialfaga, har ein no etterkvart på plass rammeavtaler med helseføretaka. Dette er ei lette for høgskolen, sjølv om det framleis er utfordringar knytt til å framskaffe nok plassar.

3.3 Internasjonalisering

3.3.1 Rapport 2005

I strategisk plan for HiST går det fram at internasjonalt samarbeid er ein del av høgskolens strategiske fundament, og det er ein overordna målsetting å knytte internasjonalisering til det faglege innhaldet i studieprogramma.. HiST har ein handlingsplan for internasjonalisering – revidert hausten 2005 – som er retningsgivande for arbeidet med internasjonalisering i heile institusjonen. Det er ein målsetting å få opp talet på inn- og utreisande studentar, og HiST har satt i verk nye og vidareført fleire tiltak sentralt i 2005 for å nå dette målet. Undersøkingar syner at studiemiljøet har mykje å seie for rekruttering av utanlandske studentar. HiST har derfor freista å legge til rette for at utvekslingsstudentane skal trivast både fagleg og sosialt. I samarbeid med studiestartprogrammet Quak vart det i 2005 oppretta ei mottaksordning, og det vert og avsett midlar til norskkurs og til sosiale aktivitetar for dei innreisande utvekslingsstudentane.

Studentmobilitet

Tabell 1.9 syner talet på inn - og utreisande studentar ved HiST. Omfanget av utvekslinga når det gjeld opphald på meir enn tre månader i 2005 er totalt sett noko lågare enn i 2004, men talet på innreisande studentar har auka noko. Det er særleg talet på Erasmus - studentar som står for denne oppgangen, og det er eit resultat av at høgskolen no har tilbod om fagemne med undervisning på engelsk. Ein arbeider systematisk med å få fram slike fagtilbod ved fleire studieprogram, og ventar at talet på innreisande utvekslingsstudentar vil auka i åra som kjem. Talet på norske studentar som tek delar av si utdanning i utlandet i tre månader eller meir har minka noko samanlikna med fjoråret, noko om helst skuldast strukturelle endringar innanfor to av utdanningsprogramma. Vi vonar talet vil auke i 2006. Talet på studentar som reiser ut innanfor bilaterale avtalar har minka mest, men samstundes har talet på utreisande studentar innanfor programma Nordplus og Leonardo da Vinci auka, noko som er i samsvar med måla for utveksling. Talet på utreisande Erasmus - studentar har gått noko attende, og vi er ikkje nøgde med utviklinga så langt. HiST har som mål at 10% av studentane skal ha slike opphald i den komande to - årsperioden.

Dersom ein ser på talet på utreisande studentar som reiser ut på stuttare opphald enn tre månader, vert det totale biletet noko annleis. 131 studentar var utanlands på stutte opphald i 2005. Dei fleste av desse, 104, var studentar frå AHS som var ute i praksisstudium, og av desse igjen reiste 5 innanfor Nordplus - programmet. I tillegg tok avdelinga i mot 4 innreisande studentar.

Av 12 studentar frå AiTEL deltok 10 på eit Erasmus IP - opplegg (International Project) saman med studentar og lærarar frå seks europeiske land. 2 studentar har delteke i eit bilateralt forskingsrelatert samarbeidsprogram med Tyskland, som er administrert av NFR. Programmet dreier seg om utprøving av tredimensjonale grafiske modellar i visualiseringslaboratorium der både dr.gradsstipendiatar og studentar deltar, og programmet er eit godt eksempel på forskingsrelatert undervisning av studentar i et internasjonalt miljø. 4 studentar frå elektro - utdanninga ved AFT har vore ute innanfor Nordplusprogrammet, 1 student frå AMMT har vore ute på eit stutt praksisopphald. Desse stutte utvekslingsopphalda har stort positivt verdi for fleire av våre profesjonsutdanningar, og HiST vil halde fram med å tilby slike opphald av god fagleg kvalitet, både når det gjeld praksisstudium og hovudprosjekt.

Avtaleportefølje

Nordplus – utvekslingsprogrammet for dei nordiske landa – er det programmet som har lengst tradisjonar ved HiST. Det eignar seg særst godt for profesjonsstudium, mellom anna fordi det tillet utveksling stuttare enn tre månader, noko som er viktig for praksisfeltet i helsefagutdanningane og hovudprosjektdelen av ingeniørutdanningane. Nordplus - nettverk kan og vera retta mot fagleg utviklingsarbeid utan å involvera studentutveksling, og det er og mogeleg å samarbeide med enkelte land utanfor Norden i desse nettverka. Kulturaspektet er ei anna viktig side av Nordplusaktiviteten, ettersom dei nordiske språkområda og nordisk kultur vert styrka. I 2005 deltok HiST aktivt i 14 Nordplusnettverk, og koordinera to av dei.

Erasmus - programmet er det programmet som aukar mest. 59 studentar har vore på utveksling innanfor Erasmus i 2005, 23 reiste ut og 36 kom inn til HiST. I 2005 vart det inngått 9 nye Erasmusavtalar med europeisk utdanningsinstitusjonar. Vi har no Erasmusavtalar med 51 institusjonar i europeiske land utanom Norden, og 17 Erasmusavtalar med institusjonar i dei nordiske landa. Flest avtalar har vi med institusjonar i Vest-Europa, og her dominerer dei tyskspråklege landa, Tyskland (12) og Austerrike (4). Men Spania har og hatt ein god auke dei seinare åra, og vi har og fått i stand avtaler med landa i Baltikum og sentraleuropeiske land som Tsjekkia og Polen. Utvekslinga mot Tyskland er aukande, men det er førebels fleire tyske studentar som kjem til Noreg enn norske studentar som dreg til Tyskland.

Leonardo da Vinci - programmet

Det har vore eit mål innanfor internasjonaliseringsarbeidet å auka mobiliteten innanfor Leonardo-programmet. I 2005 søkte HiST om og fekk midlar til to Leonardo-prosjekt. Det eine er eit

mobilitetsprosjekt der fleire avdelingar ved HiST er med, og det andre er eit språkprosjekt for tilsette ved HiST som kan søke om språkkurs i Irland, Tyskland og Spania.

Kvoteprogrammet

HiST har 5 plassar innanfor kvoteprogrammet. Hausten 2005 var tre studentar i gang med utanninga si, og ein student vart tatt opp og tok til med studia i januar 2006. Ledige plassar på dette programmet blir utlyste som stipend ved dei institusjonane HiST samarbeider med i landa som kvoteprogrammet gjeld for.

Samarbeid utanom programma

I tillegg til land i Norden og resten av Europa, har HiST og avtalar med institusjonar i land som ikkje kan vera med i Nordplus - eller Erasmus - programma. Av engelskspråklege land gjeld dette USA, Canada, Australia og New Zeeland.

Andre land i Europa: Russland og Serbia-Montenegro. EuroFaculty - prosjektet i Kaliningrad, der ein har etablert ei økonomiutdanning, er no inne i sin andre fase med auka mobilitet.

Ingeniørutdanningane har i fleire år hatt eit samarbeid med forskingsstiftinga CERN i Sveits, og i 2005 har det vore to studentar frå HiST der på lengre opphald.

Land i sør:

Eritrea: Lærarutdanninga har i fleire år hatt eit samarbeid med lærar- og døveskular i Eritrea. Samarbeidet er og bistandsrelatert, og i 2003 beslutta den faglege leiinga ved HiST å gjere landet til satsingsområde for bistandsrelatert samarbeid. Studentar frå både lærarutdanninga og ergoterapeututdanninga har hatt praksis i Eritrea når dei politiske tilhøva i landet tillet det.

Palestina: HiST har i mange år hatt institusjonsavtale med Universitetet i Betlehem, som ergoterapeututdanninga tok initiativ til. I det seinaste året har ulike fagmiljø ved HiST freista å få opp aktiviteten rundt dette samarbeidet, og vi vonar at samarbeidet kan halde fram til tross for dei vanskelege politiske tilhøva i området.

Avtalar inngått i 2005

Avtalar som er fornya eller utvida til å gjelde fleire fagområde er ikkje tatt med i oversikta.

Institusjon	Avd.	Land	Program	Dato
Kaunas University of Technology	TØH	LITAUEN	Erasmus	01.01.2005
Charles University, Prague	AHS	TSJEKKIA	Erasmus	01.01.2005
Dalhousie University	AHS	CANADA	Bilaterale avtaler	04.01.2005
Savonia Polytechnic	AFT	FINLAND	Erasmus	01.08.2005
University of Law, Economics and Science (Aix-Marseilles III)	TØH	FRANKRIKE	Erasmus	01.08.2005
Dublin Institute of Technology	AHS	IRLAND	Erasmus	01.08.2005
EAE Business School	AFT	SPANIA	Erasmus	01.08.2005
University of Valladolid	AFT	SPANIA	Erasmus	01.08.2005
Napier University	ASP	GBR OG NORD-IRLAND	Erasmus	01.08.2005
Charles University, Prague	ALT	TSJEKKIA	Erasmus	01.08.2005
Carinthia Tech Institute - University of Applied Sciences	TØH	ØSTERRIKE	Erasmus	01.08.2005

Samarbeid med SiU og andre utdanningsinstitusjonar

SiU er ein god støttespelar og informasjonskjelde i arbeidet med internasjonalisering. Gjennom dei seminara og kursa som SiU arrangerer, vert det knytt kontaktar mellom personalet på institusjonane som fører til samarbeid om ymse sider ved internasjonalisering. Dei tilsette samarbeider ofte med sine Nettverkskontaktar ved andre institusjonar, og dette resulterer av og til i nye samarbeidsavtalar.

Utvexslingsopphald i studieprogramma

I handlingsplanane sine har alle avdelingane fastsett at studieprogramma skal leggje til rette for studentutvexling. Ved dei aller fleste studieprogramma er enkelte semester peika ut som høvelege for utvexslingsopphald. Studentane vert informerte om at det er mogeleg å ta eit studieopphald i utlandet som ein del av utdanninga på eigne informasjonsmøte, av faglærar eller internasjonal koordinator på avdelinga. Prosedyrar for systematisk informasjon om utvexling vil og verte innarbeida i avdelingane sine kvalitetssikringssystem.

DS og ECTS label

HiST søkte om og fekk Diploma Supplement Label (DS label) i 2003. Høgskulen har ikkje ECTS label, men har sett som mål i handlingsplan for internasjonalisering å søkja om ECTS - label frå Erasmus - programmet innan utgangen av 2007.

Fellesgrader

Høgskulen i Sør-Trøndelag har ikkje etablert fellesgrader, det vil seie grader der begge eller alle samarbeidsinstitusjonane har rett til å gje den aktuelle graden. Ein har eit samarbeid med Copenhagen Business School om eit MPA program.

Internasjonalisering og system for kvalitetssikring

Rutinar og prosedyrar knytt til den administrative handsaminga av arbeidet med internasjonalisering sentralt er omtalt i handbok for studieadministrative oppgåver, som er under arbeid. Når det gjeld oppgåvene som skal gjerast på avdelingane og av dei fagleg tilsette, vil dei bli omskrivne i avdelingane sine system for kvalitetssikring som er under arbeid.

Engelskspråklege fagtilbod

For å kunne få ein monaleg auke i talet på innreisande utvexlingsstudentar har ein erkjent at det er ein føresetnad å utvikle engelskspråklege fagtilbod, noko som høgskulen har satsa på dei seinare åra. Målet er at alle avdelingar skal kunne tilby eit samanhengande fagtilbod på 30 studiepoeng. I dag er det TØH og AiTEL som kan tilby eit heilt semesterstudium på engelsk. Det blir kvart år satt av midlar til dette som fagmiljøa kan søkje om å få. Alle avdelingar så nær som to kunne tilby fagtilbod på engelsk i 2005. For å få til gode undervisningsopplegg er det viktig at lærarane kjenner språkleg tryggleik, det same gjeld for andre tilsette som er involverte i internasjonalt samarbeid. Kvart semester vert det difor halde eit todagars kurs i engelsk for dei tilsette. Dette er eit populært tiltak som vil halde fram.

3.4 Læringsmiljø

Ettersendes.

3.5 Samarbeid mellom høgre utdanningsinstitusjonar

3.5.1. Rapport 2005

Høgskolen har eit omfattande samarbeid med ei lang rekkje utdanningsinstitusjonar, både norske og utanlandske. Det er knapt mogleg å gi ei altomfattande og kortfatta oversikt over dette. Nedanfor har vi gitt nokre døme på dei viktigaste samarbeidsområda i høve til utdanningsverksemda. Andre typar samarbeid og studentutvekslingsavtalar er omtala andre plassar i dokumentet.

Dette må sjekkes nærmere.

NTNU

- HiST tilbyr valfrie emne (15 studiepoeng) innan mastergradar i sosialt arbeid og helsevitskap.
- Samarbeid om *Helseeksperter i team*, kor fleire av utdanningane ved høgskolen skal ta del i det tverrfaglege undervisningssamarbeidet saman med det medisinske fakultet.
- Samarbeid om Undervisningssykehjem. Også i samarbeid med Trondheim Kommune og St. Olavs hospital.
- Avtale om at høgskolen sine studentar i marinteknikk kan ta fag ved NTNU.
- Avtale om undervisningssamarbeid innan materialteknologiske fag.
- Omfattande samarbeid om økonomiutdanning innanfor ramma av Trondheimpakken. Studentar kan velje fag på tvers av institusjonsgrensene. Samarbeidet gjeld både bachelor og masternivå, og i 2004/2005 har ein mellom anna ei felles spesialisering i *Sports management*.
- Samarbeid om masterutdanning i spesialpedagogikk og skoleleiing.
- Samarbeid om utvikling av *masterutdanning i molekylær medisin*.

Høgskolen i Nord-Trøndelag

- Samarbeid om desentralisert ingeniørutdanning på Aker Verdal.
- Samarbeider om tilbodet Master of Public Administration (MPA), kor Handelshøjskolen i København forvaltar graden.
- Aukande samarbeid om fleire fagtilbod innan lærarutdanninga, til dømes samfunnsfag.
- Samarbeider med HiNT og Falstadsenteret om opplegg knytt til menneskerettar.
- Samarbeid om studietilbod innan småskalaproduksjon av næringsmiddel.
- Samarbeid om mastergrad i softwareutvikling. IT-Universitetet i København forvalter graden.
- Samarbeid innan barnevernområdet med HiNT og Verdal kommune.
- Leiargruppene har hatt felles strategiseminar over to dagar.

Mitthögskolan

HiST leverer ei lang rekke emne til Midthögskolan basert på fjernundervisning.

Handelshøjskolen i København

Utstrakt fagleg samarbeid mellom anna om MPA. Det er og medarbeidarar ved høgskolen som tek doktorgrad ved HHK.

Andre institusjonar

- Høgskolane i Lillehammer og Stavanger om vidareutvikling av satsingsområdet Barn og unges oppvekstmiljø.
- Samarbeid med Høgskolen i Stord/Haugesund om leveransar av fag i ordinær ingeniørutdanning.
- Samarbeid med ei rekkje høgskolar om tospråkleg lærarutdanning.
- UiO, UiB, HiT og Utlendingsdirektoratet om utvikling og utprøving av studiet Tolkeutdanning innanfor offentleg tenesteyting.
- Leveranse av internettbaserte kurs til Politihøgskolen og Høgskolen i Tromsø.

3.6 Revidering av akkreditering av sjukepleiarutdanningane

3.6.1. Rapport 2005 (Bør sikkert utvides litt)

Sjukepleiarutdanninga ved høgskole fekk i all hovudsak ei god bedømming gjennom NOKUT sin prosess med reakkreditering. Den dominerande faktorens som til sist gav eit negativt resultat var det formelle faglige kompetansenivået i form av volum førstestillingar. På dei fleste andre målepunkta oppnådde utdanninga på HiST ”stått”.

For den som kjenner utdanningssektoren var det ikkje på nokon måte til å undrast over at det fleste utdanningane ikkje fylde formkrava om kompetanse. Slik sett er det meir til å undrast over at NOKUT og departementet vart forundra. Det tek lang tid å byggje slik kompetanse, og særleg gjeld dette når den ikkje kan kjøpast eksternt. Avdeling for sjukepleiarutdanning har svara særskilt aktivt på den utfordringa som ligg i manglande reakkreditering, og er i god rute med eit omfattande kompetanseløft hjå det faglege personalet. Dette gjeld både i høve til kvalifisering til førstelektor, og gjennom doktorgradsutdanning.

Det er og sett i verk ei rekke andre tiltak som lekk i det ordinære kvalitetsarbeidet ved avdelinga.

Like viktig som verknadene internt i denne utdanning, er det nok for institusjonen at prosessen og har fått andre fagmiljø til å vakne i høve til tydinga av å arbeide aktivt med kompetanseutvikling. Slik sett har den manglande reakkrediteringa nok akselerert nokre prosessar i fleire delar av høgskolen. Prosessen har og gjeve lærdom som det har vore godt å ta med seg inn i det generelle arbeidet med kvalitet og kvalitessikring.

4 FORSKING OG UTVIKLINGSARBEID

4.1 Forskings- og utviklingsaktivitet

4.1.1 Rapport 2005

HiST har ein fagprofil der høgskolen i hovudsak står fram som ein profesjonsutdanningsinstitusjon. Tradisjonelt hadde profesjonshøgskolane avgrensa forskingsaktivitet. Over tid har ein likevel arbeidd målmedvite med å byggje opp ein forskingsaktivitet innanfor dei låge løyvingane høgskolen rår over. Dei fleste avdelingane set av 25 % av tida til dei faglege tilsette til forskning, og målet er at dette innan kort tid skal gjelde for heile høgskolen. Det vert og sett av sentrale løyvingar på kr 12 mill. som blir nytta målretta for å byggje opp forskingsmiljø innan utvalde område.

Økonomimodellen som HiST tok i bruk i 2004, vidarefører resultatbasert tildeling til avdelingane også på FoU - området, slik som nærare omskrive i punkt 4.2.1. Seinare i kap. 4 og i kap. 5 vil ein og gjera nærare greie for strategiske tiltak innan forskarrekuttering, kompetanseutvikling og forvaltning av fagpersonane si FoU - tid. HiST er særleg aktiv i samarbeid med dei nærliggjande forskingsinstitusjonane, spesielt HiNT, NTNU og fagmiljø ved St. Olavs Hospital, og ei viss utstrekning med Mittuniversitetet. HiST samarbeider og med institusjonar internasjonalt. Samarbeidet med mellom økonomiutdanninga og Handelshøyskolen i København er eit samarbeid både om ein mastergrad og eit forskningssamarbeid knytt opp mot masterstudiet.

Helse- sosial og lærarutdanningane er hovudsakleg orienterte mot offentlege samarbeidspartnarar, særleg i samarbeid om praksisplassar. Frå desse kontaktane har det grodd fram FoU -samarbeid. I 2005 har det vore auka fokus på det regionale partnarskapet. HiST har merka positive effektar av at fylkeskommunen har fått ei klårare rolle som regional utviklingsagent. Det er også blitt tettare samarbeid mellom HiST og Trondheim kommune. Til dømes er det inngått formelt samarbeid mellom HiST, Trondheim kommune St.Olavs hospital og NTNU om *klinisk sjukeheimsforskning* og mellom HiST, Trondheim kommune og NTNU om *universitets- og høgskolesosialkontoret*. Felles utviklingsprosjekt innom *Partnarskap for folkehelse* har resultert i eit nytt vidareutdanningstilbod. Datamiljøet vårt har vore sentral bidragsytarar i prosjektet *Breibandutvikling i Sør-Trøndelag*. HiST har vore partnar saman med andre regionale aktørar (Melhus videregående skole og Røros videregående skole) i *Leonardo-prosjekt om rådgiving og entreprenørskap* (målsetting om å utvikle guidelines for rettleiing av elevar i praksis i private verksemdar) og høgskolen har blitt ein meir etterspurt samhandlingspartnar både i evalueringsprosjekt og nyutviklingsprosjekt.

Dei teknologiske miljøa ved HiST har lang tradisjon i samhandling med små og mellomstore bedrifter i regionen, men næringslivet i Midt-Noreg har ikkje betalingsevne til å inngå større FoU - kontraktar med forskingsinstitusjonane. Høgskolen har likevel brei kontakt med SMB og har kvart år 200 studentoppgåver i næringslivsbedrifter. Gjennom desse oppgåvene blir det utført mykje verdefullt utviklingsarbeid for verksemdene og dei kjem i tett kontakt og mot høgskolens faglege personale.

I eit delprosjekt under "Ideportalen" (som er eit fellesprosjekt mellom HiST, HiNT og NTNU) har to fagtilsette rapportert ei kartlegging som dokumenterer at gjennom HiST - studentane sine hovudoppgåver innan ingeniørfag, mat - teknologi og økonomisk-administrative fag mottek næringslivet gratis utviklingsprosjekt - tid frå studentane og dei faglege rettleiarane som til saman (svært forsiktig ansele) er verd godt over 30 mill. kr pr. år. Denne verdien er ikkje gjenspegla korkje i tildelingar/budsjett, i FoU - tid/ressurs eller i annan rapportering.

Høgskolen har større etterspurnad etter studentoppgåver i næringslivet enn ein kan dekkje.

4.2 Strategiske prioriteringar

4.2.1 Rapport 2005

Høgskolestyret ved Høgskolen i Sør-Trøndelag vedtok våren 2005 ny strategisk plan for perioden 2005 - 2010. Avdelingane utarbeider kompetanseplanar og fastset satsingsområde. Høgskolen er i gang med ny overordna handlingsplan for FoU. Høgskolestyret skal vedta denne før sommaren. Avdelingane skal så i sine årsplanar følgje opp med målsettingar, tiltak og resultatkrav på avdelingsnivå.

Forsknings- og utviklingsarbeidet skal i hovudsak ha basis i regionen sine behov. FoU - verksemda skal bidra til å sikre god kvalitet i studieprogramma og samstundes tilføre samfunnet oppdatert kunnskap om fagområda vi utdannar for. FoU - arbeidet skal ha nasjonal og internasjonal tilknytning. Både på profesjonsnivå og på disiplinnivå har vi stendig fleire fagpersonar og –grupper som deltek i internasjonale forskarnettverk og som etter kvart publiserer internasjonalt.

Høgskolen sine hovudutfordringar er å:

- heve kvaliteten i grunn- og vidareutdanningane gjennom forskningsbasert kunnskap og refleksjon
- byggje opp høg akademisk kompetanse for å støtte utvikling av fleire studietilbod av høgre grad
- auke forskning, nasjonal og internasjonal samhandling, publisering og formidling innan våre fagfelt
- utvikle spisskompetansemiljø innan sentrale fagfelt som inspirasjon og for andre innan HiST
- tilby vår kompetanse så høgskolen blir innovativt kraftsenter for både offentleg sektor og i næringslivet.

Det er og ei utfordring å integrere FoU - arbeidet enno meir i undervisninga, mellom anna ved å involvere studentane direkte i dei tilsette sine FoU-arbeid. Dei teknologiske utdanningane har gjort ein god jobb ved å gje studentane reelle utviklingsoppgåver i næringsverksemdar og institusjonar. Oftast vert heile prosjektarbeidet gjort ute i ei verksemd, og ofte medfører prosjekresultata nyvinningar for dei små og mellomstore verksemdene. Økonomiutdanninga tilrettelegg for at masterstudentane kan velje emne for masteroppgåver innan avdelinga sine forskingsprosjekt. Kvalitetsreforma og nytt bachelor - reglement har gjort at også fleire helseutdanningar legg vekt på eit større avsluttande studentarbeid..

4.2.2 Satsingsområde

HiST sin storleik og faglege breiddeprofil gjerer at det og må satsast breitt innan FoU, slik at utdanninga innan alle studieprogram vert reelt forskningsbasert. Dei same tiltaka skal både sikre forskningsbasert undervisning, møte forskings- og utviklingsbehov i alle dei fagfelta vi utdannar for, behova til regionalt arbeidsliv, og byggje fagleg eigenkapitel til høgre grads studium. Vi har valt satsingsfelt der HiST har særlege faglege føresetnader for spesialisering, konsentrasjon og involvering av fleire ulike typar fagkompetanse – dette for å kunne byggje robuste fagmiljø med både fagleg djupn og breidde.

Mange fagmiljø i HiST har lagt stor vekt på brukarretta formidling og godt samvirke med regionale samarbeidspartnarar. Konkrete utviklingsprosjekt i småbedrifter eller i praksisfeltet er ofte meir interessante enn publikasjonar i tidsskrift. Den regionale tilknytninga og nytteperspektivet skal vi ta vare på. Forskningsmodulen i finansieringsmodellen vil gjere det attraktivt å ha større fokus på vitskaplege publikasjonar. HiST ventar at ein ny formidlingsmodul på same måte vil bli eit incitament for det viktige brukarretta formidlingsarbeidet som høgskolar og profesjonsutdanningar legg stor vekt på og er dyktige i.

I arbeidet med HiST sin nye handlingsplan innan FoU, vil det i 2006 gå føre seg ei ny vurdering av satsingsområda ved HiST. I dette arbeidet vil ein byggje på nasjonale satsingsområde, HiST - satsingar og avdelingane sine nye prioriterte område.

Hovudsatsingsområde

Høgskolen i Sør-Trøndelag har i perioden satsa særskilt på FoU - verksemd innan følgjande område:

- Marknadsgjering og modernisering av offentleg sektor
- Habilitering og rehabilitering
- Profesjonsutdanning for lærarar med særskilt fokus på matematikk og norsk
- e-læring og digital kompetanse

I tillegg har alle delar av høgskolen ei brei satsing innan innovasjon og entreprenørskap. Gjennom alle desse satsingane svarar HiST på viktige kompetansebehov regionalt og til dels nasjonalt. Dels opplever vi etterspurnad etter meir forskning innan desse områda og dei andre områda som er under bygging, dels gir forskningssatsinga grunnlag for å byggje studium på masternivå som i dag ikkje finst. HiST har innan dei fleste områda eit nært samarbeid både med regionalt arbeidsliv og med regionale, nasjonale og til dels internasjonale partnerar.

I *Marknadsgjering og modernisering av offentleg sektor* samarbeider HiST nært med fagmiljø innanfor Handelshøgskolen i København, HiNT og lokale partnerar innanfor offentlig sektor. Fagmiljøet ved TØH har gjennom åra bygd opp eit sterkt FoU - miljø innan området som er eit viktig grunnlag for mastergradstilboda *Master i økonomi og administrasjon* og *Master of Public Administration*.

Ved å sameine høgskolen sin FoU - kompetanse på tvers av avdelingsgrensene for å studere moderniseringa av offentlig sektor, utviklast ny kunnskap som både er viktig for offentlig sektor og høgskolen sine studentar. Det er 5 doktorgradsstipendiatar i arbeid innanfor fagområdet.

Habilitering og rehabilitering

Habilitering og rehabilitering er eit breitt fagfelt som omfattar både sosial rehabilitering, yrkesmessig attføring, opplæring og medisinsk rehabilitering. Med sin helsefaglege og sosialfaglege kompetanse har HiST den naudsynte faglege bakgrunnen for å operasjonalisere fagfeltet i eit heilskapleg perspektiv. Ein vil framheve det breie, internasjonalt forankra forskingsmiljøet innan rørslevitskap. HiST vann eit anbod frå Sosial og helsedirektoratet om å bli Nasjonalt kompetansemiljø for utviklingshemma. Fagmiljøet i HiST har godt samarbeid med SKUR, det nasjonale senteret innan habilitering og rehabilitering. 6 doktorgradsprosjekt er i gang innanfor området.

Profesjonsutdanning for lærarar med særskilt fokus på matematikk og norsk

Høgskolen har fått akkreditert og godkjent eigne profesjonsmastergradstilbod retta mot grunnskolefaga norsk og matematikk. Dei to mastertilboda vart igangsette hausten 2005. Norskmiljøet samarbeider tett med NTNU (*Skrive-PUFF*) og miljøet vil i perioden særskilt arbeide for å opprette eit nasjonalt senter for skriveforskning ved HiST. Matematikkmiljøet vil ha nær kontakt med NTNU og det nye nasjonale sentret for matematikk i opplæringa og RENATE (Senter for realfag, naturvitskap og teknologi) om utvikling av *mastergradstilbod innan realfag og teknologi for lærarar*. HiST samarbeidar og nært med NTNU/Program for lærarutdanning om utvikling av ein *master i naturfagdidaktikk*.

e-læring og digital kompetanse

Høgskolen i Sør-Trøndelag har vore ein pioner i utvikling og bruk av organisatoriske, teknologiske og pedagogiske løysingar for nettbaserte undervisningsformer, og brukar også avansert dataverktøy i FoU - aktiviteten. Dei fleste avdelingane ved HiST har aktivitet på området. Det er samarbeid med ei rekkje undervisningsinstitusjonar og bedrifter i både inn - og utland, og høgskolen tek del i fleire EU-prosjekt. Høgskolen sine satsingar på datateknologi innan e-læring ligg nært opp til dei nasjonale

prioriteringane framlagde av *IKT - Forum i NFR* og som er prioriterte innan *EU sitt 6. rammeprogram*. Høgskolen vil byggje kompetanse som støttar opp om etablering av eit mastergradstudium i IKT - arkitektur. HiST har samarbeidd med IT - universitetet i København og HiNT om eit *mastergradstilbod innan softwareutvikling*. Ved høgskolen er også utvikla god FoU - kompetanse innan IKT - støtta læring. Teiknspråk- og tolke - utdanninga har utvikla eit avansert fulldigitalisert teiknspråklaboratorium, som så vidt ein veit ikkje finst andre stader.

HiST har utvikla teknologisk spisskompetanse innan moderne kommunikasjonsteknologi basert på breiband, med landets kanskje mest avanserte infrastruktur for interaktiv lyd – bilde – data - kommunikasjon. Fleire ingeniørfag brukar datasimulering for å synleggjere komplekse samanhenger og også virtuell lab. Slike verktøy gjer forskingsaktivitet mogleg for HiST på områder der eksperimentelt utstyr er svært kostbart, med potensial for oppdrag for næringslivet, og m.a. CERN er kunde. Høgskolen har 5 stipendiatstillingar innanfor e-læringsområdet. Høgskolen si vidare satsing skal sjåast i samband med *Nasjonal plan for digital kompetanse 2004-08*.

Innovasjon og entreprenørskap

Eit stort 3-årig prosjekt innom området involverer dei fleste avdelingane ved HiST, og må også sjåast i samanheng med høgskolen sitt *FORNY - prosjekt* (FORNY HIST2005, og 06 som er delfinansiert av NFR) og som skal stimulere til innovasjon og nyskaping ved HiST, både mellom studentar og tilsette. To doktorgradsstipendiatar starta i 2005. Ein viser elles til nærare omtale av høgskolens mangfaldige innovasjons- og entreprenørskapssatsing i Kap.. 5.2.

Fagområde under bygging

Høgskolen vil i tillegg peike på følgjande FoU - miljø som er under oppbygging i planperioden:

– Utsette barn og unge

Høgskolen i Sør-Trøndelag har ei satsing på utsette barn og unge. Fagmiljøet innan barnevernspedagogutdanninga har særleg sett fokus på området, men også dei som arbeider med hørsel, krigstraume hos barn, ernæring, psykisk helse og spesialpedagogiske problemstillingar i skolen er inkluderte. HiST samarbeider mellom anna med fagmiljøet ved NTNU, Barnevernets utviklingssenter (BUS), Høgskolen i Stavanger og Høgskolen i Lillehammer. Det er 4 doktorgradsprosjekt i gang innan området.

– Cellebiologiske mekanismar

Forsking innan molekylær cellebiologi er eit satsingsområde i HiST. Ein har etablert eit forskingssamarbeid med Det medisinske fakultet (DMF), NTNU, innanfor feltet. Forskingssamarbeidet med DMF, NTNU er grunnlaget for HiST - samarbeidet med NTNU om *mastergrad i molekylærmedisin*.

– MR (magnetisk resonans), bildebehandling og visualisering

På dette området ser HiST at det er mogleg å byggje opp spesialkompetanse som ikkje finst i dag innanfor radiografmiljøa i Skandinavia. HiST tek sikte på å utvikle ei masterutdanning kalla *Master i MR* i samarbeid med NTNU, med oppstart hausten 2006. 2 stipendiatar er i gang på området.

Ei faggruppe tek aktivt del i systemutviklingsprosjekt innanfor digital biletanalyse og 3D-visualisering. Samarbeid så langt er med NTNU, STATOIL, Høgskolen i Bonn og SIM. Trondheimsfirmaet SIM har mellom anna levert avanserte visualiseringsløysningar for undersjøiske oljeinstallasjonar på Snøkvitfeltet.

– Arbeid i sjukeheim

Det sjukepleiefaglege miljøet ved HiST har etablert eit satsingsområde innan klinisk sjukeheimsarbeid, der pasientane oftast er tungt pleietrengjande med fleire diagnoser. HiST har utvikla spisskompetanse i sjukeheimsarbeid gjennom *Undervisningsjukeheimprosjektet*, eit fleirårleg nasjonalt prosjekt som HiST har vidareført i samarbeid med Søbstad sjukeheim (Trondheim).

kommune) og St.Olavs Hospital. HiST har spisskompetanse innan fleire andre fagområde som er nyttige for oppbygginga av eit kompetansesenter.

- Mat, helse og teknologi

Mat, helse og teknologi er eit avdelingsovergripande tema som HiST har satsa på mellom anna gjennom næringsretta høgskolesatsing. Helse og ernæring og trygg mat har fått auka aktualitet. Her er det stort behov for både ny forskingsbasert kunnskap, utvikling av kvalitetsprodukt innan nisjeproduksjon basert på tradisjonsmat, kvalitetskontroll og rasjonelle produksjonsformer. *Oi! Trøndersk mat og drikke AS* vart oppretta i 2005 med HiST som initiativtakar og trøndersk matindustri i aktiv samhandling. Prosjektet *Søke gammelt – skape nytt* har prosjektperiode 2003-2005 og er eit samarbeidsprosjekt mellom Länsstyrelsen Jämtland/Eldrimner, Mære Landbrukshøgskole og HiST-Mat-teknologi.

Smakebitar på bidragsforskning og andre typar FoU-prosjekt med stor grad av ekstern deltaking

- Evaluering av Trondheim renholdsverk - konsekvensar av overgang til aksjeselskap.
- Når det gjeld regionalt samarbeid om FoU, vil vi særskilt peike på to nye partnarar, *Helse Midt-Noreg RHF* og stiftelsen *Økonomisk og administrativt forskningsfond i Midt-Norge*, som vi håpar skal kunne bidra positivt til forskningsinnsatsen ved HiST.
- Eit samarbeid (2004- 2005) med Høgskolen i Bonn i det bilaterale Forskningssamarbeidsprosjektet *Motion tracking and analysis of ski jumpers*. Prosjektet vart finansiert av Norges Forskningsråd, NFR og Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD). Prosjektet blir forlenga til 2006.
- NFR finansierer eit prosjekt knytta til Sportsøkonomi.
- Utdanningsdirektoratet finansierte to FoU-prosjekt: *Lærande nettverk og Praksisløft i fellesskap* i 2005.
- Nordplus neighbour (2005-2006) støttar samarbeidsprosjektet: *A Nordic Baltic and NV-Russian Network for the Study and Development of Boat and Ship Preservation*.
- HiST deltek i OECD-prosjektet *Supporting the Contribution of higher education institutions to regional development*, eit samarbeidsprosjekt mellom NTNU-SINTEF, HiNT, HiST, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune.
- HiST - forskar med internasjonal kompetanse på skadeverknader som oppstå på grunn av elektromagnetiske felt, leiar ei europeisk arbeidsgruppe på området, bidreg som rettssakkunnig i Svensk rett, og er i gang med ei utreiing om spørsmålet, på oppdrag av Sosial- og helsedirektoratet.

Verkemiddel for å nå strategiske FoU - mål

For å nå dei strategiske måla sine, samarbeider HiST som før nemnt med både aktørar innanfor det regionale verkemiddelapparatet, med andre utdannings- og forskingsinstitusjonar og med regionalt/nasjonalt arbeidsliv. Den låge grunnløyvinga til HiST gjer det heilt naudsynt å få meir ut av pengane både internt og gjennom eksternt samarbeid. Mindre løyvingar i høve til høgskolane i Oslo og Bergen i storleiken 40-70 millionar (relativ skilnad, jamfør kapittel 2) gjer store utslag både med omsyn til omfanget av sjølvfinansiert FoU, avsettingar til kompetanseheving og rekruttering av toppstillingar,

Høgskolen har teke i bruk administrative og økonomiske styringsmiddel for å nå dei strategiske måla innan FoU - området. Dei sentrale verkemidla er:

- utarbeiding av handlingsplan for FoU
- budsjettmodell med ein komponent basert på resultatindikatorar innan FoU
- auke i sentrale kroneavsetjingar til strategiske satsingar innan FoU;
- store, strategiske prosjekt
- stipendiatsatsing
- professorkvalifiseringsstipend

- førstelektorsatsing
- styrt auke i del av arbeidsressursen avsett til FoU
- innføring av plan- og dokumentasjonsplikt knytt til arbeidsressurs brukt til FoU

Utarbeiding av handlingsplan for FoU

FoU - forum ved HiST er i gang med utarbeiding av handlingsplan for FoU ved HiST. Planen skal vedtakast av høgskolestyret før sommaren 2006, og avdelingane sine årsplanar skal utarbeidast i tråd med den.

Ny budsjettmodell

Frå 2004 har HiST innført ny, produksjonsavhengig budsjettmodell. For å styrke incitamentet til auka FoU og publisering, blir ein del av tildelte RBO - middel omfordelte i vår modell. Publikasjonstal, talet på førstestillingar, avlagde mastergrads - studiepoeng og EU/NFR - bidrag inngår som resultatparametrar. Val av indikatorar og vektinga mellom dei vil bli vurdert på nytt når departementet sin finansieringsmodell er endeleg utforma. Høgskolen avset kvart år ein sum til undervisnings- og forskingsutstyr, men summen er utilstrekkeleg til halde oppe kvaliteten på forskingsutstyret.

Auke i sentrale kroneavsetjingar til FoU

Sentral FoU - løyving var 10 mill. kr i 2005 og er vedteke auka til 12 mill. i budsjettet for 2006, i tillegg til stipendiatløyvinga frå departementet. Dei sentrale, strategiske FoU - løyvingane blir hovudsakleg nytta til fleirårige, større forskingsprosjekt, til doktorgradsstøtte åt fast tilsette som er i eit doktorgradsløp, og til professorkvalifiseringsstøtte åt tilsette som er nær kvalifisering. Mindre FoU - prosjekt finansierer avdelingane sjølve via FoU - stillingsressursen, men det er høve til å søkje om sentral driftsstøtte, inkludert mindre summar til vitskapeleg utstyr som er nødvendig til forskingsprosjektet.

Store, strategiske prosjekt

Dei store, fleirårige forskingsprosjekta famnar fleire personar og har ein prosjektleiar på minst førstenivå, for å bygge opp sterke miljø. Samstundes legg høgskolen vekt på at forskingsløyvingane blir retta inn mot strategiske satsingsområde. Det blir lagt vekt på i kva grad prosjektet er knytt til andre satsingstiltak innan høgskolen, som etablering av mastergradar, professor- og stipendiattilsetjingar, regional kompetanseheving og næringsutvikling. Arbeid innan desse store prosjekta har danna grunnlaget for mellom anna enkelte av høgskolen sine søknader til Strategisk høgskoleprogram.

I 2005/2006 har høgskolen følgjande store, fleirårige FoU - prosjekt med finansiering frå HiST - sentrale midlar:

1. Marknadsgjering og modernisering av offentleg sektor
2. Computersimulering og numerisk modellering i ingeniørvitskap
3. Molekylære mekanismar i osteoporose
4. Utvikling av nye teknologiske løysingar og nye metodar innan e-læring (SELP)
5. Nye teknologibaserte verktøy og nye tverrfaglege arbeidsmåtar innanfor realfaga i lærarutdanninga
6. Innovation and Entrepreneurship
7. Kvalitet i fisk. Metodar for måling av ferskheit i fisk
8. Kjemoenzymatiske metodar for syntese av Enantiopure 2,3 Butandiol
9. Klasseromsstudie av korleis barn brukar tale- og skriftspråk som verktøy i læring og personleg vekst
10. Klinisk sjukeheimsarbeid

Fleire av prosjekta har grunnlag i mangeårig samarbeid med regionale partnarar. Til dømes er prosjekt nr. 3 eit samarbeid med St. Olavs hospital og DMF/NTNU. Prosjektet under pkt. 5 har samband med den sterke regionale satsinga på realfag og teknologi i skolen. Prosjekt nr. 10 spring ut or eit formelt samarbeid mellom alle aktuelle forskingsinstitusjonane i regionen og ein sjukeheim er integrert i

forskningsprosjektet. Ei undervegsevaluering av alle storprosjekta ved HiST vart gjennomført hausten 2005. Evalueringa synte at slik satsing har god effekt. Storprosjekta har gjeve store, positive ringverknader når det gjeld utstyr, nettverk internt og eksternt og oppbygging av forskingsgrupper,

Undervegsevalueringa av storprosjekta syner at ved å tildele doktorgradsstipend til faggrupper som er i gang med store, fleirårige FoU - prosjekt, oppnår vi ein god synergieffekt. Resultata blir også raskare publiserte, og publikasjonane blir jamt over fleire med doktorstipendiatar på laget

Stipendiatsatsing

I budsjettet for 2006 har HiST fått 17 øymerka PhD - stipendiatstillingar frå departementet. I 2005 var det tilsett 24 doktorstudentar i utlyste stipendiatstillingar ved HiST. Dessutan hadde 11 fast tilsette delvis stipendstøtte frå sentrale, strategiske FoU - middel i 2005.

Innan nokre fagmiljø har HiST kome litt seint i gang med systematisk PhD - satsing.. Dette har samanheng med at høgskolen innoom desse fagområda har mangla kompetanse også på høgskolelektornivå.. På grunn av god tilgang på søkjarar til potensielle stipendiatstillingar, meiner vi at gapet kan dekkjast innan relativt kort tid dersom opptrappinga av stipendiatstillingane kan halde fram. Nokre av desse fagmiljøa har sjølve delfinansiert stipendstillingar for at fleire skal koma i gang.

Professorar/Professorkvalifiseringsstipend

Som ein lekk i vidare satsing på og kvalitetsbetring av FoU - verksemda, vil HiST tilsetja fleire professorar og få kvalifisert egne tilsette til professor. Høgskolen brukar strategiske FoU - midlar til delvis frikjøp frå arbeidsplikta åt førsteamanuensar med høg kompetanse. Midlane kan søkjast av personar som innan kort tid vil oppnå opprykk til professor. Gjennom slike toårige stipend prøver høgskolen å få kvalifisert fleire kvinner til professorat. Seks tilsette har slikt stipend i 2005/2006, av desse tre kvinner.

Førstelektorsatsing

Høgskolen har sett førstelektorsatsing på dagsorden. Ei kompetansekartlegging er gjennomført. Avdelingane motiverer aktuelle høgskolelektorar til å systematisere egne meritter, og få rydda tid i arbeidsplanane til vidare førstekompetansmerittering. Sentralt er arrangert kurs i forskingsmetodikk.

Det er framleis stort behov for oppgradering av dei tilsette høgskolelestrarane, så ein får nytta deira solide yrkeskompetanse fullt ut i FoU-arbeid. Mange av dei er i masterutdanning desse nyt også godt av metodekurser..

Styrt auke i del av arbeidsressursen avsett til FoU og innføring av plan- og dokumentasjonsplikt knytt til arbeidsressurs brukt til FoU

Frå sommaren 2004 skulle alle fagmiljø i HiST i gjennomsnitt nytte minst 25 pst. av arbeidsressursane til FoU, i følge strategisk plan. Dei sju avdelingane har fått sett i system planlegging, tildeling, oppfølging og dokumentasjonskrav for FoU - tida. Avdelingane er på ulike steg i prosessen, dei har ulik forskningstradisjon og økonomi. Ikkje alle er heilt i mål med å tildele så mykje som 25% gjennomsnittleg FoU – tid. Det står enno noko att når det gjeld å auke fokuset på og tid til FoU-arbeid i nokre av dei teknologiske miljøa. Dette må sjåast i samanheng med det tunge arbeidet dei har med å sikre god rekruttering og gjennomstrøyming, og mangelen på forskingsutstyr. Høgskoleleiinga har god tru på at fokuset på FoU vil auke over tid også innanfor desse fagområda, mellom anna gjennom ein meir systematisk samanheng mellom dei tilsettes forskning og studentane sine hovudprosjekt. Dei teknologiske miljøa vil tene på at ein i større grad synleggjer og dokumenterer det gode næringsretta utviklingsarbeidet.

For å kunne nytte FoU - ressursane godt, er det sær viktig å få til god organisering av studieåret, tilrettelegging av den einskilde sin arbeidsplan og hjelpemiddel (utstyr, programvare etc).

4.3 Doktorgradsutdanning

I budsjetttildelinga for 2006 har HiST fått 17 øyremerka stillingane frå departementet. I 2005 var det tilsett 24 doktorstudentar i utlyste stipendiatstillingar ved HiST. Dessutan hadde 11 fast tilsette i doktorgradsløp delvis stipendstøtte frå sentrale, strategiske FoU - løyvingar i 2005. At DBH - registreringa syner eit stipendiattal på 29,75 pr. 1. oktober 2005, skuldast omsorgspermisjonar og deltid. Fullt eller delvis eksternfinansierte doktorgradar inngår ikkje i høgskolens DBH - registrerte stipendårsverk – fleire av desse er i lektorkode. Totalt er 12 av høgskolelektorane registrerte i doktorgradsløp.

HiST har fokus på doktorstipend som ein lekk i strategisk kompetanseoppbygging. Det vert lagt vekt på gjennomstrøyminga i doktorstudiet. Ingen av dei som vi i dag har i stipendkode har vore i studiet meir enn 4 år. 2 av dei 5 høgskolelektorane som har ei avslutta stipendperiode bak seg har vore doktorstudentar i meir enn 5 år og dei fleste av dei som er i full undervisningsstilling ved sida av doktorgradsstudiet må bruke meir enn 5 år. Sidan 28 av våre 35 internlønna stipendiatar er gitt opptak til doktorgradsstudiet etter 2003, har naturleg nok det årlege talet på avlagde doktorgrader vore lågt ved HiST so langt. Motivasjonen for gjennomføring er bra, og vi har ikkje registrert at nokon har avslutta doktorgradsstudiet utan å fullføre graden.

Alle doktorstudentane var innkalla til fellesseminar i desember 2005 der ein sette fokus på korleis høgskolen kan leggje tilhøva til rette for stipendiatgruppa, og korleis stipendiatane best mulig blir inkluderte i og ei drivkraft for forskingsgruppa dei tilhøyrer ved HiST. Doktorgradsstudentar ved profesjonsstudia har ei ekstra utfordring i å dreie fokus mot profesjonen, sidan universitetsmiljøa er disiplinorienterte. Stipendiatanes fagtilknytning, registrert av HiST i DBH, følger profesjonsområdet som stipendet tilhøyrer, og det fortel såleis ingen ting om disiplinorienteringa i doktorstudia., den blir DBH - registrert av doktorgradsgjevande institusjon.. Eksempelvis er informatikkmiljøet ved HiST ei ingeniørutdanning, medan dei tre doktorgradsstudentane deira er opptekne ved Historisk - Filosofisk fakultet, ved Fakultet for samfunnsvitskap og teknologileing og ved Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk, alle ved NTNU. Stipendiatane frå våre profesjonar har difor ofte fleire birettleiarar utanfor hovudrettleiarens fagfelt. Høgskolen ser det som viktig å ha birettleiar frå HiST, for å halde fast ved profesjonsfokuset, og for at doktorkandidaten skal styrke det interne forskingsmiljøet ved eiga avdeling. Innan bedriftsøkonomisk analyse tek vi sikte på å få hovudrettleiarane frå eige økonomimiljø.

Høgskolen nyttar vesentleg meir midlar til rekrutteringsstillingar enn den øyremerka tildelinga frå departementet. Auken i talet på stipendiatar gir eit godt tilskot til dei vitenskaplege miljøa. Stipendiatar innan sentrale fagområde er med på å styrke fagområdet, auke publikasjonsgraden og bygge nettverk. 24 av 35 stipendiatar er kvinner. Det bær von om at kvinnerepresentasjonen i førstestillingar - og etter kvart professorat – vil bli like høg som kvinndelen totalt i fagstillingane.

4.4 Vitskapleg utstyr

NFR fordeler brorparten av fellesskapets utstyrssatsingar i form av avansert vitenskapelig utstyr, og statistikken syner at svært lite av desse løyvingane blir gitt til høgskolane. HiST har ikkje fått innvilga sine tidlegare utstyrssøknader frå NFR. Det er difor eit sterkt ynskje om at NFR – liksom dei har oppretta Strategiske høgskoleprogram berre for høgskolane –også innfører ei strategisk løyving for forskingsutstyr, spesielt øyremerka for høgskolane.

Høgskolen sette i 2005 av 5 mill kr til undervisnings- og forskingsutstyr. Midla vart delt ut i følge prioriterte søknader frå avdelingane. Med sine mange gamle studentlaboratorium må avdelingane difor prioritere utstyr åt studentane framfor forskarane sine behov. I 2006-budsjettet har høgskolen sett seg nøgd til å redusere totalsummen til undervisnings- og forskingsutstyr ned til 3,75 mill. kr. (Til

samanlikning fekk Trondheim ingeniorhøgskole åleine 4,15 mill. kroner øyremærka til laboratoriestyr i 1989)

4.5 Vitskaplege publikasjonar

4.5.1 Rapport 2005

Ein ventar at HiST si harde prioritering av sentrale FoU - avsetjingar, midlar til kompetanseheving og strategisk prioritering vil føre til meir publisering i dei komande åra. Med eit førebels moderat tal på aktive forskarar på høgt nivå må ein også rekne med svingingar i talet på publikasjonar frå år til år.

Som ein ser av tabell 4.5.1 så kjem teknologimiljøa, Avdeling for teknologi og Avdeling for informatikk og e-læring, dårleg ut på publikasjonsstatistikken. Høgskolen vil framheve at spesielt innanfor desse fagområda har det vore mindre tradisjon for tradisjonell publisering ved HiST. Men – som også er hevda med styrke frå mellom andre NTNU- er det fleire anvendte teknologiområde som ikkje har aktuelle autoriserbare publiseringskanalar.

Tabell 4.5.1: Artiklar publiserte i UHR - autoriserte publiseringskanalar – alle tilsette

Avdeling	Artiklar i tidsskrift	Artiklar i antologi	Artiklar i serie	Bokmeldingar	Sum
AFT	2		1		3
AITeL	1				1
AHS	5	13			18
ALT	5	6		2	13
AMMT	11	1			12
ASP	5			1	6
TØH	1	9			10
Sum	30	29	1	3	63

Tabell 4.5.2 Andre kategoriar frå Forskdok - alle tilsette

AVD	Artiklar i internasjonale Vitskaplege Tidsskrift m. referee	Artiklar i nasjonale vitskaplege tidsskrift m.referee	Faglege Bøker/- lærebøker	Kapittel i Faglege bøker/- Lærebøker	Vitskaplege rapportar i eller utafor institusjonen	Foredrag ved vitskaplege konferansar
AFT	6	0	6	9	16	19
AHS	2	5	3	14	7	29
AITeL	1	0	2	0	4	7
ALT	5	1	3	9	15	27
AMMT	11	0	2	1	3	6
ASP	5	0	1	3	3	6
TØH	2	0	9	12	1	15

Tabell AVD	4.5.2 forts. Artiklar i vitskapelege Tidsskrift u/referee	Artiklar i fag- og bransje- tidsskrift, populær- tidsskrift,	Kronikkar bokmeld. intervju i aviser og tidsskrift	Ulike rapportar utgjevne av institusjonar organisasjonar	Kapittel i rapportar, seriar og bidrag i leksikon	Foredrag, gjesteforeles poster, o a munnleg formidling
AFT	0	3	16	4	4	27
AHS	3	3	10	11	11	39
AITeL	0	0	0	0	0	5
ALT	2	7	19	17	22	57
AMMT	1	4	3	1	1	26
ASP	1	1	2	0	0	15
TØH	0	1	9	0	0	40

Auka vekt på toppstillingar gjennom kompetanseheving og nytilsetting vil gje høgare publikasjonsfrekvens. Høgskolen vonar at det over noko tid skal bli mogleg å få til økonomiske rammer for verksemda som gjer det lettare å auke delen av tilsette på høgaste vitskapelege nivå, og å gje alle fagleg tilsette same tid til forskning som dei tilsette ved universiteta, som konkurrerer med om den del av løyvinga som er knytt til forskning.

Fleirparten av doktorstipendiatane er rekrutterte etter 2003. Etter kvart som satsinga på stipendiatar og andre kvalifiseringsopplegg ber frukter, og våre nasjonale og internasjonale forskingsnettverk blir utbygde, er det venta at publiseringsraten i desse kategoriane går opp. Undervegsevalueringa av storprosjekta syner at strategisk satsing på store, fleirårige prosjekt kopla opp mot stipendiatar bidreg til meir publisering, og raskare publisering av resultata. Fleire tildelte stipendiatar frå departementet ville såleis bidra til fleire publikasjonar.

4.6 Internasjonalisering

4.6.1 Rapport 2005

HiST arrangerte CORDIS - kurs med invitasjon åt alle tilsette i desember 2005, for å spreie meir kunnskap om EU-programma sin viktige informasjonsbase, og gje litt starthjelp for at interesserte kan søke etter eigna samarbeidspartar. Etter kvart håper ein at fleire fagmiljø ved HiST vil prøve seg på deltaking i EU-prosjekt. Barrieren er høgast ved første forsøket.

Høgskolen har aktivitet innanfor fleire EU-finansierte forskingsprosjekt. Det er fyrst og fremst to fagmiljø som har hatt godt gjennomslag på den europeiske arenaen: Forskarar frå Avdeling for informatikk og e-læring i samarbeid med stiftelsen TISIP, og forskarar i tilknytting til SEBRA – senteret innanfor Avdeling for teknologi deltek i fleire EU-prosjekt. Både miljøa har også hatt koordinatoransvaret for nokre av sine EU-prosjekt. Å leie eit EU-prosjekt gjev nyttig erfaring, som ein vonar at andre miljø kan trekkje vekslar på etter kvart..

EU-program med deltaking frå HiST:

Høgskolen avslutta 31.12.05 eit vellukka prosjekt innanfor *SOCRATES/MINERVA* der HiST hadde koordinatoransvaret. Prosjektet heiter::

- *NS-eCMS: Content Management and Collaboration System for eLearning of Natural Sciences.*

Tema for prosjektet er programsystem for e-læring innan naturvitskap, og det har gått i perioden

2003-2005. Den samla finansieringa frå EU er € 666 000, og HiST fekk € 130 000. Høgskolen sin eigendel av prosjektfansieringa er € 292 000. Partnerar i prosjektet var: Intercollege på Kypros, Panepistimio og University of Tessaly frå Hellas og Szent Istvan Egyetem frå Ungarn.

I 2004 fekk HiST innvilga ein *SOCRATES/MINERVA* - søknad, denne gongen som partner. Men ideen og søknadsskrivinga kom i hovudsak frå HiST. Dette prosjektet heiter:

- *AVD-Merge: Educational Network Infrastructure for Disseminating Real Time AV/Data in Technical Education (2004-2006)*. Tema: Utforme et Europeisk programsystem for spreiding av e-læring

i teknologiske fag Totalsummen frå EU er €710 000 Euro, og HiST fekk av dette rundt €100 000. Eigendelen frå HiST i prosjektet er €225 000.

-Eit Leonardo-prosjekt vart innvilga i 2005. Her er også HiST koordinator. Prosjektnamn:

- *MECCA: New Models for European Cost-efficient in-company Certification and Accreditation Training*.

Tema: Utvikling og implementering av nye fjernundervisningsmetodar innan bedriftsintern opplæring. Økonomisk tildeling frå EU: €611 000. Av det får HiST €140 000 og HiST sin eigendel er om lag €60 000. Prosjektperioden er 2005-2007, og det er 9 partnerar.

Eit Comeniusprosjekt er innvilga i 2005 med HiST som partner:

-*Enhancing Early Statistical Reasoning in European Schools* Økonomi: Totalt €270 000 frå EU. Av dette får HiST rundt €50 000 og eigeninnsatsen HiST må bidra med utgjer om lag €23 000,

- *Grensesprengjande omsorg – Alternative driftsformer i sosiale- og omsorgstenestene*. Prosjektet starta som eit forprosjekt og er vidareført som eit hovudprosjekt i Interreg IIIA som eit kunnskaps og kompetanseutviklingstiltak. Deltakarar i prosjektet har vore: Østersund kommune ved MICA-senteret, Trondheim kommune og TISIP. HiST er ikkje partner, men underleverandør. Tidsramme: 2005-2006.

- *Newworkers – New models for the enhancement of ODL use in Life-long Learning of Workers – the experience approach*. Hovudmålet med prosjektet er å etablere eit autentisk forum for debatt og diskusjon. Føremålet er å fremje og spreie kunnskap om tema, bruk av Internet som eit verktøy for trening/opplæring for arbeidslivet. Meiniga er blant anna å byggje opp referansar til best praksis på området. Prosjektet er eit 3-årig Leonardo-prosjekt, 2004 – 2006. Totalløyving frå EU: €502 758, fagmiljøet HiST/TISIP får €41 710, og TISIP har dekkja eigendelen som er: €19 290. Prosjektet er leia av ADEIT i Spania. Partnerar: ADEIT – Fundación Universidad-Empresa de Valencia, SP; e-Learning concepts Rietsch KEG; Berufliche Fortbildungszentren der Bayerischen Wirtschaft

GMBH, BFZ, Bildungsforschung, DE; GRETA du Velay, FR; SZÁMALK Education Co., HU; Cork Institute of Technology, IE; Kaunas Regional Distance Education Centre at Kaunas University of Technology - Kauno Technologijos Universiteto Regioninis Distancinio Mokymo Centras; Høgskolen i Sør-Trøndelag, NO; CENFIM. Centro de Formação Profissional da Industria Metalurgica e Metalomecanica, PT; TelePedagogic Knowledge Centre, and Noesis-CMI AB, SE; Sinform, IT.

Innan EU's. e-læringsprogram er innvilga:

- *QUIS – Quality, Interoperability and Standards in e-learning*. Prosjektet er eit samarbeid med mellom andre TISIP og AITeL, med TISIP som koordinator. Prosjektet fokuserer på kvalitet i e-læring, og spesielt på e-læring som verkemiddel i Joint Study programmes og andre delar av Bologna-prosessen. Også standardar i e-læring, analyse av funksjonalitet i kommersielle og eksperimentelle LMS system og kravspesifikasjon til neste generasjons LMS-system, samt kostnadseffektivitet i e-læring blir fokusert. I tillegg til AITeL/ TISIP, deltek NTNU, Mittuniversitetet i Sverige, Universitetet i Roma, "La Sapienza" og Szamalk Education and Information Technology Ltd, frå Ungarn i

prosjektet, som er 2-årig og starta i 2005 Total EU-utbetaling er €362 454, EU-utbetaling til HiST/TISIP er €60 293 og eigen institusjon må dekke €42 380

- *NU – Nübaserad Uppdragsutbildning*. Prosjektet er eit prosjekt i Interreg IIIA - Kunnskap og kompetanse. Prosjektet skal utvikle nye forretningsmodellar for sal av oppdragsundervisning. Prosjektet fokuserer på 3 fagområde: Lokal produksjon av mat og opplevingar, Datateknikk og datavitskap og Miljø og kvalitet. Deltakarar i Prosjektet er Mittuniversitetet, Østersund, NTNU, HiNT og HiST. Tidsramma for prosjektet er 01.04.05-30.06.07. Finansiering: NOK 1 291 000 statlege interreg-kroner. HiST får NOK 477 120, og må bidra med NOK 349 120 i eigendel

Eit IP - prosjekt:

- *Improving the success of the ICT projects, Quality Assurance*. Dette er eit IP - prosjekt (Intensive Programme) Sokrates-Erasmusprogrammet. I IP - prosjekt skal ein, gjennom korte intensive studieopplegg, bringe saman studentar og fagpersonell frå ulike institusjonar og land. IP - prosjekta skal oppmuntre til undervisning i spesialiserte emne som elles berre ville ha vorte gjeve ved eit fåtall institusjonar. Målet for prosjektet er å vurdere, teste ut og samanlikne den systemutviklingsmetodikken som blir brukt i dei ulike landa. AITeL samarbeider med Hogeschool van Amsterdam og seks andre høgskolar og universitet i Europa. Prosjektet er styrt frå Amsterdam. I 2005 fekk ein NOK 38 204 frå EU, og måtte sjølv bidra med NOK 12 500 (dekka av TISIP)

I 2005 vart AMMT, Program for matteknologiutdanning med som partnar i eit stort Sokrates - Erasmus-prosjekt, *ISEKI - Food 2* med 113 partnarar frå 26 europeiske land. Programmet skal koordinere og samkjøre utdanning og forskning innan matteknologi. Prosjektet blir koordinert frå Portugal

HiST var med i skrivinga av søknaden, og er underleverandør i EU-prosjektet *RIS Trøndelag, Regional Innovation Strategy*. Målet med RIS - prosjektet er å utvikla ein regional innovasjonsstrategi ved bruk av ein metodikk utprøvd i ein rekkje europeiske regionar. Koordinator er Sør-Trøndelag fylkeskommune

AITeL i samarbeid med TISIP har vorte inviterte med i ei rekkje nye EU-søknadar. Det gjeld 6. rammeprogrammet, e-læringsinitiativet, SOCRATES/ Minerva og Grundtvig og Leonardo. Vi har fått avslag på tre av desse søknadene. Vi er komne til runde to (full proposal) for Leonardo-prosjektet, *ACCeL, Blended Learning as a Means of Promoting 'Learner Orientation' of eLearning in SMEs all over Europe*. Prosjektet blir leia av Forschungsinstitut Betriebliche Bildung (f-bb) gGmbH, Nürnberg, Tyskland. Dei andre ventar framleis på tilbakemelding.

Til IST - programmet har gruppa ved allmennfag på Avd. for teknologi delteke i søknader ved to utlysingar. Begge fekk diverre avslag med knappast mulig margin: *EduGames Cognition Building through Ubiquitous Learning Game* i programmetutlysinga FP6-2004-IST-4. mangla berre eitt fattig poeng i evalueringa. Endå meir på håret var det for: *CulturBrain:MultiUser Virtual Interactive Collaborative Worlds towards anytime, anywhere Cultural Communities*. under programmet FP6-2005-IST-5, som mangla berre eit halvt poeng på å gå gjennom nålauga.

Ved helse- og sosial vart innsendt ein søknad med tittelen: *European Comission. Second Transnational Exchange project: European network for community development education, research and documentation*. Den gjekk diverre ikkje gjennom..

Avtalar

Høgskolen har aktive avtalar med mange utanlandske institusjonar. Jfr. kap . 3.3.1. Til no har det mest dreia seg om student-, lærar- og undervisningsutveksling, men mange av desse nettverka er også i ferd med å utvikle forskningssamarbeid.

Lærerutdanninga peikar på sine internasjonale forskingsnettverk som svært viktige i samband med forskinga som har gjort det mulig å starte mastergradsutdanning i matematikk og norsk. ALT var arrangør for NORMA05-konferansen i sept.-05, med betydeleg internasjonal deltaking.

Mastergradsamarbeidet mellom økonomiutdanninga ved HiST og Handelshøjskolen i København har vore særskildt fruktbart i forskningssamanhang..

HiST har ein aktiv avtale med CERN, som tidlegare medførte student- og lærarutveksling innom teknologiområdet, men der spesialkompetansen ved Allmennfag no bidreg med simuleringar i tilknytning til den nye reaktoren ved CERN.

To HiST - tilsette er norske representantar i kvar sin COST.aksjon – den eine er leiar for sin aksjon og den andre er medlem i styringsgruppa og dessutan leiar for ei "Task Force".

Vi har doktorgradsavtalar der fleire av våre stipendiatar tek doktorgradsstudiet ved ein utanlandsk institusjon. Ein fysioterapeut disputerte i desember 2005 ved Umeå universitet. Ein av våre doktorstudentar er i gang med studiet ved Karolinska institusjonen og ein har doktorgradsgjevande institusjon i England. To stipendiatar er i avslutningsfasen av studiet ved respektive svensk og dansk universitet. Fleire av våre doktorgradstudentar har hatt forskingsopphald ved utanlandske institusjonar i 2005 – mellom anna i Australia, USA og England.

4.7 Fagleg leiing

Høgskolen har innført einskapleg fagleg leiing på avdelingane. Dekan er både fagleg og administrativ leiar og utgjer saman med rektor, prorektor, direktør og seksjonsdirektørar høgskolens leiargruppe. Dekan utnemner programansvarlege som leier studieprogramma og rapporterer direkte til rektor og direktør. Ordninga fungerer godt og har ført til eit styrka fokus på den faglege utbygginga av institusjonen.

4.8 Fagevalueringar

Ettersendes.

5 Evne til å møte samfunnets behov

5.1 Samarbeid med samfunns- og næringsliv

5.1.1 Rapport 2005

Høgskolen i Sør-Trøndelag har i strategiske plan definert seg som regionen sin høyskole. Høgskolen har i planen forpliktet seg til å samarbeide med offentlige etatar, bransjeorganisasjonar og private verksemdar. Utdanning og forskning ved høgskolen skal styrkje offentlege tenester og skape eit vekstkraftig næringsliv i regionen.

Samarbeidet mellom høgskolen og aktørane i samfunns- og arbeidslivet er forankra i det strategiske fundamentet i strategisk plan. HiST skal vera ein kompetanseressurs for regionen der fagmiljøa saman og i samarbeid med andre kompetansemiljø i Midt-Noreg. I det ligg at HiST skal vera ein sentral samarbeidspart innan utdanning, FoU og formidling og at HiST skal sjå det som si oppgåve å medvirke til nyskaping og regional utvikling innanfor privat og offentlig sektor. Kompetansebidraget skal ha internasjonal kvalitet.

Den konkrete samhandlinga skjer dels gjennom deltaking i fylkesplansamarbeid på eit overordna nivå i ein innleiande fase til det operative samarbeidet mellom samfunnsaktørane på avdelings- og fagnivå. Høgskolen trekkjer inn representantar for næringsliv, offentlig forvaltning og dei politiske miljøa i sine interne prosessar, i utdannings- og forskingsprogram og -prosjekt.

Høgskolen har teke aktivt del i utarbeidinga og oppfølginga av felles fylkesplan for Sør- og Nord-Trøndelag fylkeskommunar og Trondheim kommune. Gjennom dette arbeidet har HiST til dømes gått i eit partnerskap med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om "Folkehelse i Sør-Trøndelag". På førespurnad frå partnerskapet har HiST blant anna utvikla eit tverrfagleg studietilbod på 60 studiepoeng i "Helsefremmende arbeid for barn og unge", med planlagt oppstart hausten 2006.

HiST har samarbeidsavtalar med både Helse Midt - Norge RHF og St.Olav hospital HF om fagleg samarbeid innan praksisstudie i grunn-, etter og vidareutdanning, forskning - og utviklingsarbeid. Avdeling for sjukepleie har fire gongar for året møter med St.Olav HF der praktiske samarbeidsforhold blir drøfta, samt at det vert arrangert felles fagdagar to gonger for året der FoU-arbeid vert presentert for kvarandre. Tilsvarande er det etablert eit samarbeidsorgan mellom Helse Midt - Norge RHF og høgskulane med helse- og sosialfaglege utdanningar i regionen som møtes regelmessig.

Det er også inngått samarbeidsavtalar med Trondheim kommune, Samarbeidskomiteen for Orkdalsregionen, Fosen Regionråd, Blilyst :-)-kommunane¹ om samarbeid om praksisplassar innan helse og sosialfaga. Samarbeidsavtalen med Blilyst :-)-kommunane omfattar også samarbeid innan alle HiSTs sine fagavdelingar om gjennomføring av høgskoleutdanningstilbud desentralisert. Som eit resultat med samarbeidet med Blilyst :-)-kommunane vart det starta opp eit studietilbod i spesialpedagogikk frå hausten 2005, det vart satt i gang tre forprosjekt om ulike desentraliserte utdanningstilbod; vernepleieutdanning, vidareutdanning innan kreftsjukepleie og logistikk-kurs. Andre kurs som er spesielt tilrettelagt for Blilyst :-)-er Drift av lokalnettverk, Informasjonsforvaltning og IP-telefoni.

¹ Et utviklingsprogram for Innlandskommunane Holtålen, Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Røros, Selbu og Tydal.

Under føresetnad av finansiering og tilstrekkeleg med søkjarar vil studietilboda kome i gang i 2006. Som ei oppfølging av samarbeidsavtalen med Blilyst :-) –kommunane vert gjennomført eit møte kvart år der ordførarane og rektorat og dekanar møtes for å få ein status over oppnådde resultat siste år og planar for neste år.

Avdeling for lærar- og tolkeutdanninga (ALT) har avtalar med Trondheim, Malvik og Klæbu kommunar om samarbeid for praksisplassar for lærarutdanninga. ALT har mykje kontakt og godt samvirke med regionale samarbeidspartar og deltek i faste fora og møtepunkt. Her kan til dømes nemnast møte med skolar og skoleeigarar i samband med praksis, FoU - prosjekt, etter- og vidareutdanning og med oppvekst- og utdanningsavdelinga hos Fylkesmannen. Elles er det tilsvarende kontakt og samarbeid med institusjonar og etatar knytte til profesjonar innanfor teiknspråk og tolkeutdanning, mellom anna ei rekkje kompetansesentra under Statped.

Avdeling for teknologi har inngått samarbeid med ein del større verksemdar som Nord-Trøndelag Energiverk og TrønderEnergi. Samarbeidet omfattar gjesteforelesarar, studentoppgåver og FoU - samarbeid. AFT har utvida samarbeidet med bransjeorganisasjonen Norsk industri (tidlegare Prosessindustriens landsforbund (PIL) som no har fusjonert med Teknologibedriftenes landsforbund). Dette samarbeidet omfattar etter og vidareutdanning innan ingeniørfaga generelt og spesielt den desentralisert ingeniørutdanninga som HiST har hatt eit langvarig samarbeid med PIL.

Matteknologisk utdanning ved Avdeling for mat og medisinsk teknologi har tilsvarende samarbeid med TINE om praksisplassar og etter og vidareutdanning, med Gilde om praksisplassar og med Fiskeri- og havbruksnæringens landsforeining om FoU - samarbeid. Etter initiativ og stor arbeidsinnsats frå HiST er aksjeselskapet Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS etablert, og med deltaking frå mange næringslivsaktørar frå heile verdikjeda, bransjeorganisasjonar, kommunar og fylkeskommunar og dei andre utdannings- og forskingsmiljøa. Selskapet skal vere reiskap for samarbeid mellom industrielle aktørar, småskalaprodusentar, landbruk, havbruk og utdannings- og forskingsinstitusjonar om utvikling av trøndersk mat.

TØH har i dei siste åra satsa sterkt på å utvikle eit fullverdig bachelorstudium og to masterstudium, noko som også har vore eit sterkt ønskje frå regionen. Her er det også eit godt samarbeid med sentrale samfunnsaktørar som NHO, Kommunens Sentralforbund og LO.

I 2005 har TØH utarbeida eit nytt studietilbod "Offentlige anskaffelser" på 30 studiepoeng etter initiativ frå eksterne aktørar.

Vidare har både AFT, matteknologisk utdanning ved AMMT, AITeL og TØH samarbeid med ei rekkje små og mellomstore verksemdar i samband med studentoppgåvene som inngår som siste del av bachelor og masterutdanningane ved desse avdelingane. Årleg utfører studentane ved HiST om lag 200 studentoppgåver i private verksemdar under faglig vegleiing. Arbeidsinnsatsen som studentar og fagleg tilsette legg ned i desse oppgåvene utgjer ein verdi på 31 mill. kr. Om lag 75% av desse studentoppgåvene vert utført i Trøndelag.

HiST gir innovasjon og entreprenørskap høg prioritet og deltek aktivt i det regionale partnerskapet for å nå det overordna måla i fylkesplana om *"at Trøndelag skal bli den mest kreative regionen i Europa"*.

Høgskolen har delfinansiering på to eigeninitierte prosjekt frå Noregs forskingsråd som er retta inn mot å styrkje næringsliv og offentleg tenesteyting i regionen. I programmet næringsretta høgskolesatsing ved HiST (nHS HiST 2005-06) . Programmet nHS HiST rettar framleis innsatsen mot næringsområda helseteknologi, mat og metallarbeidande industri/energisektoren (omfattar og naturgass/olje) og Innlandet i Sør-Trøndelag som geografisk område. Nytt for 2005 er spesielt det tverrfaglege samarbeidet internt ved HiST der AMMT og TØH har samarbeidd med småskala matprodusentar og arbeidd med deira utfordringar spesielt knytte til marknadsføring/merkevarebygging. Innan metallarbeidande industri har ein etablert eit samarbeid om

eit regionalt utviklingsprosjekt saman med Næringsforeninga i Trondheim. *HiST har vore involvert i x SkatteFUNN-prosjekt i 2005 med ei samla budsjett på xx mill. kr. (holder på å sjekke opp tallene)*

I programmet FORNY HiST 2005 har hovudmålet har vore å følgje opp og vidareutvikle idébanken ved høgskolen, samt å halde fram med å arbeide for at nyskappingsverksemda blant både studentar og fagleg tilsette skal auke. Frå sommaren 2005 har vi ein prosjektmedarbeidar i FORNY HiST i heil stilling til oppfølging av forretningsidear i Innovasjonsbanken ved HiST. Ved utgangen av året såg vi konkrete resultat med auka tilfang av nye idear, samstundes som meir modne prosjekt har fått den naudsynte oppfølginga slik at vi har kunna overføre desse til kommersialiseringsaktøren LEN, sjå kap. 5.2.1.

HiST deltek i OECD-prosjektet "Supporting the Contribution of higher education institutions to regional development", eit samarbeidsprosjekt mellom NTNU-SINTEF, HiNT, HiST, Sør-Trøndelag fylkeskommune, Nord-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune. Hovudmålet med prosjektet er å få verknad for den regionale utviklinga av utdanningsinstitusjonane sine bidrag gjennom å betre samspelet både dei imellom og med regionale aktørane. Det er gjennomført ei regional sjøltevaluering i 2005 som skal leggja grunnlaget for ei internasjonal erfaringsutveksling i 2006. 12 regionar deltek frå 10 OECD-land der Trøndelag er einaste region i Noreg som deltek i dette OECD-prosjektet.

HiST er også involvert i EU-prosjektet RIS Trøndelag, Regional Innovation Strategy. Mål med RIS-prosjektet er å utvikla ein regional innovasjonsstrategi ved bruk av ein metodikk utprøvd i ein rekkje europeiske regionar.

Gjennom etablert kvalitetssystem rapporterer avdelingane relevans, dvs om utdanninga har dei "rette" kvalitetar i forhold til den verksemda den utdanar til og dei behov som samfunnet har, jamfør kap. 6 i Kvalitetsrapport HiST 2004-2005.

HiST har gjennom heile 2005 arbeida med å effektivsera og sikra kvaliteten av den eksternfinansierte verksemda slik at vi som organisasjon skal kunne auka samarbeidet med eksternt samfunnsliv og næringsliv. Dette arbeidet vil halde fram i 2006.

5.2 Innovasjon og entreprenørskap

5.2.1 Rapport 2005

HiST starta i 2002 arbeidet med ei større strategisk satsing på innovasjon, entreprenørskap, næringsretta verksemd og eksternfinansiert verksemd. Strategisk plan for HiST saman med "Handlingsplan for innovasjon og entreprenørskap ved HiST" er plattformen for arbeidet. Ein har lagt vekt på å utvikle avdelingsovergripande program som skal fungere som paraply for fleire ulike tiltak innan både næringsretta nyskaping ved HiST og FORNY HiST. Ved å leggje sterk vekt på koordinering vil ein medverke til å byggje opp sterke fagmiljø ved HiST innanfor dette prioriterte området.

Som ein viktig del hevinga av forskingskompetansen innafor innovasjon og entreprenørskap vart det i 2004 etablert et 3-årig forskingsprosjekt som varer fram til medio 2007: "HiST innovasjon og entreprenørskap". Forskingsprosjektet er inndelt i fire satsingsområde: A: Entreprenørskap og haldningar, B: Innovasjon og samspill mellom organisasjonar, C: Entreprenørskap og utdanning, D: Innovasjon, produktdesign og bruk av ny teknologi. Som ein del av dette FoU-prosjektet har HiST gjennomført ein analyse av innovasjon og samarbeid i sjømatsektoren (havbruk) i Trøndelag.

HiSTs eiga forskning innan fagfeltet er styrka ytterlegare ved at to doktorgradsstipendiatar er tilsett frå sumaren 2005. Stipendiatane vil bruka noko av sitt pliktarbeid til å stimulera til og følgja opp idear fram mot kommersialisering ved HiST.

HiST fekk tildelt midlar til næringsretta høgskolesatsing for 2005-06. Hovudmålet for nHS HiST 2005-06 er å stimulera til og vidareutvikle dei institusjonelle endringar internt i HiST, slik at HiST skal verta ein meir aktiv samarbeidspartnar og kunnskapsleverandør for verksemder som vil styrke si FoU - satsing. Dette skal gjerast ved tett samarbeid med verksemder og klynger av verksemder gjennom konkrete utviklingsprosjekt. Hovudsatsingsområda er mat, helseteknologi og energi/metallarbeidande industri.

Undervisningstilbod:

Tabell 5.a Undervisningstiltak i nyskapingssamanheng				
Emne	Studieprogram-tilknytning	Studiepoeng	Avlagte studiepoeng (eksternfinansiert)	Avlagte studiepoeng (egenfinansiert)
OR315 Endringsledelse	Bachelor i øk	6,0		
IN232 Innovasjon og entreprenørskap	Bachelor i øk	6,0		
MINT5020 Endringsprosesser i komplekse org.	MSc i øk/adm	7,5		
MINT5080 Utviklingsledelse og planlagt endring	MSc i øk/adm	7,5		
FV100A Bedriftsetablering	Bachelor i teknolgi	6,0		
7GSPiE Innovasjon og entreprenørskap i helse og Sosialektoren	Bachelor ASP, AHS	7,5		
ENTREP 130 Entreprenørskap i skolen	ALT	30		
LO503D Entreprenørskap	Bachelor AITeL	6,0		
LO502D Markedsorientert produktutvikling	Bachelor AITeL	6,0		
I samarbeid med NTNU:				
TIØ4250 Entreprenørskap - Venture Cup	HiST/NTNU	7,5		
Skandia Take Off	HiST/NTNU	6		
SUM		69		

Avdeling for lærar og tolkeutdanning (ALT) utvikla studietilbodet på 30 studiepoeng "Entreprenørskap i skolen" i 2004, og gjennomførte første studietilbodet skoleåret 2004/05. Eigen evalueringsrapport er utarbeidet. Vidare deltok ca 100 lærarstudentar som vegleiarar for skuleelevar i grunnskolen under eit arrangement under Technoport hausten 2005. Arrangementet var eit samarbeid med Ungt Entreprenørskap i Sør-Trøndelag.

Ut frå erfaringar i 2005 vil ALT integrera entreprenørskapstenkinga i den obligatoriske delen av lærarutdanninga gjennom eit tverrfagleg prosjekt i 3.studieår våren 2006. Vidare vil ALT starte opp eit nytt studietilbod i Entreprenørskap i skolen frå hausten 2006.

HiST tok på seg å arrangere ein workshop "Innovasjon og entreprenørskap ved høgskolene" i regi av Innovation Net. Planlegginga har utført i 2005, gjennomføringa skal skje i februar 2006. Her vil blant anna HiSTs erfaringar med "Entreprenørskap i skolen" og "Innovasjon og entreprenørskap i helse og sosialektoren" verta presentert.

HiST fekk prosjektmidlar frå NFR til FORNY HiST 2005. Vinteren 2005 vart det gjennomført ei utgreiing der det vart kartlagt kva andre universitet og høgskolar har av inkubatorar/preinkubatorar og erfaringar frå desse. Det er også peika på tiltak og prosedyrar for å korleis etablere preinkubatorfacilitetar ved HiST. Denne vil bli følgt opp overfor Høgskolestyret vinteren 2006. Frå 1.august 2005 har vi engasjert ein FORNY HiST prosjektmedarbeidar i heil stilling til oppfølging av forretningsidear i Innovasjonsbanken ved HiST, samstundes som nye idear frå fagmiljøa vert

registrert fortløpande. Ved denne satsinga ser vi konkrete resultat med auka tilfang av nye idear, samt at meir modne prosjekter har fått den naudsynte oppfølginga slik at vi har kunne overføra desse til kommersialiseringsaktøren LEN.

Det vart også utlyst HiST Gründerstipend i 2005 og det kom inn 8 idear. Fire stipend ble utdelt på til saman NOK 400. 000. Førsteprisen gikk til ein førsteamanuensis ved AFT, dei tre andre premiane gikk til studentar frå AHS, AFT og ASP.

Det vart for første gong gjennomført ein eigen idékonkurranse ved helse- og sosialfaglige utdanningar. Krava her var at ideane skulle ha ei kopling til helse- og sosialt arbeid. Det kom det inn 5 idear, og to premier ble delt ut, begge til studentar. Premieutdelinga til både Gründerstipendet og idékonkurransen inngikk som HiST - arrangement under Forskingsdagane.

Vidare deltek HiST i samarbeidsprosjekt Venture Cup Trøndelag 2005. Venture Cup er både ein forretningsplankonkurranse og eit fagtilbod. HiST deltok med 10 idear i både fase 1 og fase 2. 15 HiST - studentar tok eksamen i faget.

Våren 2005 var siste prosjektsemester for utviklingsprosjektet Skandia Take Off, eit samarbeidsprosjekt mellom NTNU, Mitthögskolan i Östersund, HiNT og HiST. 6 studentar og tre fagleg tilsette frå HiST deltok i vårsemesteret. Gjennom "Take Off"-programmet får dei delta i utviklinga av ei forretningsplan for ein gründer eller ei bedrift. Det er studentar frå dei tre avdelingar (TØH, AFT, AITeL) ved HiST som deltek. Våren 2005 deltok fagleg tilsette frå ALT og AHS. Hausten 2006 deltok førstepremievinnaren frå HIST Gründerstipend med sin forretningsidé og fekk utarbeida forretningsplan for sin idé.

Høgskolestyret vedtok i februar 2005 eit system for å handsame oppfinningar gjort ved HiST i samband med oppfølging av "*Lov om retten til oppfinnelser gjort av arbeidstakere*". Systemet ved HiST vart gjort gjeldande frå 1. mars 2005 og har ikkje tilbakeverkande kraft. Vi legg opp til samarbeid med aktørar som Leiv Eirikson Nyskaping AS, NTNU-TTO, Innovasjon Noreg osb. HiST har inngått samarbeidsavtale med LEN som kommersialiseringsaktør og med NTNU TTO AS med omsyn til erfaringsutveksling. Dette arbeidet ser vi i samanheng med FORNY HiST og samarbeidet om FORNY Kommersialiseringsmidlar til Midt-Noreg.

Tabell 5.b Mottatte forretningsideer m.m.

	Frå aktivitet ved egen institusjon til egen kommersialiseringsenhet	Frå aktivitet ved egen institusjon til samarbeidande kommersialiseringsenhet	Frå aktivitet ved andre institusjonar til egen kommersialiseringsenhet
Registrerte idear totalt i 2005		Ca 20	
Mottatte forretningsidear		3-6	
Registrerte patenter		1	
Inngåtte lisensieringskontraktar			
Nye foretak etablert		1	

Tabell 5b er ikkje 100% sikker, idet det er fleire forretningsidear vi har diskutert med LEN i 2005, men ikkje har kome så langt at vi har skreve prosjektavtale. Det er inngått ein prosjektavtale med LEN som gjeld overtaking av oppfølging av ein patent samt avtale om liseseringsbistand. Vi har vore i dialog med LEN om fleire moglege prosjektavtarar både frå fagleg tilsette og studentar som har fått gründerstipend og premie frå idékonkurransen i 2005.

5.3 Randsoneinstitusjonar

5.3.1 Rapport 2005

HiST Kompetanse AS vart stifta 02.04.2004 der HiST har 100% eigarskap. Høgskolestyret har gjort vedtak om at all randsoneverksemd ved HiST enten skal verta kanalisert gjennom aksjeselskapet eller HiST sitt institusjonsrekneskap. Det er utarbeida ein eigen samarbeidsavtale mellom HiST og HiST Kompetanse AS, vedteke i Høgskolestyret 15.12.2004.

HiST har sagt opp samarbeidsavtalane med STIMULI AS og stiftelsen TISIP i 2005. Prosjekter som var satt i gong i desse randsoneselskapa før 1.1.2005 vart gjennomført som planlagt ut 2005, men ingen nye tiltak er satt i gang i 2005.

Dei lokale retningslinjene for eksternfinansiert verksemd ved HiST er revidert i samsvar med rundskriv F-35-02. 2004. Desse retningslinjene gjeld både for eksternfinansiert verksemd organisert HiST og HiST Kompetanse AS. HiST innførte ein ny administrativ modell frå 01.01.2004. Den eksternfinansierte verksemda ved HiST skal no inngå som ei heilskapleg plan for verksemda, og skal inngå i den same faglege styringa som anna verksemd ved HiST.

Ein vil derfor arbeide vidare med å sjå eksternverksemda i samanheng med bruken av FoU - ressursar og andre internressursar som lekk i finansieringa i prosjekt med eksterne partnrar.

Tabell 7.3.1 Samarbeid med randsoneinstitusjoner 2005

			Avtale om	
Samarbeidspartner:	Eigarandel	Styredeltaking	personalutveksling	Ant. Årsverk
HiST Kompetanse AS	100%	Ja, 5 av 5	Ja	0

Målet for den eksternfinansierte verksemda for HiST er vedtatt i strategisk plan:

”Eksternfinansiert virksomhet bygger på kompetanse som HiST har utviklet gjennom sin ordinære utdannings-, forsknings- og utviklingsaktivitet. Eksternfinansiert virksomhet skal bidra til å realisere HiSTs strategier innenfor utdanning, FoU og formidling. Våre eksternfinansierte aktiviteter skal være minimum 15 % av departementsbevilgningen innen 2010.”

Rekneskapsførte oppdragsinntekter utgjør xx mill. kr, ein nedgang/auke i forhold til 2004. Dette utgjør x% av departementsløyvinga i 2005.

Målet for HiSTs totale eksternfinansiert verksemd for 2006 er satt til xx%.

HiST Kompetanse AS:

Selskapets formål er allmenntilleg ved at det skal drive forskning, undervisning og annen verksemd som høyrer naturleg saman med dette, og som er av vesentleg interesse for den faglege verksemda ved Høgskolen i Sør-Trøndelag, men som Høgskolen i Sør-Trøndelag ikkje finner å ville organisere sjølv. Selskapet skal herunder fremme innovasjon og nyskaping i samarbeid med privat og offentlig arbeidsliv. Selskapet kan opprette og delta i andre selskaper, stiftelser og andre samarbeidstiltak for å ivareta sitt formål.

Styret i HiST Kompetanse AS har diskutert ambisjonsnivået for selskapet, og vedtatt eit budsjett for aktiviteten i 2006.

Utviklingsselskapet Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS vart etablert på bakgrunn av ein stor arbeidsinnsats ved AMMT. Dette vert ikkje rekna som HiST sitt eit randsoneselskap. HiST har 13,3% eigarandel i Oi! Trøndersk Mat og Drikke AS

Det er eit tett samarbeid mellom Oi! Og HiST, men no er dette samarbeidet regulert via samarbeidsavtalar og via styrearbeid. HiST er no ein kompetanseleverandør til ulike aktivitetar som Oi! arrangerer.

5.4 Kompetanseutvikling av lærarar

5.4.1 Rapport 2005

HiST er innstilt på at all aktivitet knytt til reforma vil måtte skje i nært samspel med skoleeigar. Reint konkret er samarbeid oppretta innanfor følgjande område:

Praksisretta FoU i samarbeid med skolar og skoleeigarar, med følgjeforsking og aksjonsforsking som hovudstikkord. Dette blir vidareutvikla gjennom "Program for skoleutvikling" og "Program for praksisrettet FoU" i 2006.

Vidareutdanning 15 – 60 stp., inkluderer også skreddarsydde tilbod til enkeltkommunar. For full oversikt, sjå http://www.alt.hist.no/adm/studier/opptak/videreutdanning/index05_06.php
Etterutdanning av ulikt omfang, frå enkeltdagar til fleirårige løp. HiST er tydeleg på at det med tanke på varig læringsutbytte er viktig å vere involvert i heilskaplege etterutdanningstilbod over tid, for eksempel 4-5 samlingar pr. semester med nettarbeid mellom samlingane. Dette meiner vi å ha lukkast godt med, og vi god etterspurnad etter slike samarbeidsorienterte tiltak.

Det er prosjektsamarbeid med enkeltkommunar, blant anna gjennom "Styrking av praksis" og "Lærende nettverk".

Det vert tenkt samhandling med skoler og skoleeigarar på alle område innanfor etterutdanning, noko som bidreg til tett kontakt mot yrkesfeltet.

5.5 Formidling

5.5.1 Formidling

Størstedelen av høgskolen sin formidlingsinnsats foregår gjennom det tette samarbeidet med praksisfeltet og næringslivet kring praksis/hovudprosjekt, etterutdanning, seminar, hospitering og FoU - prosjekt. Parallelt med slik samhandling med offentlege og private regionale samarbeidspartnarar, representerer regionale møter, konferansar og prosjektrapportar ein stadig viktigare arena for det lokale og regionale innovasjonsarbeidet. Desentrale aktivitetar til dømes under forskingsdagane bidreg også til større merksemd om HiST sine tilbod.

Eksternseksjonen har hatt stor suksess med bygging av regionale nettverk og med planmessig informasjon om kva høgskolen kan bidra med i fagleg utvikling. Opprettinga av matsenteret *Oi!* er eit godt døme på at fagmiljø ved høgskolen er ein krumtapp i å samordne og marknadsføre fellessatsing innan eit bestemt område – i dette tilfellet mat.

Tidsskrift

Avdelingane ved HiST gir ut:

HiST - rapportar som kan vere

- Avhandlingar
- Monografiar
- Prosjektrapportar

og *HiST - notat* som kan innehalde

- Artiklar
- Foredrag
- Konferanseinnlegg
- Notat

- Delrapporter

Avdeling Trondheim økonomiske høyskole gir ut *TØH - serien*.

Publikasjoner i *HiST - serien* er prioriterte fellestiltak i arbeidet med formidling av forskningsresultat til allmenta og brukarar.. Fleire av fagmiljøa legg ut resultata frå større og mindre FoU - prosjekt på sine egne vevsider. Utfordringa for høyskolen er å få alle desse arbeida lett tilgjengelege og på felles dataplattform.

Undersøkingar syner at ungdom hentar informasjon om universitet og høyskolar i hovudsak frå internett, og det er ei utfordring å presentere god, informativ kunnskap på nettsidene. Eit vev - prosjekt vart starta opp ved HiST hausten 2005. Det er utarbeidd eit forprosjekt, det skal tilsetjast ein vev - redaktør og det skal utarbeidast heilt nye vev - sider for høyskolen.

Ein har prioritert samordning og koordinering av arbeidet med studieinformasjon ved avdelingane. HiST har vore aktivt med på utdannings- og yrkesmesser, og dette vil ein vidareføre. Frå og med 2002/2003 har HiST samarbeidd med NTNU og DMMH om eit felles opplegg for skolebesøk, og HiST deltek i marknadsføringa av Trondheim - Studentby 1.

Forskningsdagane vart markerte på fleire frontar av HiST, men hovudsatsinga i 2005 var markering av Fysikkens år. I den samanhangen inviterte HiST med seg Tekna og NITO for saman å arrangere "Realfagløft" ein oppsøkjande og annleis fysikktime. 6 bransjar/bedrifter sponsa tiltaket med nær 100 000 kroner. 32 skoleklassar- dei fleste i vidaregåande skole men også nokre ungdomsskoleklassar - fekk besøk av ein HiST - lærar og HiST - studentar. Dei fekk oppleve ein annleis fysikktime, med enkle, billige men effektfulle fysikkforsøk og eit innbydande, illustrert hefte med forklaringar. Tiltaket vart svært populært og både elevar og lærarar ville ha fleire besøk, sponsorane var uvanleg lette å be, men i etterlyste breiare, meir planmessig satsing og vidareføring av desse gode stunta – synd det ikkje finst pengar til meir slikt.

Både gjennom pressemeldingar i samband med forskningsdagsarrangement og ved andre faglege presentasjonar, har vi lukkast med å nå ut i dagspressa med ein del oppslag. Sidan sportsjournalistar er meir vanlege enn forskningsjournalistar, er det ei stor utfordring å få media meir interesserte i forskningsformidling. Som det går fram av tabell 4.5.2 legg høyskolen mykje arbeid i formidling til allmenta og til brukarar gjennom artiklar i nasjonale tidsskrift, kronikkar med vidare i aviser, gjesteforelesingar/foredrag og innslag i radio/TV. Vi reknar framleis med ei stor underrapportering av gjennomførte formidlingstiltak.

Høgskoleavisa i Trøndelag kjem ut kvar fjortande dag, og er eit viktig informasjonsorgan både internt i verksemda og eksternt. Høgskoleavisa er eit samarbeidsprosjekt med HiNT og DMMH. Avisa vert delt ut til studentar og tilsette, til samarbeidspartnarar og styresmakter. HiST opprettheld støtta til *Høgskoleavisa i Trøndelag* som eit sentralt tiltak innanfor området. Høgskoleavisa er viktig både som kanal ut mot brukarar i regionen, for å spreie informasjon til styresmakter, og mot samarbeidande institusjonar i trøndelagsfylka, ho går óg til andre høyskolar og universitet. Avisa er flink til å presentere faglege nyvinningar ved høyskolane våre, og er såleis av interesse for praksisfeltet og samarbeidspartar.

Det er stor aktivitet knytt til fagleg formidling gjennom munnlege presentasjonar av ulike slag. Dette er ein viktig aktivitet for høyskolen, både i høve til ansvaret for brei formidling av ny kunnskap til våre samarbeidande profesjonsfelt innan både offentleg og privat verksemd, oppbygging og vedlikehald av nettverk, samarbeidsrelasjonar. Den store forskjellen i både publiserings- og formidlingsfrekvens fagmiljøa imellom syner at vi har store historiske skilnader, men også at høyskolen har ei utfordring i å få registrert all FoU - og formidlingsaktivitet som høyskolens tilsette tek del i.

Deltaking på ulike nasjonale og internasjonale konferansar, seminar, bedriftsforedrag og gjesteførelingar, publisering av artiklar i bransjetidsskrift, i vitenskaplege tidsskrift og nyskriving av lærebøker og læremateriell er høgskolen sine viktigaste formidlingsbidrag. Mange av fagfelta har også formidling i meir kunstnarlege uttrykksformer, slik som multimediautvikling, bygningsvern, musikk, forming. Vi vonar at alle desse formidlingsformene som tradisjonelt er høgskolanes sterke side, vil gje økonomisk utteljing i departementets nye økonomimodell for FoU. Det blir avgjerande at den nye finansieringsmodellen kjennest rettferdig for alle fagmiljø med deira historiske særpreg, og at den ikkje styrer høgskolane bort frå viktige samfunnsoppgåver slik som innovasjonsarbeidet gjennom den nære, fruktbare samhandlinga med arbeidslivet. Det er også viktig at ein ikkje utviklar eit byråkrati rundt registrering og rapportering av parametarar som skal inngå i økonomitildelingsmodulane.

5.6 Fleksible utdanningstilbod og etter- og vidareutdanning

Ettersendes.

5.7 Samarbeid med regionale helseforetak

Ettersendes.

5.8 Rekruttering av studentar med minoritetsspråklig bakgrunn

Ettersendes.

6 Administrasjon, personal, helse, arbeidsmiljø og sikkerheit

6.1 Styringa av institusjonen

6.1.1 Rapport 2005

Høgskolen har i 2005 arbeidd vidare med implementeringa av den nye organisasjons- og styringsstrukturen som følgd av vedtaka i dei interne organiseringsprosjekta Org2002 og Adm2003.

Hovudmåla for omorganiseringa var å forenkle og forsterke styringsstrukturen i høgskolen. Instituttnivået er avvikla på dei store avdelingane. Høgskolen fekk frå 1. januar 2004 desse avdelingane:

- Avdeling for helse - og sosialfag
- Avdeling for informatikk og e-læring
- Avdeling for lærer - og tolkeutdanning
- Avdeling for mat - og medisinsk teknologi
- Avdeling for sykepleie
- Avdeling for teknologi
- Avdeling Trondheim økonomiske høgskole

Kvar avdeling vert leia av ein åremålstilsett dekan med ansvar for både fagleg og administrativ verksemd i avdelinga. Avdelinga har eit overordna organ, avdelingsstyre, med representantar for både fagleg og administrativt tilsette, studentane og eksterne partar (2).

Avdelingane har ut frå eigne faglege strukturar og satsingsområde organisert verksemda si i såkalla programområde, men desse har ikkje status som grunneiningar. Programområda vert leia av programansvarlege utpeika av dekanen i samråd med avdelingsstyret.

Tabell 6.a Val av intern styringsmodell

Intern modell for leiing	<i>Delt fagleg og administrativ leiing</i>						<i>Einheitleg fagleg og administrativ leiing</i>					
	Valgt fagleg leiar			Tilsett fagleg leiar			Valgt einheitleg leiar			Tilsett einheitleg leiar		
	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	utan styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	utan styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	utan styre el. råd	m/ (valgt) styre	m/ (valgt) råd	uten styre el. råd
<u>Avdelingsnavn:</u>												
Avd. for helse- og sosialfag										X		
Avd. for sykepleie												
Avd. for mat- og medisinsk teknologi										X		
Avd. for teknologi										X		
Avd. for informatikk og e-læring												
Avd. for lærer-og tolke-utdanning										X		
Avd. Trondheim økonomiske høgskole										X		
										X		
										X		

Frå starten av 2004 vart den samla administrasjonen under høgskoledirektøren organisert i 4 seksjonar:

- Seksjon for personaladministrasjon og organisasjonsutvikling
- Seksjon for drift og infrastruktur
- Seksjon for økonomi og rekneskap
- Seksjon for studier, FoU og samfunnskontakt

I 2005 har eit utval oppnemnd av høgskoledirektøren gjort ei utgreiing av røynslene med den nye administrasjonsordninga. Bakgrunnen for dette arbeidet var at ein i åra 2003 og 2004 såg at talet på årsverk til administrative stillingar i høgskolen hadde auka. På grunn av svakare budsjett med pålagde reduksjonar i opptaket til studieplassar, må høgskulen gå vidare med ei effektivisering av dei administrative tenestene. Innstillinga frå dette utvalet er pr. februar 2006 ferdig, og vil eventuelt danne grunnlaget for justeringar i høgskoleadministrasjonen si organisering og oppgåvefordeling.

Høgskolen har og i 2005 arbeidd med å taka i bruk nye administrative IKT - verktyg. Ein har sett i gang eit standardiseringsprosjekt for den teknologiske infrastrukturen (Server/OS-prosjekt). Det vart og starta opp med innføring av elektronisk fakturahandsaming (Contempus Invoice) og gjort førebuingar for implementering av nytt løns- og personalsystem (SAP) og ny elektronisk sakshandsaming og arkivsystem (ePhorte).

Honorar til styremedlemmer

Høgskolen honorerer dei eksterne medlemmene og studentrepresentantane i høgskolestyret med kr. 275 for kvar medgått time x 1,5 i styremøta.

6.2 Personal

6.2.1 Rapport 2005

Talet på årsverk i HiST som er registrerte i DBH - basen pr. 1. oktober 2005 er 675,50, av dette 57,4 pst kvinner.

Høgskolen har følgjande leiarstillingar: høgskoledirektør, 4 seksjonsdirektørar og 7 dekanar. Dekanane har fagleg og administrativt ansvar og er tilsette på åremål. I desse leiarstillingane er det 4 kvinner. I tillegg har høgskolen nokre tidlegare leiarar tilsette i stillingskodar som avdelingsdirektør utan leiaransvar. Høgskolen har vald rektor og prorektor. Begge desse er kvinner.

Timelærarar/hjelpelærarar

Ettersendes.

Gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjonar

Ettersendes.

Kvinner i vitsskapelege og administrative stillingar (årsverk)

Handlingsplan for likestilling for Høgskolen i Sør-Trøndelag som var gjeldande fram til og med 2005, sette primært søkjelyset på kvinner i undervisnings- og forskarstillingar og fastsette måltal for einingane og stillingsgruppene.

Frå 2004 til 2005 har talet på kvinner i undervisnings- og forskarstillingar ved Høgskolen i Sør-Trøndelag auka frå 49,5 pst til 53,1 pst. Auken har vore både i stilling som høgskolelektor og i stillingar som førsteamanuensis og førstelektor. Kvinner i stipendiatstillingar (årsverk) utgjorde 66,4 pst.

Høgskolen brukar strategiske FoU - midlar til delvis frikjøp frå arbeidsplikta åt førsteamanuensar med høg kompetanse. Midla kan søkjast av personar som innan kort tid vil oppnå opprykk til professor. Gjennom slike toårige stipend prøver høgskolen spesielt å støtte ei utvikling i retning av fleire kvinnelege professorar. Seks tilsette har slikt stipend i 2005/2006, av desse tre kvinner.

Som det går fram av kap. 11, tabell 3.1 er det pr. oktober 2005 ikkje kvinner blant dei tilsette i professorstillingar. I professor II-stillingar er 33,33 pst (4 stk) av dei tilsette kvinner.

For å auke likestillinga i verksemda har Likestillingsutvalet ved Høgskolen i Sør-Trøndelag hausten 2005 arbeidet med revisjon av *Handlingsplan for likestilling for Høgskolen i Sør-Trøndelag for perioden 2006 – 2010*. Planen ble endeleg vedteken av Høgskolestyret i januar 2006.

Kompetanseheving for tilsette

Ettersendes.

Sjukefråvær

Ettersendes.

6.3 Arbeidsmiljø

6.3.1 Rapport 2005

Det vart i 2004 gjort ein intern revisjon av høgskolen sitt system for helse, miljø og sikkerheit (HMS). Denne vart følgd opp, og ein gjekk i gang med å utvikle eit nettbasert HMS - system som i 2005 inneheld all vesentleg informasjon som støtte for arbeidet på dette feltet. Det har i 2005 vorte arbeidd vidare opplæring for alle aktørane på området med særleg vekt på verneomboda og HMS – sakshandsamarar. HiST inngjekk våren 2005 avtale om å være IA - verksemd.

I samband med arbeidet for å etablere internkontrollrutinar for førebyggjande brannvern er det i 2005 utarbeidd eit utkast til avtalar om ansvar og oppgåvefordeling på dette feltet mellom HiST som leigar og dei ulike utleigarane av bygningar som HiST driv si verksemd i. Ein er no, pr. februar 2006, i ferd med å inngå slike avtalar.

Ved årsskiftet 2005/2006 hadde ein eit samordna branntilsyn i alle leigelokala til HiST. Rapportane frå desse tilsyna avdekte nokre avvik som ein i samarbeid med utleigarane no er i gang med å rette opp.

7 Bygg og leige

7.1 Areal

Lokalisering av Høgskolen

Høgskolestyret har i fleire omgangar stadfesta HiST sine strategiar rundt framtidig lokalisering av høgskolen, bl a i styresak 104/2003 der desse prinsippa for samlokalisering vart lagd til grunn:

- Nærleik til HiST sin viktigaste samarbeidspartar NTNU og St. Olavs Hospital
- Så stor grad av samlokalisering av høgskolen si verksemd som mogeleg
- Kostnadseffektiv utbygging og drift som kan frigjere flest mogeleg av dei samla ressursane ved høgskolen til faglig verksemd

NTNU starta hausten 2004 opp eit arbeid for å kartlegge om det var mogeleg å samlokalisere heile NTNU si verksemd. Sentralt står spørsmålet om ein skal flytte Dragvoll - miljøet til Gløshaugenområdet. Høgskolestyret ved HiST vedtok i sak 017/2005 at ein skulle gå inn i et felles prosjektsamarbeid med NTNU for å utreie ei eventuell samlokalisering, og prosjektet vart etablert i mars 2005 under namnet NTNU 2020/HiST 2020 – Eventuell samlokalisering.

Prosjektet som starta som ein diskusjon om samlokalisering av Dragvoll/Gløshaugen og NTNU/HiST, har utvikla seg til å bli eit byutviklingsprosjekt der Trondheim kommune er tungt inne i prosessen som fast partnar i prosjektsamarbeidet. I tillegg deltar Studentsamskipnaden i Trondheim og SINTEF i prosjektet. Det har blitt lagt ned eit omfattande arbeid i prosjektperioden, der flytting og etterbruk av Dragvoll har stått sentralt. Prosjektperioden vil strekkje seg over svært lang tid, noko som set store krav til finansiell styrke hos samarbeidspartane på privat side. Store deler av finansieringa (NTNU sin del) er knytt til avhending og utbygging av Dragvollområdet til eit nytt bustadsområde i Trondheim. Ein har difor valt å lyse ut prosjektet etter prosjektalliansemodellen. HiST sin del av finansieringa er knytt til den del av HiST si løyving som kvart år vert avsett til husleige.

Det har vore gjennomført prekvalifiseringskonkurranse for å knytte til seg kvalifiserte private samarbeidspartar. Det er to tilbydarar som er funne kvalifiserte. Begge dei to alliansane består av store entreprenørselskap og finansinstitusjonar. Det vil bli arbeidd vidare med å velje ut kven av desse to alliansane ein til slutt vil inngå samarbeid med.

I byrjinga av mars vil utgreiinga og tilrådinga frå styringsgruppa bli sendt ut på høyring internt i institusjonane. Dei to styra vil så ta ei avgjerd i mai.

Om styret ved NTNU i mai skulle si nei til vidare utgreiing om samlokalisering for sin del, vil HiST uansett vidareføre arbeidet med eiga samlokalisering i tråd med tidlegare styrevedtak.

Øya sjukeheim

Sumaren 2005 gikk HiST inn i eit samarbeid med Trondheim kommune og NTNU i samband med bygging av ein ny sjukeheim i Trondheim – Øya sjukeheim. Sjukeheimen vert bygd i Håkon Jarls gt, rett ved St Olavs Hospital. HiST si radiografutdanning held i dag til i Håkon Jarls gt. Desse areala vil bli selde til Trondheim kommune. Dagens bygningsmasse vil bli riven for å gje plass til sjukeheimen.

HiST ynskjer å flytte avdeling for sjukepleie (ASP) inn i sjukeheimen, saman med Trondheim kommune, NTNU og St Olavs Hospital. Studentane har bortimot halvdel av tida si i praksisundervisning, og St. Olavs hospital er HiST sin viktigaste praksisarena. Det medisinske fakultet og St. Olav er ASP sin viktigaste faglege samarbeidspart innan forskning. Felles lokalisering av NTNU,

St. Olavs hospital, Trondheim kommune og HiST er eit viktig fagleg tiltak som vil styrke helsefagleg utdanning og forskning ved HiST. Sjukeheimsarbeid er eit satsingsområde for HiST, og sjukeheimen vil vere både ein praksisarena og eit forskingslaboratorium for høgskolen.

Sjukeheimen vil etter planen stå klar til innflytting årsskiftet 2007/2008.

Trondheim kommune vil stå som eigar av bygget, og KD har gitt HiST fullmakt til å inngå ein leigekontrakt over 40 år for å få realisert prosjektet. Høgskolen vil bli stilt overfor finansielle utfordringar i fm innflytting i Øya sjukeheim. Dette har samband med at dei lokalane som sjukepleieutdanninga flytter ut av i 2008, er omfatta av ein leigekontrakt som går ut 2010. HiST har sett i gang eit prosjekt for å sjå om ein kan få til interne omflyttningar som gjer det mogeleg å flytte ut av lokala i Tungaveien og på den måten få redusert husleiga og meirkostnadane knytt til innflytting i Øya sjukeheim. Dette vil medføre kostnader i 2007 knytt til ombyggingar, m.a. av prosesslaboratorium for mat flyttekostnader i knytt til sjølve innflyttinga i Øya sjukeheim.

Høgskolestyret har hatt denne saka til handsaming i fleire møtar. Det blei eit einstemming vedtak for flytting til Øya sjukeheim på styremøte 1. februar 2006.

Areal generelt

Høgskolen si verksemd er i dag spreidd utover eit stort geografisk område i Trondheim. Pr 01.01.06 disponerer HiST i alt 76 171 kvm. HiST har avslutta to leigeforhold i løpet av 2005:

- Orkdal kommune (200 kvm) avslutta 30.06.05
- Hørlocks vei 66 (1205 kvm) avslutta 31.12.05

Ein viser til kap. 10, tabell 5.1 for ein meir detaljert oversikt over høgskolen sine lokale. Dei totale rekneskapsførte leigekostnadene vart i 2005 ca 74,7 mill. kr.

Hausten 2005 flytta bioingeniørutdanninga ved HiST frå Medisinteknisk forskingssenter og inn i nye lokalar i Laboratoriesenteret ved St Olavs Hospital – Universitetssjukehuset. Staten ved NTNU tek vare på eigarposisjonane som er knytt til universitets- og høgskoleareala. Det er utarbeid ein egen avtale som regulerer sambruk av areala og fordeling av driftskostnadane mellom HiST og NTNU.

Som ein følgje av bygging av Øya sjukeheim, må HiST si radiografutdanning flytte ut av lokala i Håkon Jarls gt. Desse flyttar i løpet av våren 2006 inn i Medisinteknisk forskingssenter.

Bygg og vedlikehald

HiST sin strategi for vedlikehald er å utføre kontinuerlege tilpassingar i eksisterande lokale for å oppgradere dei i samsvar med dagens krav, og høgskolen sine særegne behov. Ein søker å legge tilhøva til rette for eit godt indre og ytre arbeidsmiljø for alle med tilhald i bygga. I dette arbeidet legges ein stor vekt på eit godt samarbeid med dei ulike huseigarar som HiST har leigeavtalar med.

I samband med dei store samlokaliserings- og utbyggingsplanar som HiST no vurderar, har ein i 2005 vore svært varsam med investeringar i dagens bygningsmasse. Dette vil og vere høgskolen si haldning i tida framover, inntil ein veit meir om dei framtidige lokaliseringsalternativa.

HiST har fokus på inneklima og forbruk av energi, og har gjennom eit eige energiprogram i samarbeid med utleigarane gjennomført ei rekkje tiltak for å spare energi og betre inneklimaet. Det er organisert ei samarbeidsgruppe i HiST som skal dekkje alle bygga, og som arbeider aktivt for å finne forbetringar som kan redusere energiforbruk, og betre inneklima.

HiST har ikkje etablert ordningar med intern husleige for våre einingar.

Tilrettelegging til funksjonshemma studentar

Høgskolen har som mål å leggje til rette for funksjonshemma studentar. Etter kvart som vi rehabiliterer areala blir desse tilpassa dei funksjonshemma.

I 2005 er mellom anna desse tiltaka gjennomført:

- Hovudinngang i Gunnerusgt 1 er tilrettelagd med automatikk/adgangskontroll i tråd med krava til universell utforming
- Tilrettelagt heisstyringssystem i Gunnerusgt. 1 for funksjonshemma som må nytta heis
- Skifta ut golvteppe til golvbelegg i biblioteket i Ranheimsveien. Betrar inneklimaet for tilsette og studentar - ikkje minst for allergikarar
- Oppgradert og installert teleslynger på undervisningsrom
- Automatisert opning og lukking av gangdører i Ranheimsveien
- Merka trappetrinn i Ranheimsveien. Betre tilhøve for synshemma.
- Bygd rullestolrampe og gått til innkjøp av ein transportabel aluminiumsramme ved audiograflaboratoriet i Bilcentrum.

8 SPESIELLE OMRÅDER

8.1 Miljøspørsmål / miljøeiing

Høgskolen i Sør-Trøndelag har merka seg den sentrale satsinga for statlege verksemder gjennom prosjektet Grøn Stat. Høgskolen har til dømes over fleire år arbeidd med hatt gode resultat av ei satsing på energiøkonomisering og energileiing i samarbeid med eigarane av dei lokalane HiST driv si verksemd i. Dette har for 2005 hatt som resultat ein nedgang i energiforbruket totalt ved HiST på omlag 10% i samanlikning med tidlegare.

I 2005 har ein starta opp ein gjennomgang av høgskolens rutinar for avfallshandsaming. Ein har utvida bruken av kjeldesortering til også å omfatte plast og bølgepapp.

I 2005 har ein starta opp eit prosjekt med å innføre eit miljøleiingssystem. Dette vidareførast i 2006 og vert integrert med institusjonens kvalitetssystem for området helse, miljø og sikkerheit.

8.2 Beredskapsarbeid

HiST har i 2005 starta opp eit arbeid med å revidere sine planar for beredskap i krisesituasjonar. På dette feltet har ein og vidareutvikla eit samarbeid med Norges teknisk - naturvitenskapelige universitet (NTNU), Dronning Mauds Minne Høgskolen (DMMH) og Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT). Høgskolen vil rapportere tilstanden på dette feltet til departementet innan utgangen av februar 2006.

8.3 Vurdering av skikkaheit

Tabell 8.a Skikkaheitsvurdering år 2005

	Type utdanning	Tvilmeldingar handsama av institusjons - ansvarleg	Sakar handsama i nemnda for skikkaheits - vurdering	Saker som fører til berre vedtak om ikkje - skikkaheit	Saker som fører til vedtak om både ikkje - skikkaheit og utestengjing
Tal:	Lærer - utdanning	3	0	0	0

Som ein ser av tabellen, var i 2005 3 tvilmeldingssaker handsama av institusjonsansvarleg, i samsvar med § 7 i skikkaheitsforskrifta. Det har ikkje vore saker oppe i skikkaheitsnemnda. To av tvilmeldingane er oppfølging av saker frå 2004. Ein av desse studentane har no avbrote studiet, medan den andre framleis er student ved avdelinga.

Det er altså berre ei ny tvilmeldingssak i 2005. Denne studenten blir no kalla inn til rettleiingssamtale.

Saman med oppfølgingslærer har institusjonsansvarleg handsama tre tilfelle av saker der det er halde møte med studenten, men ikkje vore naudsynt å gå vidare med formelle tvilmeldingar. I tillegg har institusjonsansvarleg og representant frå praksisadministrasjonen hatt rettleiingsmøte med studentar som har fått "ikkje stått" i praksisvurdering eller som ikkje har oppfylt krava til frammøte.

Det har ikkje vore landssamling for institusjonsansvarlege i 2005.

Institusjonsansvarleg har arbeidd med å finne kandidatar til ny skikkaheitsnemnd, som no er oppnemnt for dei komande tre åra.

Tilsvarande som tidlegare år har institusjonsansvarleg hatt eigne informasjonsmøte med nye studentar, nye fagleg tilsette, nyvalde studenttillitsvalde og rektorar frå nye praksisskolar. Saman med studieadministrasjonen er det arbeidd vidare med å gje informasjon på nettet om skikkaheit.

9 BUDSJETT OG ØKONOMI

9.1 Rekneskap 2005

9.1.2 Tiltak for å betre økonomistyringa

HiST fekk omfattande merknader frå Riksrevisjonen i samband med årsrekneskapen for 2004. Dette førte til eit større forbetningsarbeid innanfor økonomi- og rekneskapsområdet i 2005. HiST set opp ein handlingsplan for å rette på dei tilhøva som Riksrevisjonen tok opp i sin rapport. Alle desse tiltaka blei gjennomført etter planen.

Hausten 2005 blei HiST med i eit prosjekt på initiativ frå KD der eksterne konsulentar frå PwC har arbeidd saman med høgskolens tilsette for å gjennomføra ytterlegare forbetringstiltak. Prosessen har vore krevjande, men særst lærerik.

Gjennom det arbeidet som har blitt nedlagt i 2005, har høgskolen fått auka innsikt og kompetanse innanfor fleire felt. Dette gjeld særleg handsaming av EFV - prosjekt i rekneskapen, der vi har fått på plass nye rutinar som skal sørge for at skilnaden mellom den måten EFV og BFV blir handsama på i rekneskapen blir klårare.

Det har og vore lagt ned eit stort arbeid innanfor innkjøpsområdet i 2005. Den forholdsvis nyetablerte funksjonen som innkjøpsansvarleg har blitt godt marknadsført og vert nytta aktivt i organisasjonen. Vi kjem tidleg inn i innkjøpsprosessane og får styrt desse slik at vi sikrar riktig handtering i fht regelverket. Vi har hatt fleire større innkjøp ute på tilbod i 2005, både rammeavtalar og enkeltkjøp. I tillegg har vi fått ein oversikt over omfanget av innkjøpsaktivitetane og trongen for rammeavtaler mv., som gjer at vi kan planlegge innkjøpsaktivitetane betre enn før. HiST legg vekt på å delta i innkjøpssamarbeid med andre institusjonar. Særleg vil ein nemne samarbeidet med NTNU som gjer at vi effektivt kan utnytte sams ressursar, men og innkjøpsmakt som følgje av at vi blir ein stor innkjøpar i regionen.

HiST har i 2005 tatt i bruk elektronisk handsaming av inngåande faktura som ein av tre pilothøgskolar. Vi har testa systemet ut i delar av organisasjonen, og tilbagemeldingane frå brukarane er udelt positive. Systemet gir oss ei effektiv handtering av faktura, med raskare bilagsflyt, auka kontroll med fakturaene og ein stor reduksjon i den manuelle handsaminga som dei største gevinstane.

Høgskolen har og innført Agresso Budget Manager (ABM) som felles budsjetteringsverktøy. ABM gjer det mykje lettare å revidere budsjetta og aukar kvaliteten i HiST sitt samla budsjett.

2005 har som sagt vore eit krevjande, men lærerikt år for vårt økonomi- og rekneskapspersonale. Prosessane vi har vore gjennom har ført til ein mykje meir samordna økonomiforvaltning ved HiST. Vi har tatt nokre store skritt i 2005, men forbetningsarbeidet vil halde fram som ein kontinuerlig prosess i åra framover.

9.2 Tallbudsjettforslag for 2007 (forslag innafor ramma)

9.3 Framtidige satsingsforslag (utanfor ramma)

I brev av 5. desember 2005 frå høgskolen til departementet går det fram at høgskolestyret har vedteke følgjande prioritering av satsingsforslag utanfor ramma for 2007:

Faglege tiltak:

1. Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning
2. Masterprogram i økonomi, teknologi og leining
3. Bachelor i bygningsvern og restaurering

Byggjetiltak:

4. Avdeling for sjukepleie – innflytting i Øya sjukeheim
5. NTNU 2020/HIST 2020 – Eventuell samlokalisering

Utover dei prioriteringane som er vist ovanfor, har høgskolen følgjande forslag til satsing utanfor ramma for 2007:

6. Master i Softwareutvikling
7. Forskingslaboratorium for billedanalyse og visualisering
8. Vidareutdanning i BIO-Banking
9. Profesjonsmasterstudium: Samfunnsfagsdidaktikk
10. Profesjonsmasterstudium: Naturfagsdidaktikk
11. PhD i bedriftsøkonomisk analyse i samarbeid med NTNU
12. Studietilbod knytta til Nasjonal handlingsplan mot rasisme: Pedagogikk for to-språklege lærarar/morsmålslærarar
13. Desentral vernepleieutdanning
14. Teknologi og design
15. Teiknspråkopplæring for høyrande
16. Master i MR
17. Vidareutdanning i ultralyd
18. Master i økonomisk-administrative fag
19. Nytt røntgen/ferdigheitslaboratorium ved radiografutdanninga

9.3.1 Nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007*	2008	2009	2010
Lønn/drift	2 000	5 000	7 000	10 000
Investerings	2 000	2 000	1 500	
Sum	4 000	7 000	8 500	10 000

*) frå hausten 2007

Bakgrunn

Endringane innanfor informasjons- og kommunikasjonsteknologi har ført til ein renessanse for skriving og skriftkyndigheit. Skriving framstår derfor i dag som ein svært sentral basiskompetanse. I

eit internasjonalt kunnskapssamfunn har dei mulighetene som ligg i skrifta til å kommunisere på tvers av tid og stad, vorte endå viktigare enn før. Samstundes er skrivning som fenomen i endring. Nye media og nye måtar å bruke IKT på inneber at skrivning ikkje lenger berre kan sjåast på som eit verbalspråkleg fenomen. Skriftleg tekst opptreer nå saman med bilete, video, grafikk og lyd i multimedia. Dette aktualiserer dei visuelle og estetiske sidene ved skrivning på måtar som skaper nye utfordringar i opplæringa.

Skriving har med andre ord auka i omfang, samstundes som krava til skriftleg kompetanse har tiltatt: Fleire må opp på eit høgare nivå enn tidlegare. Det er viktig for barn og unge å kunne bearbeide all den informasjonen som fløymer over dei, til brukbar kunnskap. Skrivning framstår då som ein vesentleg kunnskapsstrategi. I kunnskapssamfunnet utviklar ulike fag dessutan ulike måtar å skrive på, dei skaper ulike sjangrar som på ulikt vis ivaretar den indre logikken i faga. Fagleg og tverrfagleg skrivning vert derfor viktig, både som lærings- og kommunikasjonsverktøy.

Vi manglar eit breitt kunnskapsreservoar som kan førebu oss til å møte desse og andre utfordringar. Vi treng å utvikle meir kunnskap og nye perspektiv på skrivning som basiskompetanse, ikkje minst når skrivning nå i dei nye læreplanane er blitt integrert som ein grunnleggjande dugleik i alle fag. I arbeidet med nasjonale skriveprøvar manglar vi i stor grad empiri for å seie noko om kva det er rimeleg å vente av tekst- og skriveugleik på dei ulike årstrinna i grunnopplæringa.

Behov for eit nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring

Mot denne bakgrunnen konstaterer vi at det er eit stort behov for å opprette eit nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning. Vi har allereie fått slike senter innanfor lesing, matematikk, naturfag, nynorsk og framandspråk i opplæringa, og også eitt for fleirkulturell opplæring. Eit senter som tar seg av spørsmål knytt til skrivning, manglar. Eit nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring bør derfor opprettast for å initiere og drive utviklingsarbeid og for å skaffe empirisk basis for

utvikling av skrivekompetanse i opplæringa, på tvers av fag

utvikling av evalueringssystem som stimulerer til fagutvikling; vidareutvikling av nasjonale skriveprøvar

utvikling og oppfølging av nye læreplanar

skrivning som verktøy i kunnskapskulturar i ulike fag

skrivning i nye media

Eit nasjonalt skrivesenter vil kunne bidra til å knyte ulike fagmiljø betre saman og verke til å ivareta eit heilskapleg kunnskaps- og utdanningsperspektiv.

Førebuande arbeid for å etablere eit nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring

På oppmoding frå ulike skrivemiljø i landet vart det i desember 2004 etablert ei faggruppe som har som mål å arbeide for å få i stand eit nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning i Trondheim. Følgjande personar er med i denne gruppa: førsteamanuensis Synnøve Matre, HiST (leiar), professor Lars Sigfred Evensen, NTNU, professor Torlaug Løkensgard Hoel, NTNU, professor Jon Smidt, HiST, og førstelektor Geir Botten, HiST.

Som ein del av dette arbeidet arrangerte denne faggruppa i samarbeid med HiST 16.-17.juni 2005 eit seminar under temaet *Utfordringar for skriveopplæring og skriveforskning i dag*. Sentrale norske skriveforskarar deltok, saman med representantar frå sentrale myndigheiter. Målet med seminaret var å drøfte situasjonen i dag og å diskutere utfordringane framover. Vi starta bygginga av eit nasjonalt nettverk her, eit nettverk som vi ser føre oss skal vere sentralt i arbeidet med å byggje eit nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring.

Vi arbeider vidare med planar om ein større nordisk konferanse, *Skrive for framtid og nåtid*, i oktober 2006. Denne konferansen ønskjer vi skal munne ut i bygging av eit internasjonalt skriveforskningsnettverk.

Kvifor eit nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring til Trondheim?

Hovudtyngda av skriveforskninga i Noreg har skjedd med basis i skriveforskmiljøet i Trondheim. Dette forskingsmiljøet vart utvikla i tilknytning til prosjektet "Utvikling av skriftspråkleg kompetanse", finansiert av Forskringsrådets Program for utdanningsforskning (1989-1996). Hovudtyngda av forskinga handlar om skrivning i opplæringsamanheng – i skole og utdanning. Frå dette forskingsmiljøet har det så langt kome seks doktorgrader med skrivning som tema. Miljøet har eit stort kontaktnett lokalt og internasjonalt, og er involvert i fleire store forskingsprosjekt.

Trondheim har som universitets- og høgskoleby ei unik fagleg breidde, og fleire av institusjonane i Trondheim har utdanningstilbod som byggjer på allereie eksisterande skriveforskning. Det gjelder Institutt for språk- og kommunikasjonsstudier ved NTNU (med emne frå bachelor - til doktorgradsnivå), Program for lærarutdanning ved NTNU og Høgskolen i Sør-Trøndelags Avdeling for lærar- og tolkeutdanning.

I Trondheims-regionen har det også, med utgangspunkt i forskinga, vore drive variert og nyskapande skriveopplæring både i skolen og i høgare utdanning. Lærarar har vorte kursa i korleis dei kan utvikle eigen skrivedugleik og i korleis dei sjølve kan drive god skriveopplæring i skolen, og studentar innanfor ulike fag har fått tilbod om opplæring og rettleiing i fagskriving.

Det vert også drive relevant skriveforskning ved institusjonar og i miljø utanfor Trondheim. Vi ser føre oss at eit nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning med basis i Trondheim kan knytast til miljø og institusjonar andre stader i landet, til dømes Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning i Stavanger, sakprosamiljøet i Oslo, Program for læringsforskning i Bergen og Senter for pedagogiske tekstar i Vestfold.

Organisering av eit eventuelt nasjonalt senter for skriveforskning og skriveopplæring

For å utnytte og få til eit samarbeid mellom fagmiljøa nasjonalt kan vi tenkje oss ei delvis virtuell organisering av eit skrivesenter, med eit sekretariat og ein kjerne av skriveforskarar og andre fagfolk fysisk stasjonerte ved senteret, og med ein del fagpersonar som arbeider i andre fagmiljø samstundes som dei, via nettet og med gjestebesøk, er involverte i aktivitetane ved senteret. I tillegg til folk i faste stillingar bør skrivesenteret kunne ta imot folk med meir mellombels tilknytning: gjesteforskarar, stipendiatar i kortare eller lengre periodar, tilsette ved vertsinstitusjonen og andre høgskolar og universitet og som i periodar arbeider med forskings- og utviklingsarbeid, og også lærarar som i periodar er frikjøpte for å arbeide med skrivning i ulike fag i skolen.

Ei aktuell organisering av eit nasjonalt senter kan skje innanfor institusjonen Høgskolen i Sør-Trøndelag (jf. til dømes Nasjonalt senter for leseopplæring og leseforskning – Lesesenteret – ved Universitetet i Stavanger). Eit senter føreset eiga løyving på statsbudsjettet. Dersom senteret kan realiserast, må tilhøvet mellom dette og høgskolen avklarast nærare.

I tillegg til miljøa nemnt ovanfor, bør senteret gå inn i eit tett samarbeid med følgjande nasjonale senter/nettverk: Nasjonalt senter for nynorsk i opplæringa i Volda, Nasjonalt senter for matematikk i opplæringa i Trondheim, Nasjonalt senter for naturfag i Oslo og Forskings- og kompetansenettverket for IT i utdanninga (ITU), Oslo. Internasjonale nettverk vil blant anna vere IMEN [International Mother Tongue Education Network] og Nordic Network for Literacy Research.

Budsjett

Med oppstart hausten 2007 bør senteret byggjast opp gradvis over ein 2-3 års periode, til det har ei ressursstamme på om lag 10 -15 stillingar. Denne vil vere samansett av ein sekretariats/leiarfunksjon, og ei større ressursramme delt mellom faste stillingar og mellombels engasjement. Med størstedelen av senteret fysisk lagt til Trondheim, vil det vere behov for ei viss investering i kontorfasilitetar/ombygging.

Vi registrerer med interesse at både strategidokumentet frå Språkrådet, "Norsk i hundre!" (2005) og rapporten "Framtidas norskfag", utarbeidd av ei arbeidsgruppe nedsett av departemenet og leia av Tora Aasland, rår til at det vert oppretta eit nasjonalt senter for skriveopplæring og skriveforskning for å styrke og samordne arbeidet med norskfagleg og tverrfagleg skriving i skolen.

9.3.2 Masterprogram i økonomi, teknologi og leiing

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Lønns- og driftskostnader	1 395	3 995	4 365	5 535
Sum	1 395	3 995	4 365	5 535

Ved dei ulike teknologisk orienterte avdelingar innan HIST (AFT, AMMT, AITeL) er det eit ønske om å få utvikla eit mastergradstudium innan økonomi/administrasjon/leining. Det er behov for eit slikt tilbod for studentar frå dei teknologisk orienterte studieretningar som ein vidareføring av deira bachelorutdanning. Studiet vil styrkje bindinga mellom det sterke teknologmiljøet i Trondheim og kunnskap om bedriftsøkonomi, marknadsføring innovasjon og entreprenørskap. Kombinert kompetanse innan teknologiske og økonomisk/administrative fag vil avhjelpe dei svakheitene ein har hatt i teknologmiljøet i Trondheim når det gjeld å utnytte kompetansen i eit aktivt næringsliv.

Studiet er i tråd med HiSTs vedteke strategiske plan der det blant anna heitar:

*"videreutvikle vår portefølje av yrkesrettede utdanninger på bachelor- og masternivå med basis i forskningsbasert kunnskap og relevant og oppdatert yrkeskompetanse, slik at HIST styrker sin posisjon som utdanningsinstitusjon.
øke tilgjengeligheten til studietilbud for studenter som bor i regionen og samarbeide med private og offentlige partnere om markedsføring"*

Offentleg og privat verksemd i Midt-Noreg har eit behov for tilgang av arbeidskraft med grunnleggande kunnskapar innan teknologifag og breddekompetanse på høgt nivå innan fagområde som økonomi, leining, jus, praktisk bedriftsleining. Studiet vil spesielt vere tilpassa regionens næringsstruktur som i Midt-Noreg er dominans av små og mellomstore bedrifter (SMB). Teknologar som kjem ut i slike verksemder vil fort møte problemstillingar knytt til økonomi og administrasjon, også før dei eventuelt kjem i leiingsposisjonar. Tilsvarende vil ferske økonomar raskt møte teknologiske problemstillingar når dei kjem ut.

Studiet vil ha eit sterkare fokus på å førebu kandidatane på praktisk virke i offentleg forvalting og næringsliv meir enn på ei vidare forskarutdanning innan økonomi – og administrasjon. Det vil likevel vere eit tydeleg krav til at studiet skal ha ein forskningsbasert og vitskapleg basis.

Studiet vil omfatte følgjande fagområde:

- økonomi/organisasjon/leining
- fag i grenseområdet mellom økonomi og teknologi
- jus
- praktisk verksemdleining

Studiet vil primært vere retta mot studentar som kjem rett frå ei teknologisk orientert bachelorutdanning, men vil også vere eit godt alternativ for teknologar som har noko yrkeserfaring og ønskjer å styrkje den leiings- og økonomikompetanse.

Kostnader:

Det er rekna ein årleg kostnad på kr 102 000 pr. studieplass. Av dette utgjer studiepoengproduksjonen kr 39 000, og basisløyvinga kr 63 000, eller 62 pst. som er identisk med den andel grunnløyvinga utgjer ved Høgskolen i Sør-Trøndelag. Ein tek sikte på å ha 30 studentar i kullet og ser for seg ein opptrappingsplan som går fram av tabellen ovanfor.

Det er rekna kr 15 000 i oppstartkostnader. Betaling knytt til studiepoengproduksjon er innfasa frå 2009. Den del av løyvinga som er knytt til FoU-løyvingane er fasa inn over tid.

9.3.3 Bachelor i bygningsvern og restaurering

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Lønns- og driftskostnader	1 466	1 405	1 406	1 284
Sum	1 466	1 405	1 406	1 284

Innleiing

Bachelor i Bygningsvern og restaurering er eit studietilbod som er planlagt som eit nært samarbeid mellom Nidaros Domkirkes restaureringsarbeider (NDR) og Høgskolen i Sør-Trøndelag, Avdeling for teknologi (HiST, AFT). NDR har tung kompetanse innan stein og mur, medan AFT har tilsvarende tung kompetanse på tre, arkitektur og planverk. Ved NDR er det etablert eit handverksmiljø med verkstader og moglegheit for læring i praksis, og saman med AFTs satsing innan bygningsvern og tradisjonsbyggerier, vil både det teoretiske grunnlaget og den praktiske tilnærminga enkelt kunne gjennomførast på grunn av at begge institusjonane er lokalisert på Kalvskinnet i Trondheim. Her kan ein etablere eit læringsmiljø på linje med Dacapo Håndverksskole i Mariestad som frå 01.01.2005 er underlagd Universitetet i Gøteborg.

Grunngiving

Studiet er tenkt som ei tverrfagleg utdanning tilpassa fleire yrkesgrupper som arbeider med restaurering og bevaring av vår eksisterande bygningsmasse både i stein og tre. Meir enn 50 pst. av arbeidet innan byggbransjen er knytt til eksisterande bygningsmasse. Ein kjenner ikkje til tilsvarende utdanning på bachelornivå i Noreg. Høgare utdanning som for tida finnes innan dette området (mellom anna enkeltfag på NTNU), er vinkla mot kulturminnevern og kulturminnefagleg forvalting. Dette tilbodet saknar forankring i det tekniske bygningsvernet som ein naturleg og naudsynt dimensjon innan kulturminnevernet. Fokus på handverket, materialkunnskapen og teknikkane vil vere bærande element i utdanninga.

Det har blitt ein større medvit i samfunnet når det gjeld å skaffe seg formell kompetanse i form av ein grad, og vi forventar derfor at tilbodet om Bachelor i teknisk bygningsvern og restaurering vil bli eit populært studium ikkje berre regionalt, men og nasjonalt

Samarbeid med utlandet

HiST, AFT har allereie eit etablert samarbeid med Dacapo Håndverksskole i Mariestad. Den internasjonale dimensjonen innan bygningsvern og restaurering vil kunne styrkast og vidareførast ved at vi og i Noreg nå vil tilby ei slik høgare utdanning i handverksfag. Ved handverksskolen San Servolo i Firenze, finst det og tilsvarende miljø i bygningsvern og restaureringsfag. NDR har nær kontakt med dette miljøet. Miljøa i Sverige og Italia vil vere viktige samarbeidspartnarar i oppbygginga av utdanningstilbodet i Noreg, ikkje minst når det gjeld hospitering og utveksling.

Faglærarkompetanse

HiST har sidan 1998 hatt eit tilbod om vidareutdanning i bygningsvern og tradisjonsbyggeri. Omfanget er for tida 60 studiepoeng, med fire generelle grunnlagsmodular. I tillegg til dette, er det utarbeid fagspesifikke enkeltmodular med fordjupingsfag som til saman utgjer 60 studiepoeng. I desse åra har vi hatt kursdeltakarar frå heile landet, og samlingar i dei ulike fagmodulane har blitt lokalisert i høve til studentanes geografiske tilhøyring.

Program for bygg og miljø på HiST, AFT har for tida ein professor II, to stipendiatar og ein høgskolelektor som underviser på vidareutdanning i bygningsvern. I tillegg til eigen fagkompetanse, er det i stor utstrekning nytta ekstern spesialkompetanse på dei ulike fagområda både når det gjeld teoretiske tilnærming, og for naudsynt handverkskompetanse av høgt kvalifiserte instruktørar og førelesarar. NDR har i sin organisasjon ein Professor II (UiO), vitskaplege medarbeidarar og høgt kvalifiserte handverkarar i tillegg til verkstader og lokalitetar tilpassa denne type utdanning. Kravet om 20 pst. førstekompetanse på faglærarar i studiet synest derfor å bli oppfylt.

Gjennomføring

Planlagt oppstart er hausten 2006 med ein kullstørrelse på 20 studentar. Studiet er tenkt gjennomført over ein periode på fire år på grunn av at studentane delvis vil vere i arbeid i utdanningsperioden. Opptak til studiet skal skje kvart fjerde år.

Kostnader

Kostnadene er rekna for 8 semester som $\frac{3}{4}$ av eit fulltids studium for perioden 2006 haust til 2010 vår. Avdelinga kjem til å søkje interne HiST - midlar for å finansiere første semester. Budsjetten tek utgangspunkt i UFD sin stykkprisfinansiering av studieplassar, der det normalt vert gitt ca. 60 % av undervisingskomponenten ved oppstart av nye studium. Resterande del kjem i etterskott gjennom produksjon av studiepoeng. Normalt vil det vere behov for ca. kr 40 000 i utviklingskostnader for eit nytt 6 poengs fag. I denne bachelorutdanninga ventar ein lågare utviklingskostnader. Dette skuldast mellom anna gjenbruk av fag både ved HiST og NDR, og at nye fagplanar kan byggast saman på grunnlag av eksisterande. Vidare vil praksis utgjere ein betydeleg del av faget, noko som resulterer i lågare utviklingskostnader. Samla sett fører dette til at utviklingskostnadene som eit anslag kan halverast ifht. normalen.

Det kan bli auka leiekostnader som følgje av studiet ettersom Program for bygg og miljø vil måtte leige nye lokale for å få plass til studentane. Passande lokale for formålet er ledige i nærleiken, slik at det er finansieringa som er nøkkelen. Statsbygg oppgjer ein pris på ca 1 000 pr. m² på lokala. Det er vidare rekna inn eit anslag på kompensasjon til NDR for leige av verkstader.

9.3.4 Avdeling for sjukepleie – innflytting i Øya sjukeheim

Øya sjukeheim skal ta imot pasientar som er ferdige ved St. Olavs sjukehus, men som framleis treng meir oppfølging enn dei vil kunne få i den vanlege kommunehelsetenesta. Øya sjukeheim er ei intermediær avdeling, ein spennande og ny sort sjukeheim som skal handsame pasientar i overgangen frå sjukehusinnlegging og attende til ein situasjon med lågare krav til pleie og oppfølging.

ASP vil få store faglege gevinstar gjennom å vere samlokalisert med ein sjukeheim og det medisinske fakultet og tett opp mot St. Olavs Hospital. Ein får gevinstar gjennom eit tettare FoU - samarbeid med sterke fagmiljø på Det medisinske fakultet og St. Olav. Kompetanseutvikling innan geriatri og eldreomsorg er ei av dei store utfordringane i helsevesenet. Sjukeheimsarbeid er eit satsingsområde for sjukepleieutdanninga, og sjukeheimen vil vere både eit forskingslaboratorium og ein praksisarena. Sjukeheimen vil bli bygd i Erik Jarls gate på ei tomt der ein tidlegare hadde sjukepleiehøgskolen, og der Radiografutdanninga i dag held hus i to bygg leigd frå NTNU og Statsbygg.

HiST har prioritert eit bygg for alle helse- og sosialfag samla nær St. Olavs sjukehus. Dette bygget er framleis eit godt stykke frå å bli realisert. Utbygginga av Øya sjukeheim opnar no for ei utbygging for Avdeling for sjukepleie tett opp mot avdelinga sine viktigaste samarbeidspartnarar St. Olavs sjukehus og Det medisinske fakultet. Sjukeheimsarbeid er i tillegg eit fagleg satsingsområde for avdelinga. Ei lokalisering i Øya sjukeheim vil derfor gi optimale utviklingsvilkår både når det gjeld FOU-arbeid og praksisopplæring av studentane.

Utbygginga av Øya sjukeheim vil skje i samarbeid mellom Trondheim kommune, St. Olavs sjukehus, NTNU og HiST. Utbygginga vil inngå som ein del av HiST 2020/ NTNU 2020, og det vil bli lagt betydeleg vekt på arealeffektivisering gjennom sambruk med sjukehuset, andre HiST – avdelingar og NTNU.

Det vil vere to kostnadselement som må finansierast i samband med flytting av ASP inn i Øya sjukeheim :

- Etablering av nye kontor – og studentarbeidsplassar (eingangsinvestering)
- Meirkostnader til husleige og drift i ein treårsperiode

HiST har ein leigeavtale for Ranheimsveien som går ut 2010. Det er derfor naudsynt å få til interne omflyttingar som gjer at ein får utnytta dei areala ASP flytter frå, på ein god måte. Førebels vurderingar tyder på at det skal vere mogeleg å få til dette. Ein føreset derfor at ein får til interne omflyttingar i HiST som gjer at ein får nytta lokala i Ranheimsveien til anna verksemd ved HiST, og at ein kan kome ut av andre leigekontraktar.

Kostnader husleige

Post	2007	2008	2009	2010
Husleige	*	8.100	8.100	8.100

*Alle tal i tusen

Kostnader

Post	2007	2008	2009	2010
Merkostnad etter omflytting		2.200	2.200	2.200
Ombyggings- og flyttekostnader	10.000	3.000		
Årlege FDV-kostnader samt avsetning til utskiftingar		2.500	2.500	2.500
Sum årlige meirkostnader	10.000	7.700	4.700	4.700

*Alle tal i tusen

Differansen i årlege husleige middel skuldast at husleiga er høgare i nybygget enn i dei lokala HiST flyttar frå, og at det vil bli sett av ein fast sum i årleg som skal dekke framtidige oppussings- og vedlikehaldskostnader. Dersom ein skal få til dei interne omflyttingane og på den måten kunne gjere seg nytte dei ledige areala i Ranheimsveien, føreset det at ein får eingongsløyvingar i 2007 på kr 10 mill. og i 2008 på kr. 3 mill. for flyttekostnader, ombyggingskostnader og nye laboratorium. Ein søker om ein auke i dei årlege løyvingane knytt til leige av bygg på kr. 4.700 mill.

Dersom ein ikkje får til interne omflyttingar vil ein måtte bere dobbel husleige i ein 3-års periode.

HiST har prioritert eit bygg for alle helse- og sosialfag samla nær St. Olavs sjukehus. Dette bygget er framleis eit stykke frå å bli realisert. Utbygginga av Øya sjukeheim opnar no for ei utbygging for Avdeling for sjukepleie tett opp mot avdelinga sine viktigaste samarbeidspartnarar St. Olavs sjukehus og Det medisinske fakultet. Sjukeheimsarbeid er i tillegg eit fagleg satsingsområde for avdelinga. Ei lokalisering i Øya sjukeheim vil derfor gi optimale utviklingsvilkår både når det gjeld FOU-arbeid og praksisopplæring av studentane. Det er ei prioritert målsetting å få eit bygg for resten av helse- og sosialfaga tett opp mot ASP og St. Olavs hospital.

Som følgje av innflytting i Øya sjukeheim, vil HIST ha behov for tilleggsfinansiering fom år 2007. Dette behovet går fram av tabellen ovanfor.

9.3.5 NTNU 2020/HIST 2020 – Eventuell samlokalisering

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Lønns- og driftskostnader	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum	5 000	5 000	5 000	5 000

Prosjektet NTNU 2020/HiST 2020 – Eventuell samlokalisering er eit felles initiativ for Noregs Teknisk Naturvitenskaplege Universitet (NTNU) og Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST), som i tett samarbeid med Studentsamskipnaden i Trondheim (SiT) og Trondheim kommune (TK) skal nå følgjande mål:

NTNU, HiST og SINTEF skal møte felles utfordringar med felles innsats for å styrke som utdannings- og forskingsby mot 2020. Saman med SiT, St. Olavs hospital og Trondheim kommune skal Trondheimsregionen vidareutviklast som eit attraktivt, kreativt og leiande internasjonalt kunnskapsmiljø.

Eit sentralt verkemiddel for å nå dette målet er ei samling av NTNU og HiST i Øya/Gløshaugen-området.

Avgjerda om vidareføring av samlokaliseringsprosjektet HiST 2020/NTNU 2020 over i eit konkret utbyggingsprosjekt, vil bli tatt våren 2006. Dersom NTNU avgjer at ein skal halde fram med å byggje ut både på Dragvoll og på Gløshaugen vil samlokaliseringsprosjektet bli vidareført som eit reint HiST - prosjekt i samsvar med tidlegare utbyggingsstrategi om samling av HiST nært våre viktigaste samarbeidspartar NTNU og St. Olavs hospital.

Prosjektkostnadene er hittil tatt innanfor HiSTs driftsbudsjett, og representerer ei stor økonomisk belastning. Inneverande år har høgskolen sett av 3 årsverk til prosjektet og 3,5 mill. kr i prosjektkostnader. I 2007 vil ein ha starta på prosjekteringsfasen. Arbeidet vil skje i tett samarbeid med den partner som er valt i samsvar med prosjektalliansemodellen. På høgskolen må det etablerast ein brukarorganisasjon som skal sikre medverknad frå organisasjonen og at HiSTs økonomiske og faglege interesser blir ivaretatt i prosjektet.

Ein forventar derfor eit behov for å vidareføre prosjektorganisasjonen på dagens nivå og foreslår ei årleg løyving utanfor ramma på 5 mill. kr for den tid prosjektet varer.

Ytterlegare informasjon kan finnast på prosjektets heimesider; <http://www.ntnu.no/2020/>

9.3.6 Master i Softwareutvikling

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	2 025	2 700	2 700	2 700
Sum	2 025	2 700	2 700	2 700

HIST vil i 2006 vidareføre avtalen med IT-Universitetet i København om samarbeid om mastergradsutdanning innan softwareutvikling. Dette samarbeidet omfatta opphavleg også HINT, men HINT har ikkje hatt eigne studentar frå hausten 2005, og vil på sikt arbeide seg over på ein alternativ fagprofil med IT-U. HIST vidarefører derfor samarbeidet med IT-U ved at Avdeling for informatikk og e-læring (AITeL) også tek over all undervising som blir gitt i Noreg.

Samarbeidet går ut på at masterstudentane blir tekne opp som studentar ved IT-U, men studentane blir undervist ved AITeL første året, medan dei er ved IT-U i København det andre året. AITeL har hatt 5-8 studentar på dette studiet, og har også gjort avtale med IT-U om å kunne ta opp studentar både i haust- og vårsemesteret.

9.3.7 Forskingslaboratorium for billedanalyse og visualisering

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til kjøp	500	75	75	75
Utgifter til drift	250	250	250	250
Sum	750	325	325	325

I HIST sin strategiske plan for FoU er systemutvikling eit av høgskolen si satsingsområde. HIST ved Avdeling for informatikk og e-læring (AITeL) deltek i denne samanheng aktivt i systemutviklingsprosjekt innanfor digital biletanalyse og visualisering for å byggje opp kompetanse og gjennomføre prosjekt innanfor desse fagområda. Samarbeidande institusjonar er så langt NTNU, STATOIL, Høgskolen i Bonn og SIM. SIM er eit Trondheimsfirma som mellom anna har levert avanserte visualiseringsløysningar for dei undersjøiske oljeinstallasjonane til STATOIL på Snøkvitfeltet. Dette firmaet er, og vil også saman med NTNU og STATOIL, i større grad bli trekt inn i planlegging og gjennomføring av nye kurstilbod og prosjektoppgåver ved HIST innan grafisk databehandling, visualisering og digital biletbehandling.

Full 3D-visualisering kan gjerast i eit visualiseringslaboratorium ofte kalla ein CAVE. Avansert datastyring av fleire biletprosjektorar på saumlause vegger gir ein observatør ei 3D-oppleving av datamodellar av objekt og omgivnader og ein kan ved kommunikasjon med datamaskina flytte seg inne i modellane. Slikt visualiseringsutstyr blir nytta i dag av stadig fleire bedrifter og institusjonar som ønskjer å marknadsføre produkta og tenestene sine. Det vil derfor bli ein stadig større marknad for denne typen visualiserings-, biletbehandlings- og datagrafikk-kompetanse. Både STATOIL, NTNU og høgskolen i Bonn har ein slik CAVE og 3.års studentar frå AITeL samt ein PhD-student ved AITeL er i dag knytt opp mot prosjekt som nyttar seg av denne typen laboratorium. Slik det er i dag er desse lite tilgjengeleg for AITeL og det er viktig for AITeL og andre avdelingar ved HIST (Teknologi, Helse og Sosial og Sjukepleie) at eit slikt laboratorium kunne vere ein del av studietilbodet ved HIST. For å

plassere ein CAVE trengst det eit rom med eit golvareal på ca. 45 - 60 kvadratmeter og avblending av lys.

9.3.8 Vidareutdanning i BIO-Banking

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum	1 000	1 000	1 000	1 000

Studieprogram for Bioingeniørutdanning planlegger å utvikle et studietilbod innanfor fagområdet BIO Banking (7,5 studiepoeng).

Området er helt nytt i Noreg og det vil såleis være ein omfattande utviklingsoppgåve som skal gjennomføres i samarbeide med DMF, NTNU. Studieprogrammet har ein omfattande fagkompetanse gjennom sin satsing på molekylær medisin og skulle såleis ha et godt grunnlag for gjennomføring.

BIO Banking er viktig for diagnostikk, behandling og forskning innan fagområdet. Utviklingsarbeidet vil omfatte kursets innhald, undervisnings- og vurderingsformer. Kurset skal gi kunnskap om prøvebehandling av humanbiologisk material og oppbevaring for framtidige analyser og undersøkingar. Dessutan skal kurset gi kjennskap til lovverket, data/logistikk og etikk.

9.3.9 Profesjonsmasterstudium: Samfunnsfagsdidaktikk (2-årig, heltids)

Kostnader (i heile 1000kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	2 700	2 700	2 700	
Sum	2 700	2 700	2 700	

Budsjettoppsettet føreset 15 studieplassar per kull.

Bakgrunn

Utvikling av tilbod om mastergradsutdanning har vore eit viktig strategisk mål for høgskolen over lang tid. I gjeldande strategiske plan har styret vedteke som målsetjing at HiSt skal ha 5 mastergradsprogram med eiga akkreditering, og i tillegg 8 fellesgradar med andre institusjonar. Avdeling for lærar- og tolkeutdanning har eiga akkreditering for to mastergradsprogram. Avdelinga har samarbeidd med NTNU om høgare grads utdanning over lang tid. Samarbeidet starta innanfor spesialpedagogikk.

Det har vore arbeidd aktivt med utvikling av nye tilbod, og det er tidlegare gjort reie for planane om mastergrad i fagdidaktikk innanfor samfunnsfag som vart starta opp hausten 2005. Tilsvarande er gjort for mastergrad i naturfagsdidaktikk som er planlagt starta opp hausten 2006. Fagtilbodet fokuserer på grunnskolen sitt undervisningsfag og er retta inn mot undervisning i faget på grunnskolen sitt mellom- og ungdomstrinn. Mastergradane byggjer på dei tre første åra av den 4-årige lærarutdanninga ved HiST. Det fjerde året går inn som dei to første semestra av mastergraden.

Det er inngått samarbeidsavtale mellom HiST og NTNU.

Mastergradsstudium har høgre kostnader enn bachelorstudia, mellom anna på grunn av auke krav til vegleiing. Ei satsing på mastergradsstudium vil dermed krevje ressursar som i dag vert nytta i grunnutdanninga. Ei slik omdisponering frå grunnutdanninga til høgare grad fører med seg at omfanget på fagtilbodet i allmennlærerutdanninga sin valfrie del blir mindre, med dei ulempene dette medfører for studentane og grunnskolane i regionen.

9.3.10 Profesjonsmasterstudium: Naturfagsdidaktikk (2-årig, heltids)

Kostnader (i heile 1000kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	1 725	2 700	2 700	
Sum	1 725	2 700	2 700	

Budsjettoppsettet føreset 15 studieplassar per kull.

Viser til pkt. 9.3.9.

9.3.11 11 PhD i bedriftsøkonomisk analyse i samarbeid med NTNU

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Lønns- og driftskostnader	2 100	2 100		
Sum	2 100	2 100		

Under punktet Doktorgradsutdanningar i Strategisk Plan 2005-2010, side 7 finner vi følgjande:
”Delmål. Det langsiktige målet for HiST er å kunne tilby doktorgradsstudier med egen akkreditering eller som fellesgrader (joint degrees) innenfor sentrale fagområder”.

Avdeling Trondheim økonomiske høyskole har drøfta med SVT/NTNU om å setje i gang eit PhD studium i bedriftsøkonomisk analyse. Drøftingane er snart ferdige og forslag om organisering vil fremmast i januar 2006. Eit eventuelt PhD studium forutsetter stabilitet både i finansiering og organisering av vårt masterstudium.

Ovanfor er det sett opp ein kostnadsoversikt som delvis er henta frå utreidinga ”Trondheimspakken – høgere økonomiske-administrative studier i Trondheim”.

9.3.12 Studietilbod knytta til Nasjonal handlingsplan mot rasisme: Pedagogikk for to-språklege lærarar/morsmålslærarar (60stp.)

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	1 500	1 500		

Sum	1 500	1 500		
------------	--------------	--------------	--	--

Det er lagt til grunn 30 studieplassar pr. kull.

Bakgrunn

I samband med Handlingsplan for rasisme har UFD invitert lærestader til å vidarekvalifisere minoritetsspråklege som arbeider i barnehagar og skolar, og som manglar formell kompetanse for fast tilsetting.

Åtte høgskolar har gått saman om å utvikle ein modell for ei 3-årig bachelor fagutdanning for tospråklege lærarar. Høgskolane har fått prosjektmidlar frå UFD til å utvikle og starte opp som eit samarbeidstiltak mellom høgskolane. Høgskolane inngår i eit utdanningsnettverk som ein kallar Høgskolen i Norege (HiNoreg). Høgskolen i Hedemark står som prosjektansvarleg og har koordineringsansvaret innan HiNoreg.

Det er og eit klart og stort behov for å legge til rette for og forbetre minoritetsspråklege elevar sine skolerresultat. Det har vist seg at norske elevar, og spesielt minoritetsspråklege elevar, har for dårlege kunnskapar og kompetanse til dømes innanfor realfag og i lesing. Styrking av den faglege og pedagogiske kvaliteten på den tospråklige opplæringa og morsmålsopplæringa vil direkte kunne betre skolerresultata til framandspråklege elevar. Det er i denne samanhengen nødvendig å auke lærarane sin formelle pedagogiske kompetanse og kunnskap om og innsikt i norsk barnehage og skole.

HiST har vore ei drivkraft i å utvikle eit nettbasert studium i pedagogikk for tospråklege lærarar. På grunn av det nasjonale behovet for auka pedagogisk kompetanse mellom morsmålslærarane valde HiST å omdisponere studieplassar frå allmennlærerutdanninga sine valfrie tilbod, slik at ein kunne ta opp studentar til pedagogikk for to-språklege lærarar hausten 2005.

Skolen spelar ei så stor rolle i integreringa av minoritetsspråklege grupper at auka pedagogisk kompetanse mellom morsmålslærarane må ha høg prioritet, men det må kunne gjerast utan at det fører med seg eit dårlegare tilbod for allmennlærarstudentane.

9.3.13 Desentral vernepleieutdanning

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	613	613	307	
Sum	613	613	307	

Avdeling for helse- og sosialfag (AHS) ved Høgskolen i Sør-Trøndelag (HiST) planlegg å tilby desentralisert vernepleieutdanning (haust 2006) etter sterkt ynskje for dette frå kommunar i Sør-Trøndelag, nærare bestemt "Blilyst-kommunane" som er Røros, [Oppdal](#), [Rennebu](#), [Midtre Gauldal](#), [Holtålen](#), [Selbu](#), [Meldal](#), [Tydal](#) og [Rindal kommunar](#).

Gjennom samarbeidet og kontakten mellom "Blilyst-kommunane" og HiST, er det skapt forventningar om at HiST skal tilby denne desentrale utdanninga. AHS ved PVE har røynsle i desentralisert utdanning gjennom det noverande tilbodet som blir gitt i Fjellregionen, og ser det som ynskjeleg å vidareføre eit desentralisert tilbod både ut frå trongen for utdanning av vernepleiarar og for styrke det regionale utdanningstilbodet i samarbeid med "Blilyst-kommunane".

Tilbudet til Bli - lyst kommunane skal baserast på videokonferanse med overføring av førelesningar frå Ranheimsveien, og med PBL/retteleing i grupper. Overføring via videokonferanse kombinert med førelesingane i Ranheimsveien har som føresetnad at det er tilgang til naudsynt video - utstyr i Ranheimsveien. Videokonferanseutstyret som er i Ranheimsveien i dag er montert i eit auditorium som alt er 100 % brukt til undervisning. Eventuell bruk av dette utstyret til desentral vernepleieutdanning krev så store omrokkingar av førelesingsaktivitetane ved avdeling ASP og AHS, at dette blir sett på som praktisk umogeleg. Nytt videokonferanseutstyr til Ranheimsveien er difor vurdert som naudsynt for å tilby desentralisert vernepleieutdanning.

Nytt komplett sett med videokonferanseutstyr må kjøpast inn for at undervisninga skal overførast via videokonferanse kombinert med førelesingane i Ranheimsveien, og monterast i det auditoriet vernepleieutdanningen skal ha sine førelesningar i. I tillegg vil tilbudet kreve driftsmidlar.

9.3.14 Teknologi og design, 30 studiepoeng (halvtidsstudium x 2 opptak)

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	600	600		
Sum	600	600		

Det er lagt til grunn 15 studieplassar pr. kull.

Bakgrunn

Teknologi og design er ikkje eit eige fag i grunnskolen, men fagområdet er sentralt og kan ivaretakast like godt eller betre dersom det vert arbeidd tverrfagleg med det. Studiet gir et grunnlag for å undervise i teknologi og design, først og fremst i tverrfagleg arbeid, spesielt innanfor realfaga og kunst- og håndverksfaget i heile grunnskolen.

Stortingsmeldinga "Kultur for læring" legg vekt på at når Teknologi og design kjem inn i dei ordinære faga, vil den praktiske forankringa og nytteverdien til faga stå sentralt. Studiet skal gi studentane innsikt i og erfaring med læringsformer som integrerer både teknologi og design i skolefaga og spesielt i realfag og kunst og handverk.

9.3.15 Teiknspråkopplæring for høyrande, 60 studiepoeng (deltid)

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007*	2008	2009	2010
Utgifter til drift	300	600		
Sum	300	600		

* Halvårsvirkning for 2007

15 heiltids studieplassar over 2 år, med opptak hausten 2007.

Bakgrunn

Høgskolen i Sør-Trøndelag har et fast tilbud om Teiknspråk 60 studiepoeng. Behovet for teiknspråkopplæring for høyrande er likevel klart større enn det utdanningstilboda ved HiST og ved Universitetet i Oslo åleine kan møte. Særlig er behovet stort blant lærarar og andre profesjonsutøvarar

som møter døve barn og ungdom i sitt arbeid. Vi ønskjer derfor å starte opp eit teiknspråkstudium som i hovudsak er retta mot denne gruppa, men der det og kan takast opp andre søkjarar. Studiet må vere organisert slik at det er mogeleg å kombinere arbeid og studium. Vi har svært gode røynsler frå eit tilsvarande deltidsstudium innan teiknspråk, som var basert på samlingar, studiegrupper og vegleiing via nett. Dette studiet vart avslutta tidleg våren 2003, og var finansiert av Statens lærarkurs med bidrag frå utdanningskontora.

Teiknspråk er et studieintensivt høgkostnadsstudium. Budsjettoppsettet over inkluderer høgskolen sine kostnader, inklusive reise/oppholdskostnader for høgskolens tilsette ved desentraliserte samlingar. Det er ikkje lagt inn løyvingar til tilskott/reise for studentar.

9.3.16 Master i MR

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	3 000	3 000	3 000	3 000
Sum	3 000	3 000	3 000	3 000

Studieprogram for Radiografutdanning har starta planlegging av et masterstudium i MR. Studiet er under planlegging i samarbeid med NTNU/DMF, Karolinska Institutet i Stockholm og Universitetet i København. Studiet skal leggst opp som et tverrprofesjonelt studium der målgruppa er leger, bioingeniørar, radiografar og fysikarar. Studieprogrammet har etablert ein vidareutdanning i MR, 30 studiepoeng. Denne type utdanning finst verken i Norden eller Europa.

9.3.17 Vidareutdanning i ultralyd

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Utgifter til drift	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum	1 500	1 500	1 500	1 500

I dag fins det ingen formell ultralydutdanning på høgskolenivå i verken i Noreg, Sverige eller Danmark. Studieprogram for radiografiutdanning planlegger vidareutdanning (30 studiepoeng) for radiografar eller andre med tilsvarande bakgrunn. I utviklinga av studiet vil det vere naturleg å samarbeide med NTNU og Nasjonalt senter for fostermedisin som har lang erfaring med opplæring i ultralyd for lækjarar og jordmødre. På sikt kan ei spesialutdanning i ultralyd bidra til å auke talet av høgskoleutdanna kandidatar som utfører ultralydundersøkingar ved Norske sjukehus.

Ultralyd biletdiagnostikk vert brukt på ymse medisinske fagfelt, og ein kan forvente et aukande behov for helsepersonell med spesialkompetanse på ultralyd. I Noreg har lækjarar tradisjonelt utført ultralydundersøkinga, mens ein i utlandet i aukande grad tilset sonografar eller ekkoteknikarar som dagleg utfører mange ultralydundersøkingar. Ein trur at slikt personell kan auke kvaliteten og effektiviteten i arbeidet på et medisinsk ultralydlaboratorium.

9.3.18 Master i økonomisk-administrative fag

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Lønns- og driftskostnader	3 240	3 240		
Sum	3 240	3 240		

HIST vil og i år foreslå Masterstudiet i økonomi og administrasjon som satsingsforslag utanfor ramma slik vi gjorde i fjor. Studiet har ikkje fått noe tildeling innanfor den ordinære tildeling. Høgskolen har fått svært avgrensa midlar innanfor ramma til å drive dette studiet.

Satsing på Mastergrad of Science i økonomisk-administrative fag var ein prioritert oppgåve i strategisk plan 2000-2010 – kapittel 5.2 høgre grads studium. HIST har følgd opp dette vedtaket og har uteksaminert to kull. Ettersom KD ikkje har løyvt særskilte ressursar innanfor ramma til vårt masterstudium, ønskjer vi å fremje dette som vårt satsingstiltak utanfor ramma.

Ovanfor er det satt opp ein kostnadsoversikt som er henta frå utgreiinga ”Trondheimspakken – høgere økonomiske - administrative studier i Trondheim”.

9.3.19 Nytt røntgen/ ferdighetslaboratorium ved radiografutdanninga

Kostnader (i heile 1 000 kr)

Post	2007	2008	2009	2010
Investeringar	2 500			
Sum	2 500			

Ved studieprogram for Radiografutdanning planlegger ein innkjøp av nytt røntgenutstyr. Dette må gjerast for å auke kapasiteten på dagens laboratorium som er dimensjonert for halvparten av dagens studenttal/aktivitetar. Radiografutdanninga sine laboratorier drives av St. Olavs hospital der radiografstudentane får bruke utstyret etter timeplan og avtaler. Høgskolens del av totalkostnaden går fram av tabellen ovanfor.

10 Planar for verksemda i 2006

10.1 Planar for verksemda i 2006

I arbeidet med planer for 2006 har HiST operasjonalisert delmåla under hovudmåla, jf. kapittel 2 Mål for institusjonen i Tildelingsbrev 2006. Høgskolen har til dels fastsett egne delmål for å underbygge hovudmåla og høgskolen si profil, styrke og eigenart. Høgskolen har vald å ta utgangspunkt i malen for rapportering 2006.

Verksemda ved HiST blir i store hovudtrekk vidareført i tråd med *Strategisk plan 2005-2010* og oppgåver gitt av departementet gjennom år gjennom tildelingsbrev. Vi finn ikkje grunn til å omtale eller å setje opp egne resultatmål for verksemd som blir vidareført når det ikkje er større endringar. Sjølv sagt vil det også innanfor denne delen av verksemda gå føre seg eit stadig kvalitetsarbeid. I dette plankapitlet omtaler vi i tråd med dette først og første fremst resultatmål for nye tiltak innanfor delmåla frå departementet.

10.2 Utdanning av høg internasjonal kvalitet

10.2.1 Hovudmål og delmål fastsett av departementet

Hovudmål 1: Universitet og høgskolar skal tilby utdanning av høg internasjonal kvalitet

Delmål fastsett av departementet:

Resultat utdanning

Delmål 1.1: Dei statlege høgskolane med profesjonsutdanning skal sikre studietilbodet på lågare grads nivå i samsvar med regionale behov.

- Oppstart av 2-årig jordmorutdanning i tråd med ønskje frå Helse Midt-Noreg (25 studentar kvart andre år)
- Gjennom HiST sitt partnerskap med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Fylkesmannen i Sør-Trøndelag om "Folkehelse i Sør-Trøndelag" har HiST fått spørsmål om å utvikle eit tverrfagleg studietilbod på 60 studiepoeng i "Helsefremmende arbeid for barn og unge", med planlagt oppstart hausten 2006.
- Samarbeidsavtalen med Blilyst :-)-kommunane omfattar samarbeid innan alle HiST sine fagavdelingar om gjennomføring av høgskoleutdanning desentralisert. Desentralisert vernepleie og desentralisert kreftsjukepleie skal i gang hausten 2006.
- Oppstart av bachelorprogram i Teknisk bygningsvern og restaureringsarbeid i samarbeid med Domkirkens restaureringsarbeider (25 studentar kvart fjerde år).
- Søkje akkreditering for mastergrad i økonomi for teknologar i løpet av året.
- Planleggje yrkesfaglærarutdanning i samarbeid med NTNU og lokale skoleeigarar med tanke på oppstart av fullverdig treårig tilbod innanfor teknologiområdet i 2007. I 2006 vil høgskolen tilby kurs innanfor fordjuping og breidde.
- Konsolidere den omfattande utdanningsverksemda knytt til tolking i offentleg tenesteyting i samarbeid med UDI.

Delmål 1.3: Høgskolane skal bruke det internasjonale kunnskapstilfanget i utforminga av studietilboda.

- Krav i kvalitetssystemet om at alle studieplanar/fagplanar skal omtale korleis ein sikrar det internasjonale kunnskapstilfanget.
- Høgskolen har fastsett at fagleg tilsette i gjennomsnitt skal ha 25% FoU. Dette skal sikre at utdanninga tek inn i seg det internasjonale kunnskapstilfanget.

- Gi tilbud om engelskopplæring for tilsette.

Kvalitetsutvikling av utdanningstilboda

Delmål 1.4: Høgskolane skal sørge for at fleire studentar gjennomfører studiane på normert tid.

- Høgskolen har som mål å oppretthalde den høge gjennomføringsgraden i 2006. Fram til 2010 tek ein sikte på å auke gjennomføringsgraden ved ingeniørutdanningane og økonomisk-administrativ utdanning til 75%. Tiltak: Auka undervisningsinnsats innan realfag.
- Strategisk plan for HiST normerer studieinnsatsen til 1600-timar på årsbasis (40 veker). Faktisk innsats skal etterspørjast i årleg rammekvalitetsundersøking retta mot studentar i andre studieår. Lærarutdanninga har eit særskilt fokus på dette området for å følgje opp NOKUT - evalueringa.

Internasjonalisering

Delmål 1.5: Høgskolane skal samarbeide internasjonalt om utdanning.

- Alle avdelingar i HiST skal utvikle studietilbod på engelsk som inngår i dei ordinære studia.
- For alle fleirårige studieprogram skal periodar for utveksling gjerast synlege i fag- og studieplanar.
- Høgskolen har eit mål om at minst 10 % av studentane i fleirårige studieprogram skal ta deler av utdanninga si i utlandet innan 2007.
- Høgskolen skal i 2006 oppretthalde tiltak som stimulerer til auka lærarutveksling.
- HiST skal i 2006 vere aktiv i minst 14 Nordplus - nettverk.
- Det nære faglege samarbeidet med Handelshøjskolen i København og IT Universitetet i København skal halde fram.
- Gi tilbud om engelskopplæring for tilsette.

Delmål 1.6: Institusjonane skal utvikle gode ordningar for godkjenning og innpassing av utdanning frå utlandet, og de skal arbeide for å oppnå ECTS - sertifisering og sertifisering av ordninga med vitnemål (Diploma Supplement Label).

- Høgskolen skal vidareføre dei gode ordningane for godkjenning og innpassing av utdanning frå utlandet.
- Høgskolen skal innan 2007 søkje om ETCS - sertifisering.

Læringsmiljø

Delmål 1.7: Høgskolane skal sikre det fysiske og psykiske læringsmiljøet og legge til rette for at funksjonshemma kan studere ved institusjonen.

- Høgskolen skal følgje opp tiltaka i handlingsplan for funksjonshemmande barrierar. Arbeidet skal følgjas opp av LMU.
- HiST skal vidareføre det gode samarbeidet med NTNU, SiT og Gjensidige forsikring om Lukas-senteret.
- I februar skal HiST gjennomføre rammekvalitetsundersøking retta mot alle studentar i andre studieår.
- Dele ut læringsmiljøpris for første gong i 2006.

10.3 Resultat av høy internasjonal kvalitet

10.3.1 Hovudmål og delmål fastsett av departementet

Hovudmål 2: Universitet og høgskolar skal oppnå resultat av høy internasjonal kvalitet i forskning og i fagleg- og kunstnarleg utviklingsarbeid

Delmål fastsett av departementet:

FoU – verksemd generelt

Delmål 2.1: Dei statlige Høgskolane med profesjonsutdanning skal medverke til profesjonsretta forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapande verksemd i regionane.

- Høgskolen skal utarbeid ny handlingsplan for FoU i 2006.
- Høgskolen i Sør-Trøndelag skal i 2006 vidareføre satsing på FoU innan følgjande område:
 - o Marknadsgjering og modernisering av offentleg sektor
 - o Rørslevitskap/motorisk åtferd
 - o Profesjonskunnskap for lærarar med særskilt fokus på matematikk og norsk
 - o e-læring og digital kompetanse
 - o Oppvekstmiljøet til utsette barn og unge
 - o Molekylærmedisin
 - o Arbeid i sjukeheim
 - o Entreprenørskap og innovasjon

I tillegg er følgjande område under bygging:

- o Mat, helse og teknologi
- o MR og bildebehandling
- o Habilitering og rehabilitering

Høgskolen skal revidere hovudsatsingsområda i løpet av 2006.

- Oppnå minst eit SHP - prosjekt.
- Med grunnlag i kompetanseplanlegginga ved avdelingane vil HiST i 2006 ta eit ekstra løft i doktorgradsutdanninga, og vil tilby 8-10 nye HiST - finansierte doktorgradsstipend.
- HiST inngå avtale med NTNU om PhD - satsing i bedriftsøkonomisk analyse. I 2006 vil ein prioritere å tilsette ein professor på fagområdet økonomistyring.
- Høgskolen skal inngå samarbeidsavtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune for å bidra til gjennomføring av felles fylkesplan i Trøndelag/samhandlingsprogram.
- Følgje opp og setje i verk tiltak i tråd med samarbeidsavtale med St. Olavs Hospital og handlingsplan for samarbeidsorganet mellom høgskolane og Helse Midt-Noreg.
- Høgskolen skal i 2006 starte planlegginga av nye praksisformar i delvis studentdrivne sengepostar, fagutvikling og forskingsprosjekt innanfor klinisk sjukeheimsarbeid.
- Opprette eit samarbeidsorgan med primærhelsetenesta.
- I løpet av året utvikle og spele inn forslag til nye programområde i Interreg 4A (2007-2010).
- Etablere samarbeidsavtalar med fleire bransjeorganisasjonar innan teknologiområdet så som Elektrobefrøtningens landsforening og TBL - delen av Norsk industri med tanke på å auke den eksternfinansierte verksemda.
- Samarbeide med andre institusjonar og med skoleeigarar i Midt-Noreg om å utvikle søknader til programma Praksisretta FoU (Forskningsrådet) og Program for skoleutvikling (Utdanningsdirektoratet).
- Skape eit godt administrativt og fagleg grunnlag for arbeidet til Nasjonalt kompetansesenter for arbeid med Psykisk utviklingshemma.
- Leggje auka vekt på førstekompetanse ved tilsetjing i høgskolen.

Delmål 2.3: Høgskolane skal bruke det internasjonale kunnskapstilfanget i forskinga og utviklingsarbeidet.

- Auke bruken av Trøndelag sitt Europakontor i Brussel.
- Vurdere å leggje departementet sine kriterium for FoU - midlar til grunn for ein større del av tildelingane til avdelingane.
- Vidareføre tildeling av strategiske FoU - midlar som stimulerer til bygging av robuste FoU - miljø og internasjonal publisering.
- Stimulere til auka forskarutveksling.
- Lyse ut stillingar gjennom EU sin forskarmobilitetsportal.

Faglig leining

Delmål 2.4: Høgskolane skal styrkje fagleg leiarskap og leggje til rette for at profesjonsretta forskning og utviklingsarbeid eller kunstnarleg utviklingsarbeid blir organisert i gode fagmiljø.

- Vidareføre og vidareutvikle dagens organisasjonsmodell som styrker fagleg leining og tverrfagleg samarbeid. I 2006 skal høgskolen ta stilling til framtidig leiarstruktur på institusjonsnivå.

Internasjonalisering

Delmål 2.5: Høgskolane skal samarbeide internasjonalt om profesjonsretta og kunstnarleg forskning og utviklingsarbeid.

- Nytte og vidareutvikle internasjonale faglege nettverk.
- Oppretthalde talet/omfanget på EU-prosjekt.
- HiST skal etablere eit senter for skriveforskning med internasjonal tilknytning. NTNU vil vere ein fagleg samarbeidspart. Realiseringa av senteret krev løyving frå departementet.

Delmål 2.6: Høgskolane skal utlyse stillingar i EUs forskarmobilitetsportal. Dette gjelder også stipendiat- og post.doc stillingar.

- HiST vil følgje opp dei overordna retningslinene på dette området.

10.4 Relevante utdanningstilbod

10.4.1 Hovudmål og delmål fastsett av departementet

Hovudmål 3: Universitet og høgskolar skal være lærestader og forskingsinstitusjonar med evne til å møte behova i samfunnet.

Delmål fastsett av departementet:

Relevante utdanningstilbod

Delmål 3.1: De statlige Høgskolane med profesjonsutdanning skal samarbeide med regionalt arbeidsliv om å utvikle utdanningstilbod i samsvar med regionale kompetansebehov.

- Vidareføre det nære samarbeidet med offentleg sektor om praksisopplæring og utvikling av studieprogramma sin relevans i tråd med vedtak i samband med kvalitetsrapporten for 2004/2005.
- Vidareføre det nære samarbeidet med næringslivet i regionen om studentprosjekt som kan bidra til innovasjon og utviklingskompetanse. Mellom anna samarbeide med andre regionale aktørar om utviklinga av Idéportalen som et nettbasert verktøy.

- Søkje å etablere samarbeidsavtalar med fleire bransjeorganisasjonar innan teknologiområdet så som Elektrobefridtenes landsforening og TBL - delen av Norsk industri med tanke på å auke den eksternfinansierte verksemda.
- Samarbeide med andre institusjonar og med skoleeigarar i Midt-Noreg om gjennomføringa av Kunnskapsløftet.

Sjå elles tiltak under punkt 10.2.1.

Innovasjon og entreprenørskap

Delmål 3.2: De statlige Høgskolane med profesjonsutdanning skal samarbeide med regionale verksemdar om innovasjon, FoU og utviklingsarbeid.

- Gjennomføre det planlagde nHS - arbeidet og utarbeide ny søknad for 2007-2009.
- HiST har som mål at nyskappingsverksemda ved høgskolen skal resultere i fem FoU - baserte forretningsidear som blir realisert og 25 nye idear i innovasjonsbanken.
- Utvikle preinkubatorverksemd i HiST.
- Vidareføre satsinga på Gründerstipend for å stimulere nyskappingsverksemd blant studentar og tilsette.

Sjå elles resultatmål for FoU under punkt 10.2.1 og 10.2.3.

Formidling

Delmål 3.3: Høgskolane skal formidle kompetanse og resultata av forskning og utviklingsarbeid til allmenta, ulike interessegrupper og ulike brukargrupper i offentlig og privat arbeidsliv.

(NB! Målformuleringa er utvida til gjelde både allmennretta og brukarretta formidling.)

- Høgskolen skal inngå samarbeidsavtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune for å bidra til gjennomføring av felles fylkesplan i Trøndelag/samhandlingsprogram.
- Følgje opp anbefalingane frå OECD-rapporten for å styrkje det regionale samarbeidet.
- Vidareføre innsatsen i Forskingsdagane.
- Bidra til vidareutvikling av Oj – Trøndersk mat og drikke som eit reisepark for formidling av HiST sin kompetanse innanfor matteknologi og merkevarebygging.
- Stimulere til auka publisering i allmenne og vitenskaplege kanalar.
- Gjennomføre store fagkonferansar på med nasjonal og internasjonal deltaking.

Rekruttering

Delmål 3.4: De statlige Høgskolane skal gjennom tiltak i studentrekrutteringa medvirke til mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

- Høgskolen vidarefører tiltak for å rekruttere kvinner til teknologiutdanningane.
- I tråd med mål i handlingsplan for likestilling vil høgskolen setje av strategiske midlar til eit prosjekt som har som mål å rekruttere studentar på tvers av tradisjonelle kjønnskille. Prosjektet vil bli gjennomført i nært samarbeid med Studentparlamentet.
- Gå føre i utviklinga og synleggjere gode rollemodellar gjennom god tilsettingspolitikk.

Delmål 3.5: Høgskolane skal auke rekrutteringa av studentar med minoritetsspråklig bakgrunn.

- Høgskolen vidarefører det nasjonale samarbeidet om Bachelor i tospråkleg faglærerutdanning. Lærerutdanninga vil og i 2006 slutføre ei utgreiing om korleis ein tek vare på det fleirkulturelle perspektivet i lærerutdanninga meir generelt.
- Høgskolen har i dei seinare åra hatt eit eige tilbod innanfor internasjonal og interkulturell sosionomutdanning. Tilbodet har som delmål å ta i bruk studentane si internasjonale og fleirkulturelle erfaring. Høgskolen vil i 2006/2007 vurdere om ein kan vidareføre tilbodet i sin

noverande form når talet på studieplassar innanfor sosionomutdanninga no er redusert to gonger dei siste åra.

- Nytte minoritetsspråklege studentar i rekrutteringsarbeidet.

10.5 Effektiv utnytting av ressursane

10.5.1 Hovudmål og delmål fastsett av departementet

Delmål fastsett av departementet.

Hovudmål 4: Universitet og høgskolar skal ha ei personal- og økonomiforvalting som sikrar effektiv utnytting av ressursane.

Delmål 4.1: Høgskolane må ha ei økonomiforvalting som tar omsyn til dei strategiske prioriteringane ved institusjonane og framtidige økonomiske bindingar.

- Høgskolen har eit internt budsjettfordelingssystem som støttar dei overordna måla til institusjonen.
- Høgskolen arbeider med å etablere eit langtidsbudsjett for si faglege verksemd.

Rekneskap 2006

Delmål 4.2: Høgskolane må vidareutvikle budsjett- og økonomisystema og sørge for nødvendig opplæring av personalet.

- Høgskolen etablerte i 2005 eit større prosjekt med utgangspunkt i kritiske merknader frå Riksrevisjonen til høgskolen sin rekneskap for 2004. Høgskolen legg stor vekt på å styrkje opplæringa av eigne tilsette innanfor rekneskap og økonomistyring. Økonomiprojektet vert vidareført og ein legg særskilt vekt på normering av økonomifunksjonane og prosessane.

Personal

Delmål 4.3: De statlige Høgskolane skal gjennom egen personalpolitikk medvirke til et mindre kjønnsdelt arbeidsliv.

- I tråd med handlingsplan for likestilling legg høgskolen vekt på å få ei balansert kjønnsamansetjing innanfor alle grupper av tilsette. Høgskolen er sær s n øgd med at det er mange kvinner tilsett i rekrutteringsstillingar.

10.5.2 Delmål fastsett av Høgskolen i Sør-Trøndelag

HMS

Delmål 5.1: Høgskolen skal auke tryggleiken for tilsette og studentar.

- Høgskolen skal i 2006 vedta ein plan for beredskap i krisesituasjonar og starte implementeringa av denne.

Bygg og leie

Delmål 5.2: Høgskolen har vedteke å samle verksemda i området Øya – Gløshaugen nær faglege samarbeidspartar i NTNU og St. Olavs Hospital.

- Høgskolen skal våren 2006 fatte ei avgjer om ei felles samla utbygging for NTNU og HiST, eventuelt ei samla utbygging av HiST i same område.
- Gjennomføre prosjekt for flytting av Avdeling for sjukepleie i Øya sjukeheim.

Miljøspørsmål/ miljøleiing

Delmål 5.3: Høgskolen skal følge opp statlege mål innanfor miljøområdet.

- Vidareutvikle høgskolen sitt system for miljøleiing som blei innført i 2005.

11 Vedlegg tabellar

Studentdata:

- 1.1 Søknadstal vår og haust 2005, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå
- 1.2 Opptakstal vår og høst 2005, fordelt på fakultet/avdeling/utdanning og studienivå
- 1.3 Nye opptatte/registr. studenter hele 2005, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå
- 1.4 Registrerte studenter høsten 2005, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå
- 1.5 Studiepoengstatistikk 2005 - "nye" studiepoeng
- 1.6 Studiepoengstatistikk 2005 - "gjentak"
- 1.7 Avlagte studiepoeng og registrerte studenter med ekstern finansiering
- 1.8 Ferdige kandidater 2005, fordelt på fakultet/utdanning og studienivå
- 1.9 Utvekslingsstudenter og studenter under kvoteprogrammer
- 1.10 Etterutdanning
- 1.11 Fleksible utdanningstilbud, 2005 og prognose 2006
- 1.12 Etterutdanning - kostnader og inntekter
- 1.13 Videreutdanning - kostnader og inntekter
- 1.14 Nye studietilbud som er igangsatt i 2005
- 1.15 Avviklede studietilbud i 2005
- 1.16 Prosentandel praksis på studieprogram
- 1.17 Gjennomføring i henhold til avtalt utdanningsplan
- 1.18 Uteksaminerte allmennlærer kandidater, valg av fordypning ved statlige høyskoler, 2005
- 1.19 Videreutdanninger for allmennlærere ved statlige høyskoler, 2005

Forskingsdata:

- 2.1 Nye doktorgradsavtaler, hele 2005
- 2.2 Samtlige doktorgradsavtaler, høst 2005
- 2.3 Avlagte doktorgrader, hele 2005
- 2.4 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over institusjonens grunnbudsjett, hele 2005
- 2.5 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over Norges Forskningsråd, hele 2005
- 2.6 Gjennomstrømning i organisert doktorgradsutdanning, studenter finansiert over andre eksterne kilder, hele 2005

Personaldata:

- 3.1 Tilsatte (årsverk)
- 3.2 Årsverk i stipendiatstillinger, høst 2005
- 3.3 Mellomledere (data til AAD)
- 3.4 Tilsatte/engasjerte som time-/hjelpelærere
- 3.5 Mobilitet blant vitenskapelige ansatte/"gjesteforskere" 2005
- 3.6 EU-direktiv for gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner - antall godkjenninger i 2005

Økonomidata:

- 4.1.1 Resultatregnskap
- 4.1.2 Balanse
- 4.1.3 Kontantstrømoppstilling
- 4.1.4 Noter

- 4.2 Resultatregnskap på avdelings-/fakultetsnivå
- 4.3 Plan for disponering av tildelt bevilgning i 2006

Areal:

- 5.1 Oversikt over golvareal og utgifter til husleige m.m. i 2005

Annet:

- 6.1 Satsingsforslag utanfor ramma
- 6.2 Utdanningsinstitusjonen og samskipnaden

Tabell 4.3 Plan for disponering av tildelt løyving i 2006

(Beløp i 1
000 kr)

	HA	AFT	AHS	AITeL	ALT	AMMT	ASP	TØH	HIST
Inntekter/utgifter									
Driftsinntekter									
Av dette løyvefinansiert verksemd	239 131	58 259	62 220	23 129	53 945	32 681	32 476	28 816	530 657
Av dette eksternfinansiert verksemd	1 200	6 081	2 500	6 000	7 000	2 700	11 000	2 315	38 796
Sum driftsinntekter	240 331	64 340	64 720	29 129	60 945	35 381	43 476	31 131	569 453
Driftskostnader									
Av dette lønnskostnader	71 100	53 831	55 000	23 269	44 000	31 393	34 500	27 690	340 783
Av dette anskaffingar og påkostingar	2 000	1 757	3 000	400			400		7 557
Av dette husleige	73 000								
Av dette andre driftskostnader	97 500	7 752	6 720	5 727	16 000	3 988	8 376	7 936	153 999
Sum driftskostnader	243 600	63 340	64 720	29 396	60 000	35 381	43 276	35 626	575 339
Driftsresultat	-3 269	1 000	0	-267	945	0	200	-4 495	(5 886)

Stemmer ikke med D-brev 01/2006